

Επίσημη Εφημερίδα

της Ευρωπαϊκής Ένωσης

L 29

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Νομοθεσία

51ο έτος

2 Φεβρουαρίου 2008

Περιεχόμενα

- I Πράξεις εγκριθείσες δυνάμει των συνθηκών ΕΚ/Ευρατόμ των οποίων η δημοσίευση είναι υποχρεωτική

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 96/2008 της Επιτροπής, της 1ης Φεβρουαρίου 2008, για καθορισμό των κατ' αποκοπή τιμών κατά την εισαγωγή για τον καθορισμό της τιμής εισόδου ορισμένων οπωροκηπευτικών 1

★ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 97/2008 της Επιτροπής, της 1ης Φεβρουαρίου 2008, σχετικά με τον καθορισμό συμπληρωματικής ποσότητας ακατέργαστης ζάχαρης ζαχαροκάλαμου καταγωγής κρατών ΑΚΕ και Ινδίας για τον εφοδιασμό των εργοστασίων ραфинаρίσματος για την περίοδο εμπορίας 2007/08 3

★ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 98/2008 της Επιτροπής, της 1ης Φεβρουαρίου 2008, για την τροποποίηση διαφόρων κανονισμών όσον αφορά τους κωδικούς της συνδυασμένης ονοματολογίας για ορισμένα προϊόντα του τομέα του βοείου κρέατος 5

- II Πράξεις εγκριθείσες δυνάμει των συνθηκών ΕΚ/Ευρατόμ των οποίων η δημοσίευση δεν είναι υποχρεωτική

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Επιτροπή

2008/90/ΕΚ:

★ Απόφαση της Επιτροπής, της 10ης Ιουλίου 2007, σχετικά με την κρατική ενίσχυση αριθ. 20/06 (πρώην NN 30/06) που χορήγησε η Σλοβενία στη Novoles Lesna Industrija Straža d.d. [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2007) 3223] ⁽¹⁾ 7

⁽¹⁾ Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ

(Συνέχεια στην επόμενη σελίδα)

2008/91/EK:

- ★ Απόφαση της Επιτροπής, της 10ης Ιουλίου 2007, σχετικά με την κρατική ενίσχυση C 19/06 (ex NN 29/06) που χορήγησε η Σλοβενία στη Javor Pivka Lesna Industrija d.d. [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2007) 3227] ⁽¹⁾ 16

2008/92/EK:

- ★ Απόφαση της Επιτροπής, της 10ης Ιουλίου 2007, όσον αφορά ένα καθεστώς κρατικών ενισχύσεων της Ιταλίας υπέρ του ναυτιλιακού κλάδου στη Σαρδηνία C 23/96 (NN 181/95) και C 71/97 (N 144/97) [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2007) 3257] ⁽¹⁾ 24

⁽¹⁾ Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ

I

(Πράξεις εγκριθείσες δυνάμει των συνθηκών ΕΚ/Ευρατόμ των οποίων η δημοσίευση είναι υποχρεωτική)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 96/2008 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 1ης Φεβρουαρίου 2008

για καθορισμό των κατ' αποκοπή τιμών κατά την εισαγωγή για τον καθορισμό της τιμής εισόδου ορισμένων οπωροκηπευτικών

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1580/2007 της Επιτροπής, της 21ης Δεκεμβρίου 2007, για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 2200/96, (ΕΚ) αριθ. 2201/96 και (ΕΚ) αριθ. 1182/2007 του Συμβουλίου στον τομέα των οπωροκηπευτικών⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 138 παράγραφος 1,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1580/2007, σε εφαρμογή των αποτελεσμάτων των πολυμερών εμπορικών διαπραγματεύσεων του Γύρου της Ουρουγουάης, προβλέπει τα κριτήρια για τον καθορισμό από την Επιτροπή των κατ' αποκοπή τιμών κατά την εισαγωγή από τρίτες χώρες, για τα προϊόντα και τις περιόδους που ορίζονται στο παράρτημά του.

- (2) Σε εφαρμογή των προαναφερθέντων κριτηρίων, οι κατ' αποκοπή τιμές κατά την εισαγωγή πρέπει να καθοριστούν όπως αναγράφονται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Οι κατ' αποκοπή τιμές κατά την εισαγωγή που αναφέρονται στο άρθρο 138 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1580/2007 καθορίζονται όπως αναγράφονται στον πίνακα που εμφανίζεται στο παράρτημα.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει στις 2 Φεβρουαρίου 2008.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 1 Φεβρουαρίου 2008.

Για την Επιτροπή

Jean-Luc DEMARTY

Γενικός Διευθυντής Γεωργίας και
Αγροτικής Ανάπτυξης

⁽¹⁾ ΕΕ L 350 της 31.12.2007, σ. 1.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

του κανονισμού της Επιτροπής, της 1ης Ιανουαρίου 2008, για τον καθορισμό των κατ' αποκοπή τιμών κατά την εισαγωγή για τον καθορισμό της τιμής εισόδου ορισμένων οπωροκηπευτικών

(EUR/100 kg)

Κωδικός ΣΟ	Κωδικός τρίτης χώρας ⁽¹⁾	Κατ' αποκοπή τιμή κατά την εισαγωγή
0702 00 00	IL	138,6
	JO	84,0
	MA	39,8
	SN	192,7
	TN	120,5
	TR	99,5
	ZZ	112,5
0707 00 05	EG	190,8
	JO	202,1
	MA	54,5
	TR	136,3
	ZZ	145,9
0709 90 70	MA	63,9
	TR	152,1
	ZA	79,4
	ZZ	98,5
0709 90 80	EG	191,8
	ZZ	191,8
0805 10 20	EG	47,9
	IL	59,5
	MA	69,9
	TN	52,7
	TR	64,1
	ZA	22,3
	ZZ	52,7
0805 20 10	IL	107,2
	MA	102,9
	TR	101,8
	ZZ	104,0
0805 20 30, 0805 20 50, 0805 20 70, 0805 20 90	CN	83,7
	EG	57,6
	IL	73,0
	JM	103,1
	MA	110,9
	PK	46,3
	TR	69,1
	US	60,1
	ZZ	75,5
0805 50 10	EG	74,2
	IL	120,5
	MA	83,8
	TR	122,7
	ZZ	100,3
0808 10 80	CA	103,4
	CL	60,8
	CN	77,0
	MK	39,9
	US	116,4
	ZZ	79,5
0808 20 50	CL	59,3
	CN	83,9
	TR	159,1
	US	94,8
	ZA	93,9
	ZZ	98,2

⁽¹⁾ Ονοματολογία των χωρών που καθορίζεται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1833/2006 της Επιτροπής (ΕΕ L 354 της 14.12.2006, σ. 19). Ο κωδικός «ZZ» αντιπροσωπεύει «άλλες καταγωγές».

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 97/2008 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 1ης Φεβρουαρίου 2008

σχετικά με τον καθορισμό συμπληρωματικής ποσότητας ακατέργαστης ζάχαρης ζαχαροκάλαμου καταγωγής κρατών ΑΚΕ και Ινδίας για τον εφοδιασμό των εργοστασίων ραφινάρισματος για την περίοδο εμπορίας 2007/08

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 318/2006 του Συμβουλίου, της 20ής Φεβρουαρίου 2006, για την κοινή οργάνωση των αγορών στον τομέα της ζάχαρης ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 29 παράγραφος 4 δεύτερο εδάφιο,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το άρθρο 29 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 318/2006 ορίζει ότι για να εξασφαλιστεί ο επαρκής εφοδιασμός των κοινοτικών εργοστασίων ραφινάρισματος ζάχαρης κατά τις περιόδους εμπορίας 2006/07, 2007/08 και 2008/09, αναστέλλεται η επιβολή εισαγωγικών δασμών στη συμπληρωματική ποσότητα ακατέργαστης ζάχαρης ζαχαροκάλαμου καταγωγής των κρατών που αναφέρονται στο παράρτημα VI του εν λόγω κανονισμού.
- (2) Η εν λόγω συμπληρωματική ποσότητα πρέπει να υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 19 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 950/2006 της Επιτροπής, της 28ης Ιουνίου 2006, για τον καθορισμό, για τις περιόδους εμπορίας 2006/07, 2007/08 και 2008/09, των λεπτομερειών εφαρμογής για την εισαγωγή και το ραφινάρισμα προϊόντων του τομέα της ζάχαρης στο πλαίσιο ορισμένων δασμολογικών ποσοστώσεων και προτιμσιακών συμφωνιών ⁽²⁾, βάσει διεξοδικού κοινοτικού ισοζυγίου προβλέψεων εφοδιασμού για την ακατέργαστη ζάχαρη. Για την περίοδο εμπορίας 2007/08, το ισοζύγιο δείχνει την ανάγκη εισαγωγής συμπληρωματικής ποσότητας ακατέργαστης ζάχαρης ώστε να ικανοποιηθούν οι ανάγκες εφοδιασμού των κοινοτικών εργοστασίων ραφινάρισματος.
- (3) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1545/2007 της Επιτροπής, της 20ής Δεκεμβρίου 2007, σχετικά με τον καθορισμό συμπληρωματικής ποσότητας ακατέργαστης ζάχαρης ζαχαροκάλαμου καταγωγής κρατών ΑΚΕ και Ινδίας για τον εφοδιασμό των εργοστασίων ραφινάρισματος κατά την περίοδο από την 1η Οκτωβρίου 2007 έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2008 ⁽³⁾ καθορίζει μια πρώτη συμπληρωματική ποσότητα 80 000 τόνων για την ικανοποίηση των πλέον επείγουσών αναγκών

εφοδιασμού των πρώτων μηνών της περιόδου εμπορίας 2007/08. Στο πλαίσιο των συμφωνιών οικονομικής εταιρικής σχέσης, η συμπληρωματική πρόσβαση στην αγορά ζάχαρης θα αφορά μόνο την περίοδο εμπορίας 2008/09. Επομένως, ο κατάλληλος εφοδιασμός των εργοστασίων ραφινάρισματος με ακατέργαστη ζάχαρη για ραφινάρισμα για την περίοδο εμπορίας 2007/08 εξαρτάται από τη διαθεσιμότητα συμπληρωματικών ποσοτήτων. Για να εξασφαλιστεί ο εν λόγω εφοδιασμός, κρίνεται σκόπιμο να ανοιχθεί συμπληρωματική ποσότητα συμπληρωματικής ζάχαρης 120 000 τόνων για την περίοδο εμπορίας 2007/08.

- (4) Ο εν λόγω κατάλληλος εφοδιασμός των εργοστασίων ραφινάρισματος μπορεί να εξασφαλιστεί μόνο εάν τηρούνται οι παραδοσιακές συμφωνίες εξαγωγής μεταξύ των δικαιούχων χωρών. Ως εκ τούτου, πρέπει να προβλεφθεί η κατανομή μεταξύ των δικαιούχων χωρών ή των ομάδων χωρών. Για την Ινδία, ανοίχτηκε ποσότητα 4 000 τόνων, δηλαδή η συμπληρωματική ποσότητα της χώρας αυτής για την περίοδο εμπορίας 2007/08 αντιστοιχεί στο μερίδιό της στο πλαίσιο της συνολικής συμπληρωματικής ποσότητας για την περίοδο εμπορίας 2006/07. Κρίνεται σκόπιμο να καθοριστούν οι εναπομένουσες ποσότητες για τις χώρες ΑΚΕ, οι οποίες δεσμεύτηκαν συλλογικά να εφαρμόσουν μεταξύ τους τις διαδικασίες κατανομής των ποσοτήτων ώστε να εξασφαλιστεί ο κατάλληλος εφοδιασμός των εργοστασίων ραφινάρισματος.
- (5) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής διαχείρισης ζάχαρης,

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Επιπλέον των ποσοτήτων που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1545/2007, καθορίζεται συμπληρωματική ποσότητα 120 000 τόνων συμπληρωματικής ακατέργαστης ζάχαρης σε ισοδύναμο λευκής ζάχαρης για την περίοδο εμπορίας 2007/08:

- α) 116 000 τόνοι εκφραζόμενοι σε λευκή ζάχαρη καταγωγής των κρατών που αναφέρονται στο παράρτημα VI του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 318/2006, εκτός της Ινδίας·
- β) 4 000 τόνοι εκφραζόμενοι σε λευκή ζάχαρη καταγωγής Ινδίας.

⁽¹⁾ ΕΕ L 58 της 28.2.2006, σ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1260/2007 (ΕΕ L 283 της 27.10.2007, σ. 1).

⁽²⁾ ΕΕ L 178 της 1.7.2006, σ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 371/2007 (ΕΕ L 92 της 3.4.2007, σ. 6).

⁽³⁾ ΕΕ L 337 της 21.12.2007, σ. 67.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την τρίτη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 1 Φεβρουαρίου 2008.

Για την Επιτροπή
Mariann FISCHER BOEL
Μέλος της Επιτροπής

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 98/2008 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 1ης Φεβρουαρίου 2008

για την τροποποίηση διαφόρων κανονισμών όσον αφορά τους κωδικούς της συνδυασμένης ονοματολογίας για ορισμένα προϊόντα του τομέα του βοείου κρέατος

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 234/79 του Συμβουλίου, της 5ης Φεβρουαρίου 1979, περί της διαδικασίας προσαρμογής της ονοματολογίας του κοινού δασμολογίου που χρησιμοποιείται για τα γεωργικά προϊόντα ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 2 παράγραφος 1,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1214/2007 της Επιτροπής, της 20ής Σεπτεμβρίου 2007, για την τροποποίηση του παραρτήματος Ι του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2658/87 του Συμβουλίου για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το κοινό δασμολόγιο ⁽²⁾ προβλέπει τροποποιήσεις της συνδυασμένης ονοματολογίας για ορισμένα προϊόντα του τομέα του βοείου κρέατος.

(2) Οι κανονισμοί που τροποποίησαν το παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2658/87 του Συμβουλίου ⁽³⁾ κατά τα προηγούμενα έτη επέφεραν επίσης αλλαγές στη συνδυασμένη ονοματολογία όσον αφορά ορισμένα προϊόντα του τομέα του βοείου κρέατος· ωστόσο, δεν λαμβάνονται υπόψη όλες οι τροποποιήσεις αυτές στους ακόλουθους κανονισμούς που διέπουν την κοινή οργάνωση αγοράς στον τομέα του βοείου κρέατος: στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1254/1999 του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1999, περί κοινής οργάνωσης αγοράς στον τομέα του βοείου κρέατος ⁽⁴⁾, στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1731/2006 της Επιτροπής, της 23ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με τις ειδικές λεπτομέρειες εφαρμογής όσον αφορά τις επιστροφές κατά την εξαγωγή για ορισμένες κονσέρβες βοείου κρέατος ⁽⁵⁾ και στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 545/2007 της Επιτροπής, της 16ης Μαΐου 2007, σχετικά με το άνοιγμα και τη διαχείριση εισαγωγικής δασμολογικής ποσόστωσης για κατεψυγμένο βόειο κρέας που προορίζεται για μεταποίηση (1η Ιουλίου 2007 έως 30 Ιουνίου 2008) ⁽⁶⁾.

(3) Ως εκ τούτου, πρέπει να τροποποιηθούν αναλόγως οι κανονισμοί (ΕΚ) αριθ. 1254/1999, (ΕΚ) αριθ. 1731/2006 και (ΕΚ) αριθ. 545/2007.

⁽¹⁾ ΕΕ L 34 της 9.2.1979, σ. 2. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 3290/94 (ΕΕ L 349 της 31.12.1994, σ. 105).

⁽²⁾ ΕΕ L 286 της 31.10.2007, σ. 1.

⁽³⁾ ΕΕ L 256 της 7.9.1987, σ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1352/2007 της Επιτροπής (ΕΕ L 303 της 21.11.2007, σ. 3).

⁽⁴⁾ ΕΕ L 160 της 26.6.1999, σ. 21. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1913/2005 (ΕΕ L 307 της 25.11.2005, σ. 2).

⁽⁵⁾ ΕΕ L 325 της 24.11.2006, σ. 12.

⁽⁶⁾ ΕΕ L 129 της 17.5.2007, σ. 14.

(4) Οι τροποποιήσεις που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σκόπιμο να εφαρμόζονται από την 1η Ιανουαρίου 2008, ημερομηνία της έναρξης ισχύος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1214/2007.

(5) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής διαχείρισης βοείου κρέατος,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Το άρθρο 1 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1254/1999 τροποποιείται ως εξής:

1. Το στοιχείο α) του πίνακα τροποποιείται ως εξής:

α) ο κωδικός ΣΟ «0210 90 41» με την περιγραφή «Στύλοι διαφράγματος και διάφραγμα αλατισμένα σε άρμη, αποξηραμένα ή καπνιστά» αντικαθίσταται από τον κωδικό ΣΟ «0210 99 51»·

β) ο κωδικός ΣΟ «0210 90 90» με την περιγραφή «Αλεύρια και σκόνες κρεάτων ή παραπροϊόντων, βρώσιμα» αντικαθίσταται από τον κωδικό ΣΟ «0210 99 90».

2. Το στοιχείο β) του πίνακα τροποποιείται ως εξής:

α) οι κωδικοί ΣΟ «0206 10 91» και «0206 10 99» με την περιγραφή «Παραπροϊόντα σφαγίων βρώσιμα, βοοειδών, με εξαίρεση τους στύλους διαφράγματος και το διάφραγμα, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη ή άλλα από τα προοριζόμενα για την παρασκευή φαρμακευτικών προϊόντων» αντικαθίστανται από τον κωδικό ΣΟ «0206 10 98»·

β) οι κωδικοί ΣΟ «0206 21 00», «0206 22 90» και «0206 29 99» με την περιγραφή «Παραπροϊόντα σφαγίων βρώσιμα, βοοειδών, με εξαίρεση τους στύλους διαφράγματος και το διάφραγμα, κατεψυγμένα, άλλα από τα προοριζόμενα για την παρασκευή φαρμακευτικών προϊόντων» αντικαθίστανται από τους κωδικούς ΣΟ «0206 21 00», «0206 22 00» και «0206 29 99»·

γ) ο κωδικός ΣΟ «0210 90 49» με την περιγραφή «Παραπροϊόντα σφαγίων βοοειδών, βρώσιμα, αλατισμένα ή σε άρμη, αποξηραμένα ή καπνιστά, άλλα από τους στύλους διαφράγματος και το διάφραγμα» αντικαθίσταται από τον κωδικό ΣΟ «0210 99 59»·

δ) οι κωδικοί ΣΟ «1602 50 31 έως 1602 50 80» με την περιγραφή «Άλλα παρασκευάσματα και κονσέρβες κρεάτων ή παραπροϊόντων σφαγίων βοοειδών, άλλα από άψητα και μείγματα κρέατος ή παραπροϊόντων σφαγίων ψημένων, και κρέατος ή παραπροϊόντων σφαγίων άψητων» αντικαθίστανται από τους κωδικούς ΣΟ «1602 50 31» και «1602 50 95».

Άρθρο 2

Το άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1731/2006 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/1999, η πληρωμή μιας επιστροφής κατά την εξαγωγή για τις κονσέρβες που εμπίπτουν στους κωδικούς ΣΟ

1602 50 31 9125, 1602 50 31 9325, 1602 50 95 9125 και 1602 50 95 9325 (στο εξής “οι κονσέρβες”) υπόκειται στους όρους που προβλέπει ο παρών κανονισμός.».

Άρθρο 3

Στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 545/2007, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού ως “προϊόν Α” θεωρείται το μεταποιημένο προϊόν που υπάγεται στους κωδικούς ΣΟ 1602 10, 1602 50 31 ή 1602 50 95, οι οποίοι περιλαμβάνουν μόνο κρέας βοοειδών με αναλογία κολλαγόνου/πρωτεΐνης που δεν υπερβαίνει το 0,45 και άπαχο κρέας κατά βάρος τουλάχιστον 20 %, εκτός από τα παραπροϊόντα σφαγίων και τα λίπη, το δε κρέας και η πηκτή αποτελούν τουλάχιστον το 85 % του συνολικού καθαρού βάρους.».

Άρθρο 4

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την τρίτη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2008.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 1 Φεβρουαρίου 2008.

Για την Επιτροπή
Mariann FISCHER BOEL
Μέλος της Επιτροπής

II

(Πράξεις εγκριθείσες δυνάμει των συνθηκών ΕΚ/Ευρατόμ των οποίων η δημοσίευση δεν είναι υποχρεωτική)

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 10ης Ιουλίου 2007

σχετικά με την κρατική ενίσχυση αριθ. 20/06 (πρώην NN 30/06) που χορήγησε η Σλοβενία στη Novoles Lesna Industrija Straža d.d.

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2007) 3223]

(Το κείμενο στη σλοβενική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2008/90/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 88 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις ⁽¹⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

I. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Την 1η Δεκεμβρίου 2004, η Επιτροπή έλαβε καταγγελία σχετικά με εικαζόμενη ενίσχυση που είχε χορηγηθεί στη σλοβενική επιχείρηση επεξεργασίας ξύλου Novoles Lesna Industrija Straža d.d. (στο εξής «Novoles Straža»).

(2) Η καταγγελία αφορούσε οικονομικά μέτρα που είχαν εφαρμοστεί υπέρ της Novoles Straža με απόφαση της σλοβενικής κυβέρνησης της 27ης Μαΐου 2004 δυνάμει του άρθρου 21

του σλοβενικού νόμου σχετικά με ενισχύσεις διάσωσης και αναδιάρθρωσης προβληματικών επιχειρήσεων. Το εν λόγω μέτρο δεν κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή επειδή είχε εγκριθεί από τη σλοβενική επιτροπή παρακολούθησης κρατικών ενισχύσεων στις 23 Απριλίου 2004, δηλ. πριν από την ένταξη. Ωστόσο, δεδομένου ότι το σχετικό κριτήριο προκειμένου να καθοριστεί ο χρόνος χορήγησης μιας ενίσχυσης είναι η νομικά δεσμευτική πράξη με την οποία η αρμόδια εθνική αρχή αναλαμβάνει να χορηγήσει κρατική ενίσχυση, η Επιτροπή έκρινε ότι το εξεταζόμενο μέτρο συνιστούσε νέα ενίσχυση η οποία θα έπρεπε επομένως να είχε κοινοποιηθεί βάσει του άρθρου 88 και να είχε αξιολογηθεί βάσει του άρθρου 87 της συνθήκης ΕΚ ⁽²⁾.

(3) Με επιστολή της 16ης Μαΐου 2006, η Επιτροπή ενημέρωσε τη Σλοβενία ότι είχε αποφασίσει να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ σχετικά με την ενίσχυση.

(4) Η απόφαση της Επιτροπής για την κίνηση της διαδικασίας δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ⁽³⁾. Η Επιτροπή κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με την ενίσχυση/μέτρο.

(5) Η Επιτροπή δεν έλαβε παρατηρήσεις από ενδιαφερόμενα μέρη.

⁽²⁾ Λεπτομέρειες της διαδικασίας περιγράφηκαν στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας (βλ. υποσημείωση 1) και συνδέονται και με την παρούσα απόφαση.

⁽³⁾ Βλ. υποσημείωση (1).

⁽¹⁾ ΕΕ C 194 της 18.8. 2006, σ. 22.

- (6) Η Σλοβενία υπέβαλε παρατηρήσεις με επιστολή της 17ης Ιουλίου 2006. Με επιστολές της 11ης Οκτωβρίου 2006 και της 23ης Φεβρουαρίου 2007, ζητήθηκαν πρόσθετες πληροφορίες, οι οποίες δόθηκαν με επιστολές της 30ής Νοεμβρίου 2006 και της 23ης Απριλίου 2007, αντίστοιχα. Επιπλέον, στις 28 Ιουνίου 2006 πραγματοποιήθηκε συνάντηση μεταξύ των υπηρεσιών της Επιτροπής και των σλοβενικών αρχών.

II. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

1. Ο αποδέκτης

- (7) Η Novoles Straža κατασκευάζει ημικατεργασμένα προϊόντα ξύλου και έπιπλα. Είναι εγκατεστημένη στην περιοχή Straža της Σλοβενίας, μια ενισχυόμενη περιοχή κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης ΕΚ. Το 2003 είχε περίπου 800 υπαλλήλους και είναι ένας από τους μεγαλύτερους εργοδότες στον κλάδο ξύλου και επίπλων στη Σλοβενία.
- (8) Η εταιρία έχει συμμετοχές σε δύο εταιρίες, στη Novoles Primara, d.o.o. (100 %) και την Pohištvo Brežice, d.d. (93,7 %). Η Σλοβενία ανέφερε ότι και οι δύο αυτές εταιρίες ήταν επίσης σε κακή οικονομική κατάσταση. Η μεν πρώτη είχε κάποια πολύ μικρά κέρδη το 2003, ενώ η δεύτερη εμφάνισε ζημίες.
- (9) Μέτοχοι στην εταιρία είναι φυσικά και νομικά πρόσωπα. Ωστόσο, το μετοχικό κεφάλαιο είναι τόσο ευρέως κατανεμημένο ώστε κανένας από αυτούς να μην μπορεί να ασκήσει

έλεγχο στην εταιρία σε βαθμό που να μπορεί αυτή να θεωρηθεί ως τμήμα ενός ευρύτερου ομίλου. Πράγματι, οι μεγαλύτεροι μέτοχοι είναι υπάλληλοι και πρώην υπάλληλοι, οι οποίοι δεν συνδέονται με κανένα είδος μετοχικής συμφωνίας και κατέχουν το 22,3 %. Εκτός από αυτούς, ένα 33,4 % ανήκει σε «PIDs». Ωστόσο, η Επιτροπή αντιλαμβάνεται ότι αυτά τα επενδυτικά κεφάλαια PID είναι απλώς διοικητικοί φορείς που διαχειρίζονται τις μετοχές ιδιωτών μετόχων. Οι σχετικές συμμετοχές είναι αποτέλεσμα της ιδιωτικοποίησης του «κοινωνικού κεφαλαίου» στη Σλοβενία, δηλ. της έννοιας ότι οι εταιρίες ανήκαν σε όλους. Η κυριότητα αυτού του κοινωνικού κεφαλαίου μετασχηματίστηκε με την έκδοση πιστοποιητικών κυριότητας σε πολίτες, οι οποίοι μπορούσαν να τα ανταλλάξουν με μετοχές. Τα PID συστήθηκαν για να μπορέσουν οι πολίτες να συμμετάσχουν σ' αυτό το μετασχηματισμό κυριότητας μετατρέποντας τα πιστοποιητικά σε μετοχές. Οι σλοβενικές αρχές επιβεβαίωσαν ότι τα PID δεν διαθέτουν πόρους προκειμένου να βοηθήσουν την εταιρία να ξεπεράσει τις δυσκολίες της.

2. Οικονομική κατάσταση του αποδέκτη

- (10) Η κακή οικονομική κατάσταση της εταιρίας οφείλεται στο γεγονός ότι απώλεσε ένα σημαντικό τμήμα του εγγεγραμμένου κεφαλαίου της ύψους 1,262 δις SIT (περίπου 5,3 εκατ. ευρώ ⁽⁴⁾), που μειώθηκε στα 0,75 δις SIT τον Απρίλιο του 2004. Οι βασικοί οικονομικοί και λειτουργικοί δείκτες που ελήφθησαν από τον ισολογισμό, την κατάσταση κερδών και ζημιών και την κατάσταση ταμειακών ροών παρατίθενται στον κατωτέρω πίνακα:

Πίνακας 1

Οικονομικοί δείκτες της Novoles Straža

Δείκτης	1999	2000	2001	2002	2003
Καθαρά έσοδα πωλήσεων	6 341 790	6 507 932	6 602 106	8 093 436	6 014 466
Αποθέματα	880 544	936 471	1 113 218	955 305	1 279 940
Απαιτήσεις	930 585	1 053 433	1 218 067	1 676 595	1 133 643
Κέρδη (ζημίες)	78 809	109 884	128 843	110 215	(511 149)
Δείκτης χρέους	42,1	44,7	47,2	50,2	57,6

- (11) Οι σλοβενικές αρχές εξήγησαν ότι οι ζημίες της εταιρίας προέρχονται κυρίως από την αδυναμία της να υλοποιήσει το πρόγραμμα πωλήσεών της ενώ, ταυτόχρονα, το χρηματοοικονομικό της κόστος αυξάνει. Αυτό αποδεικνύεται, αφενός, από το γεγονός ότι ο δείκτης χρέους της εταιρίας αυξανόταν διαρκώς και, αφετέρου, από την αύξηση των μέσων αποθεμάτων της.
- (12) Στην απάντησή τους σε σχέση με την κίνηση της διαδικασίας, οι σλοβενικές αρχές εξήγησαν ότι ο όγκος των πωλήσεων είχε μειωθεί στο διάστημα 2000-2001 και 2002-2003, ενώ η αύξηση του 2002 οφειλόταν σε συγκυριακά γεγονότα, δηλ. σε έργα κατασκευών στην Κροατία (εξοπλισμός μεγάλων ξενοδοχειακών συγκροτημάτων), την εισαγωγή νέας σειράς επίπλων και την ενσωμάτωση των εσόδων από

δύο θυγατρικές, οι οποίες εντάχθηκαν στη Novoles την 1η Ιανουαρίου 2003.

- (13) Επιπλέον, οι σλοβενικές αρχές προσκόμισαν στην Επιτροπή στοιχεία που αποδεικνύαν ότι η εταιρία αδυνατούσε να αντλήσει επαρκή ποσά νέων κεφαλαίων από τις κεφαλαιαγορές, και, ειδικότερα, ότι οι τράπεζες απέρριψαν αίτηση της Novoles Straža για νέα κονδύλια λόγω της μικρής πιστοληπτικής της φερεγγυότητας και των ανεπαρκών εγγυήσεων που μπορούσε να παράσχει δεδομένης της κακής οικονομικής της κατάστασης. Ακόμη και κρατική εγγύηση που κάλυπτε το 65 % του αιτηθέντος ποσού θεωρήθηκε ανεπαρκής.

⁽⁴⁾ Στις αρχές του 2006, 1 ευρώ = 240 σλοβενικά τόλαρ (SIT).

3. Πρόγραμμα αναδιάρθρωσης

(14) Για να ξεπεράσει τις δυσκολίες της, τον Απρίλιο του 2004 η Novoles Straža υπέβαλε στο Υπουργείο Οικονομίας σχέδιο αναδιάρθρωσης από το Μάρτιο του 2004 για μια περίοδο αναδιάρθρωσης από το 2004 έως το 2008.

(15) Ως αιτία της τρέχουσας κατάστασης, το σχέδιο προβάλλει τη φθίνουσα πορεία της οικονομικής ανάπτυξης στις κύριες εξαγωγικές της αγορές (ιδίως Γερμανία και ΗΠΑ) όπου διέθετε το 60 % των προϊόντων της, καθώς και την πτώση της ζήτησης ενδιάμεσων προϊόντων. Το 2003 η πτώση των εσόδων αποκορυφώθηκε με την αδυναμία της εταιρίας να αντιμετωπίσει τις υποχρεώσεις της από ίδιους πόρους και την επακόλουθη αύξηση των χρεών και οικονομικών βαρών. Περαιτέρω, η οργανωτική δομή της εταιρίας δεν παρείχε τη δυνατότητα προσαρμογής της παραγωγής στη ζήτηση.

(16) Για την αντιμετώπιση των δυσκολιών, θεωρήθηκε σκόπιμο να εφαρμοσθεί σχέδιο οικονομικής αναδιάρθρωσης – που συνεχίζεται από τότε – με στόχο το μετασχηματισμό ενυπόθηκων βραχυπρόθεσμων δανείων ύψους 1 669 940 776 SIT σε μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις με τη βοήθεια κρατικής εγγύησης ύψους 1,1 δις SIT για ορισμένα ενυπόθηκα κατά 65 % δάνεια, ενώ η εναπομένουσα χρηματοδότηση ύψους 569 940 776 SIT χρηματοδοτήθηκε χωρίς κρατική ενίσχυση αλλά με ποσοστό κάλυψης μέσω υποθήκης άνω του 100 % της ονομαστικής αξίας.

(17) Περαιτέρω, η Novoles Straža στοχεύει να αναπροσανατολίσει τις δραστηριότητές της ως εξής:

— Μεταβολή στη στρατηγική μάρκετινγκ, με μερική μετακίνηση από τις αγορές της ΕΕ και της Βόρειας Αμερικής προς τις αγορές της Ανατολικής Ευρώπης και της Ρωσίας. Οι σλοβενικές αρχές έδωσαν στοιχεία ορισμένων σχεδίων πωλήσεων που ξεκινούν, μεταξύ άλλων, στη Ρωσία, τη Σλοβακία και τη Σερβία. Οι πωλήσεις σε ξένες αγορές θα αυξηθούν σε 77 % το 2008 σε σύγκριση με 70 % το 2004, ενώ οι πωλήσεις στις αγορές της Ανατολικής Ευρώπης θα αντιστοιχούν σε ποσοστό 8 % (σε σύγκριση 0 %).

— Μείωση της αναλογίας ενδιάμεσων προϊόντων υπέρ των τελικών προϊόντων. Τα τελικά προϊόντα θα αντιστοιχούν σε ποσοστό 33 % το 2008 (σε σύγκριση με 26 % το 2003) και τα προϊόντα που πωλούνται με το εμπορικό σήμα της εταιρίας θα αντιστοιχούν σε ποσοστό 26 % το 2008 (σε σύγκριση με 20 % το 2003) ενώ το ποσοστό των ενδιάμεσων προϊόντων θα μειωθεί από 41 % σε 31 % το 2008. Παρ' όλα αυτά, τα ενδιάμεσα προϊόντα

θα συνεχίσουν να αποτελούν ένα σημαντικό τμήμα της παραγωγής, χωρίς όμως να συνίστανται αποκλειστικά από κόντρα πλακέ, γεγονός που θα αυξήσει την προστιθέμενη αξία τους. Το πλεονέκτημα της εταιρίας έγκειται στην παραγωγή μικρότερων ποσοτήτων για γνωστό παραγωγό.

(18) Επιπλέον, ο αναπροσανατολισμός συνοδεύεται από τεχνολογική αναδιάρθρωση με στόχο την παραγωγή με βελτιωμένο συντελεστή κόστους/απόδοσης και την προσαρμογή του τεχνολογικού εξοπλισμού σε παραγωγή με βάση τη ζήτηση και σύμφωνα με οικολογικά πρότυπα. Προβλέπεται επίσης να πραγματοποιηθούν επενδύσεις ύψους 1 455 εκατ. SIT (6,06 εκατ. ευρώ), με εστίαση ιδίως σε μέτρα για την αύξηση της παραγωγικότητας, τη βελτίωση των εργασιακών συνθηκών, τη βελτίωση της χρήσης υλικών, την εξοικονόμηση ενέργειας και την τήρηση οικολογικών προτύπων. Οι σλοβενικές αρχές παρέδωσαν στην Επιτροπή κατάλογο επενδύσεων, στις οποίες περιλαμβάνονται μέτρα όπως ο εκσυγχρονισμός του κέντρου κέρδους κόντρα πλακέ, η εισαγωγή μεθόδου ξήρανσης ελεγχόμενης με ηλεκτρονικούς υπολογιστές, ο εκσυγχρονισμός της παραγωγής στο κέντρο κέρδους της νέας σειράς προϊόντων, η γενική αναμόρφωση του ενεργειακού συστήματος και η εισαγωγή νέου συστήματος μηχανοργάνωσης. Οι σλοβενικές αρχές ανέφεραν ορισμένες καθυστερήσεις στην υλοποίηση ορισμένων βασικών επενδύσεων, όπως η παραγωγή στο κέντρο κέρδους της νέας σειράς προϊόντων ή η αναμόρφωση του ενεργειακού συστήματος, λόγω έλλειψης κονδυλίων (οι επενδύσεις αυτές πρόκειται να χρηματοδοτηθούν κυρίως από ίδιους πόρους).

(19) Τέλος, μέσω αναδιάρθρωσης του προσωπικού επιδιώκεται η μείωση του εργατικού δυναμικού κατά 96 άτομα και η παροχή ειδικής και γενικής κατάρτισης στο υπόλοιπο προσωπικό. Το κόστος ύψους 537 εκατ. SIT θα καλυφθεί εν μέρει με επιδότηση ύψους 238 εκατ. SIT (1,2 εκατ. ευρώ).

(20) Η Σλοβενία παρουσίασε πενταετείς προβολές των δραστηριοτήτων της που δείχνουν ότι το σχέδιο αναδιάρθρωσης θα επέτρεπε να αποκατασταθεί η βιωσιμότητα της Novoles Straža.

(21) Οι σλοβενικές αρχές παρέδωσαν στην Επιτροπή στοιχεία για την υποστήριξη των προβλέψεών τους για τις πωλήσεις. Κατά πρώτο λόγο, για τις προβολές λαμβανόταν υπόψη ένας ρυθμός ανάπτυξης από το 2005 έως το 2007 περίπου 10 % στις αγορές της Δυτικής Ευρώπης και περίπου 20 % στις αγορές της Ανατολικής Ευρώπης⁽⁵⁾. Κατά δεύτερο λόγο, οι προβολές στηρίζονταν στη μετατόπιση της παραγωγής από ενδιάμεσα προϊόντα σε τελικά προϊόντα (59 % τελικά προϊόντα αντί 46 %).

⁽⁵⁾ Οι πληροφορίες αυτές βασίζονται σε εκτιμήσεις του Euromonitor, 2003.

- (22) Με βάση αυτές τις υποθέσεις, παράλληλα με τις προβλέψεις των στελεχών των πωλήσεων που βασίζονταν σε πληροφορίες που είχαν ληφθεί από εμπορικές εκθέσεις, μέσω αντιπροσώπων και απευθείας από αγοραστές, η Novoles Straža κατάρτισε ένα σχέδιο πωλήσεων για την περίοδο 2004 έως 2008.
- (23) Με βάση ρεαλιστικές προβλέψεις, προβλέπεται ότι κατά την περίοδο 2003-2008, ο ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης θα είναι μεταξύ 3,6 % και 5,7 % στις εγχώριες πωλήσεις και 6,5 %

έως 8,4 % στις πωλήσεις στο εξωτερικό. Κατά συνέπεια, η αναδιάρθρωση θα οδηγήσει σε λειτουργικά περιθώρια ύψους 11,7 % το 2008. Τα λειτουργικά κέρδη σε σχέση με το μετοχικό κεφάλαιο θα αυξηθούν σε 12,6 % το 2008.

4. Κόστος και χρηματοδότηση της αναδιάρθρωσης

- (24) Στον πίνακα που ακολουθεί δίδεται μια επισκόπηση της χρηματοδότησης του κόστους αναδιάρθρωσης:

Πίνακας 2

Κόστος και χρηματοδότηση της αναδιάρθρωσης

Απαιτούμενη χρηματοδότηση (σε χιλ. SIT)	Ίδια κεφάλαια	Επιδότησεις	Εγγύηση	Συνολο
Χρηματοοικονομική αναδιάρθρωση	369 000 (*)		1 100 000	1 469 000
Αναδιάρθρωση μάρκετινγκ και ανάπτυξης	675 000			675 000
Τεχνολογική αναδιάρθρωση	1 456 000		200 000	1 656 000
Αναδιάρθρωση προσωπικού	253 988	282 771		536 759
Συνολο:	2 384 988	282 771	1 300 000	4 337 699

(*) Στοιχείο που εισήχθη από την Επιτροπή

- (25) Η εταιρία έλαβε κρατική ενίσχυση συνολικού ύψους 1 583 εκατ. SIT (6,6 εκατ. ευρώ), αν και προς τα τέλη του 2004 και όχι στα μέσα του 2004 όπως προβλεπόταν.
- (26) Η βασική στήριξη συνίσταται σε εγγύηση του Δημοσίου για τέσσερα δάνεια συνολικού ύψους 1,3 δις SIT, τα οποία παρέχουν τη δυνατότητα στη Novoles Straža να αναδιάρθρωσει το υφιστάμενο χρέος της. Η προθεσμία αποπληρωμής είναι επτά χρόνια, συμπεριλαμβανομένου ενός διετούς χρεοστασίου. Στη συνέχεια, το επιτόκιο είναι 4,5 %, συμπεριλαμβανομένης μιας εφάπαξ καταβολής 0,1 % για τη σύναψη και διαχείριση της πίστωσης. Η εγγύηση θα καλύπτει το 100 % των δανείων και θα διασφαλίζεται επιπροσθέτως με υποθήκη τουλάχιστον 65 %.
- (27) Η Σλοβενία αναφέρει ότι 2 385 εκατ. SIT του κόστους αναδιάρθρωσης καλύπτονται από ίδια κεφάλαια της εταιρίας.

Ωστόσο, η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο να προστεθούν άλλα 569 εκατ. SIT από την ιδιωτική χρηματοδότηση των δανείων (ποσοστό 8,5 %). Ορισμένα από τα ίδια κεφάλαια εξοικονομούνται από αποεπενδύσεις (1 323 εκατ. SIT, δηλ. 30,5 %) και από αποσβέσεις και απομειώσεις (29.76 %). Οι σλοβενικές αρχές παρέδωσαν στην Επιτροπή λεπτομερή κατάλογο των αποεπενδύσεων. Αν και ήδη το 2005 αποεπενδύθηκαν περίπου 300 εκατ. SIT, σχεδιάστηκαν και περαιτέρω αποεπενδύσεις (που έχουν εν μέρει υλοποιηθεί) για το 2006 (περίπου 600 εκατ.) και για το 2007 και 2008 (450 εκατ.).

5. Κατάσταση της αγοράς και αντισταθμιστικά μέτρα

- (28) Η Novoles Straža παράγει τα ακόλουθα προϊόντα, με τα ακόλουθα μερίδια αγοράς στην ΕΕ των 25:

Πίνακας 3

Μερίδια αγοράς

Προϊόν	Μερίδιο αγοράς 2003	Μερίδιο αγοράς 2005
Κόντρα πλακέ (*)	0,14 %	0,13 %
Καρέκλες και μέρη (**)	0,07 %	0,04 %
Έπιπλα και μέρη (***)	0,08 %	0,05 %
Μέσος όρος	0,09 %	0,06 %

(*) Κωδικοί εναρμονισμένου συστήματος ΗΠΑ 4412 14 00, 4412 19 00, 4412 93 00.

(**) Κωδικοί εναρμονισμένου συστήματος ΗΠΑ 9401 61 00, 9401 69 00, 9401 90 30.

(***) Κωδικοί εναρμονισμένου συστήματος ΗΠΑ 9403 60 10, 9403 60 90, 9403 90 30.

6. Άλλες ενισχύσεις

(29) Διορθώνοντας τα στοιχεία που αναφέρονται στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, οι σλοβενικές αρχές δήλωσαν ότι η Novoles Straža έλαβε πράγματι κάποια ευνοϊκά δάνεια το 2004, αλλά ότι τα δάνεια αυτά, που χορηγήθηκαν από δημόσιες και ιδιωτικές πηγές για περιβαλλοντικούς σκοπούς, ανέρχονταν μόνο στο ποσό των 115,2 εκατ. SIT (0,48 εκατ. ευρώ) με καθαρό ισοδύναμο επιδότησης 14,9 εκατ. SIT (62 000 ευρώ). Η ενίσχυση αυτή δόθηκε βάσει του προγράμματος «συγχρηματοδότηση περιβαλλοντικών επενδύσεων» και εγκρίθηκε το Φεβρουάριο του 2004.

(30) Η Σλοβενία ανέφερε επίσης ότι η ενίσχυση που δόθηκε το 1999 ανέρχεται μόνο σε 18,1 εκατ. SIT (75 000 ευρώ) ως επιδότηση επιτοκίου, 11,5 εκατ. SIT (48 000 ευρώ) ως ενίσχυση απασχόλησης, 3,6 εκατ. SIT (15 000 ευρώ) ως ενίσχυση έρευνας και ανάπτυξης και 1,1 εκατ. SIT (4 600 ευρώ) ως εξαγωγική ενίσχυση.

(31) Η πρώτη ενίσχυση που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο, η οποία αρχικά θεωρήθηκε ως ενίσχυση αναδιάρθρωσης, συνίστατο απλώς σε επιδότηση επιτοκίου που δόθηκε λόγω του ότι τα επιτόκια στη Σλοβενία ήταν σχετικά υψηλά σε σύγκριση με τα ξένα επιτόκια. Πράγματι, ένας από τους όρους ένταξης στο πρόγραμμα ήταν οι εταιρίες να έχουν πιστωτική διαβάθμιση A, B, C ή D και να μην είναι σε διαδικασία πτώχευσης. Η εταιρία παρέσχε αποδείξεις ότι εκείνη την εποχή ήταν σε διαβάθμιση A/B.

III. ΛΟΓΟΙ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 88 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΕΚ

(32) Στην επιστολή της 16ης Μαΐου 2006, η Επιτροπή ανέφερε ότι τα υπό εξέταση μέτρα συνιστούσαν νέα ενίσχυση, που θα έπρεπε συνεπώς να είχαν κοινοποιηθεί βάσει του άρθρου 88 ΕΚ και να είχαν αξιολογηθεί βάσει του άρθρου 87 ΕΚ. Για το σκοπό αυτό, η Επιτροπή επαναλάμβανε ότι το σχετικό κριτήριο είναι η νομικά δεσμευτική πράξη με την οποία η αρμόδια εθνική αρχή αναλαμβάνει να χορηγήσει κρατική ενίσχυση, η οποία εκδόθηκε το Μάιο του 2004.

(33) Επιπροσθέτως, η Επιτροπή εξέφραζε αμφιβολίες όσον αφορά το συμβιβασμό του μέτρου με την κοινή αγορά και, ιδίως, με τις κατευθυντήριες γραμμές του 1999 σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων⁽⁶⁾, για τους ακόλουθους λόγους:

— Δεν ήταν βέβαιη για το κατά πόσο η εταιρία εμφάνιζε τα συνήθη σημάδια μιας προβληματικής επιχείρησης, δεδομένου ότι οι πωλήσεις της αυξήθηκαν το 2003 και τα αποθέματά της μειώθηκαν το 2002. Ακόμη, δεν ήταν σαφές κατά πόσο η εταιρία ήταν τμήμα ενός ευρύτερου ομίλου.

⁽⁶⁾ Κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων, ΕΕ C 288 της 9.10.1999, σ. 2.

— Δεν ήταν σαφές ο τρόπος με τον οποίο η εταιρία θα αποκαθιστούσε τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά της, ιδίως επειδή έλειπαν στοιχεία σχετικά με τις χρηματοοικονομικές προβολές στο μέλλον.

— Δεν ήταν σαφές κατά πόσον η εταιρία συνεισέφερε σημαντικούς ίδιους πόρους στην αναδιάρθρωση λόγω έλλειψης σαφών εξηγήσεων ως προς τον τρόπο με τον οποίο θα αντλούσαν τα αναφερόμενα ίδια κεφάλαια.

— Δεν δόθηκε ανάλυση αγοράς για να δικαιολογηθεί η μη λήψη αντισταθμιστικών μέτρων.

— Ήταν αμφισβητήσιμη η συμμόρφωση με την αρχή «one time, last time», δεδομένου ότι η εταιρία είχε ήδη λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης το 1999.

IV. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗ ΣΛΟΒΕΝΙΑ

(34) Η Σλοβενία επέμεινε ότι η κρατική ενίσχυση στη Novoles Straža δόθηκε πριν από την ένταξη της Σλοβενίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δεδομένου ότι η οικονομική δέσμευση του κράτους ήταν γνωστή πριν από την ένταξη.

(35) Δεύτερον, η Σλοβενία προσπάθησε να διαλύσει τις αμφιβολίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με το κατά πόσον η Novoles Straža ανήκει σε έναν ευρύτερο επιχειρηματικό όμιλο, παρέχοντας διευκρινίσεις σχετικά με τις ιδιαιτερότητες του ιδιοκτησιακού καθεστώτος στη Σλοβενία, που παρουσιάζονται παραπάνω, και διορθώνοντας τα ποσοστά των συμμετοχών των μετόχων.

(36) Τρίτον, η Σλοβενία προσκόμισε αποδεικτικά στοιχεία ότι η Novoles Straža είναι «προβληματική επιχείρηση», παρέχοντας πληρέστερες εξηγήσεις σχετικά με τη γενική τάση οικονομικών δυσκολιών που αντιμετώπιζε η εταιρία από το 1999 (όπως αποδεικνύεται από τα αυξανόμενα αποθέματα και χρέη και τη μείωση των πωλήσεων, και τα συγκυριακά συμβάντα που οδήγησαν στην αύξηση του 2002), η οποία αντικατοπτρίζεται στην αδυναμία της να λάβει εξωτερική χρηματοδότηση το 2004.

(37) Τέταρτον, οι σλοβενικές αρχές έδωσαν πληροφορίες που δείχνουν ότι η στρατηγική της Novoles Straža βασίζεται σε έρευνα αγοράς και προβλέψεις που επιβεβαιώνουν σχετικά υψηλές πωλήσεις επίπλων.

(38) Πέμπτον, όσον αφορά τα αντισταθμιστικά μέτρα, η Σλοβενία κατέθεσε μελέτη αγοράς που δείχνει ότι το μερίδιο αγοράς της Novoles Straža στην αγορά των σχετικών προϊόντων στην ΕΕ των 25 είναι πολύ μικρό. Οι σλοβενικές αρχές επισήμαναν επίσης ότι η Novoles Straža βρίσκεται σε μια ενισχυόμενη περιοχή κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης ΕΚ.

- (39) Τέλος, όσον αφορά την κρατική ενίσχυση που έλαβε στο παρελθόν, η Σλοβενία διόρθωσε ορισμένα σφάλματα καταγραφής σχετικά με τα ληφθέντα ποσά και, το κυριότερο, δήλωσε ότι η ενίσχυση που είχε χαρακτηριστεί αρχικά ως ενίσχυση αναδιάρθρωσης δεν δόθηκε για σκοπούς διάσωσης και αναδιάρθρωσης όπως ορίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές.

V. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

1. Ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης

- (40) Σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, ενισχύσεις που χορηγούνται με οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό δια της εμπορικής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν μπορεί να δικαιολογηθούν βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 2 ή 3 της συνθήκης ΕΚ.

- (41) Η Επιτροπή σημειώνει ότι η ενίσχυση χορηγείται με κρατικούς πόρους σε μια μεμονωμένη εταιρία. Το γεγονός αυτό παραπέμπει σαφώς σε άμεση ενίσχυση, αλλά και σε εγγύηση, ιδίως όταν μια εταιρία είναι προβληματική και παρέχεται εξασφάλιση 100 % για το δάνειο.⁽⁷⁾ Πράγματι, η εγγύηση επέτρεψε στην εταιρία να εξασφαλίσει μεγαλύτερο δάνειο απ' ό,τι θα ήταν δυνατόν χωρίς την εγγύηση.

- (42) Δεδομένου ότι μεταξύ της Σλοβενίας και άλλων κρατών μελών διενεργούνται συναλλαγές σε προϊόντα ξύλου, το μέτρο είναι πιθανόν να βελτιώσει τη θέση του αποδέκτη σε σχέση με τους ανταγωνιστές του στη Σλοβενία και την ΕΕ. Μπορεί επομένως να νοθεύσει τον ανταγωνισμό και να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα παρόντα μέτρα υπέρ της Novoles Straža συνιστούν κρατική ενίσχυση δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.

2. Ύπαρξη νέας κρατικής ενίσχυσης

- (43) Οι σλοβενικές αρχές αμφισβήτησαν αρχικά κατά πόσο η Επιτροπή είχε το δικαίωμα να αξιολογήσει την ενίσχυση βάσει των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ, ισχυριζόμενες ότι χορηγήθηκε πριν από την ένταξη. Η Επιτροπή, στην απόφασή της για την κίνηση της διαδικασίας, διευκρίνισε ότι για να προσδιοριστεί κατά πόσο μια ενίσχυση έχει τεθεί σε εφαρμογή πριν ή μετά την ένταξη, το σχετικό κριτήριο είναι η νομικά δεσμευτική πράξη με την οποία οι αρμόδιες εθνικές αρχές αναλαμβάνουν να χορηγήσουν την ενίσχυση⁽⁸⁾. Εφόσον δεν έχει εκδοθεί τέτοια απόφαση πριν από την ένταξη,

το μέτρο συνιστά νέα ενίσχυση, ακόμη κι αν η δέσμευση του Δημοσίου ήταν γνωστή από πριν.

- (44) Η Επιτροπή επιμένει στην αρχική της άποψη ότι η δεσμευτική πράξη με την οποία οι αρμόδιες εθνικές αρχές ανέλαβαν να χορηγήσουν την ενίσχυση δεν τέθηκε σε ισχύ πριν από την ένταξη. Η σχετική σλοβενική νομοθεσία προβλέπει ότι η ενίσχυση χορηγείται με κυβερνητική απόφαση κατόπιν προτάσεως του αρμόδιου υπουργού. Αν και πράγματι, για τη χορήγηση μιας ενίσχυσης είναι αναγκαίες οι προηγούμενες αποφάσεις της διυπουργικής επιτροπής εμπειρογνομόνων και του αρμόδιου υπουργού, αυτές δεν αρκούν για τη χορήγηση της ενίσχυσης. Η τελική απόφαση εναπόκειται στην κυβέρνηση. Στην προκειμένη περίπτωση, η κυβερνητική απόφαση εκδόθηκε στις 27 Μαΐου 2004, και η Σλοβενία εισήλθε στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 1η Μαΐου 2004. Συνεπώς, τα μέτρα συνιστούν νέα ενίσχυση και θα έπρεπε να είχαν κοινοποιηθεί βάσει του άρθρου 88 ΕΚ και να είχαν αξιολογηθεί βάσει του άρθρου 87 ΕΚ.

3. Συμβιβασμοί της ενίσχυσης

- (45) Δεδομένου ότι η υπό εξέταση ενίσχυση είναι ενίσχυση αναδιάρθρωσης, είναι συμβατή με την κοινή αγορά εφόσον είναι σύμφωνη με τα κριτήρια των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (στο εξής «οι κατευθυντήριες γραμμές»)⁽⁹⁾.
- (46) Υπό το πρίσμα των παρατηρήσεων της Σλοβενίας και των πληροφοριών που συγκεντρώθηκαν κατά τη διάρκεια της έρευνάς της, η Επιτροπή κατέληξε στα ακόλουθα συμπεράσματα σε σχέση με τα σημεία που την οδήγησαν να κινήσει την επίσημη διαδικασία.

3.1. Επιλεξιμότητα

- (47) Βάσει των πληροφοριών που δόθηκαν από τη Σλοβενία, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι επιδόσεις της εταιρίας, όπως περιγράφονται στις παραγράφους (24) έως (27) ανωτέρω, αποτελούν πράγματι γνώρισμα μιας εταιρίας που αντιμετώπιζε προβλήματα κατά το χρόνο που χορηγήθηκε η υπό εξέταση ενίσχυση. Η Επιτροπή σημειώνει ειδικότερα ότι τα προβλήματα αποτελούσαν συστατικό μιας τάσεως της περιόδου 2000-2004, και όχι απλώς ένα συγκυριακό συμβάν του έτους 2003. Περαιτέρω, οι σλοβενικές αρχές προσκόμισαν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία ότι το 2004 η εταιρία δεν θα ήταν σε θέση να αναχρηματοδοτήσει από μόνη της τα βραχυπρόθεσμα χρέη της. Το γεγονός αυτό δεν έρχεται σε αντίφαση με το γεγονός ότι η εταιρία κατόρθωσε να λάβει μία ορισμένη αναχρηματοδότηση χωρίς ενίσχυση, καθώς αυτό επιτεύχθηκε με τη χρήση υψηλού επιπέδου διασφάλισης, το οποίο η εταιρία δεν θα μπορούσε να παράσχει για το συνολικό προς αναχρηματοδότηση ποσό.

⁽⁷⁾ Βλ. σημεία 2.1.2. και 4.2 της ανακοίνωσης της Επιτροπής για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις με τη μορφή εγγυήσεων, ΕΕ C 71 της 11.3.2000, σ. 14.

⁽⁸⁾ Βλ. απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας (υποσημείωση 1), σημείο 20 και επόμενα.

⁽⁹⁾ Δεδομένου ότι η ενίσχυση χορηγήθηκε το Μάιο του 2004, πρέπει να αξιολογηθεί βάσει των κατευθυντήριων γραμμών του 1999, δηλ. των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων, ΕΕ C 288 της 9.10.1999, σ. 2.

(48) Η Επιτροπή επισημαίνει τις εξηγήσεις της Σλοβενίας σχετικά με τη φύση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της Novoles Straža. Υπό το πρίσμα της παθητικής φύσης και των φτωχών κεφαλαιακών πόρων των θεσμικών ιδιοκτητών της Novoles Straža και του κατακερματισμού του υπολοίπου μετοχικού κεφαλαίου, η Επιτροπή δέχεται ότι η εταιρία δεν μπορούσε να αντλήσει τα αναγκαία κεφάλαια από τους μετόχους της. Για τους ίδιους λόγους, και λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι κανένας μεμονωμένος ιδιοκτήτης δεν κατέχει ποσοστό μεγαλύτερο του 22 % του μετοχικού κεφαλαίου της Novoles Straža, η Επιτροπή δέχεται ότι η Novoles Straža δεν ανήκει σε κάποιο ευρύτερο επιχειρηματικό όμιλο.

(49) Η Επιτροπή αποδέχεται κατά συνέπεια ότι η Novoles Straža ήταν επιλέξιμη για ενίσχυση αναδιάρθρωσης.

3.2. Επιτροπή στη βιωσιμότητα

(50) Η Επιτροπή επισημαίνει στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας ότι δεν ήταν σαφής ο τρόπος με τον οποίο το σχέδιο αναδιάρθρωσης θα επέτρεπε στη Novoles Straža να αποκαταστήσει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά της. Το σχέδιο αφορούσε κυρίως πενταετείς χρηματοοικονομικές προβολές που έδειχναν ποια θα ήταν η πιθανή εξέλιξη της εταιρίας ως αποτέλεσμα των μέτρων αναδιάρθρωσης. Η Επιτροπή παρατηρούσε ότι η Σλοβενία δεν είχε υποβάλει τις πληροφορίες που είχε ζητήσει η Επιτροπή για να αξιολογήσει τις υποθέσεις σχετικά με τις πιθανές επιδόσεις της Novoles Straža βάσει του σχεδίου αναδιάρθρωσης.

(51) Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, η Σλοβενία υπέβαλε τις πρόσθετες πληροφορίες που αναφέρονται στις παραγράφους (21) και (22) ανωτέρω. Οι πληροφορίες αυτές περιγράφουν επαρκώς τη βάση στην οποία στηρίχθηκαν οι υποθέσεις. Η Επιτροπή σημειώνει ότι οι προβλέψεις για τις πωλήσεις της Novoles Straža θα μπορούσαν σήμερα να χαρακτηριστούν μάλλον αισιόδοξες δεδομένου ότι το 2005 και το 2006 ο τομέας αντιμετώπισε σκληρό ανταγωνισμό από την Άπω Ανατολή, ο οποίος απέληξε σε υπερβολική προσφορά στην αγορά και πιέσεις στις τιμές. Ωστόσο, δεν είναι σαφές ότι οι πληροφορίες αυτές ήταν ήδη γνωστές στις αρχές του 2004. Περαιτέρω, η ίδια η Επιτροπή παρατηρούσε το 2006 ότι: «η παραγωγή και η κατανάλωση κόντρα πλακέ αυξήθηκαν σημαντικά τα τελευταία χρόνια, με ισχυρή ανάπτυξη των εξαγωγών για ορισμένες ποιότητες»⁽¹⁰⁾. Δεδομένου ότι οι πληροφορίες που δόθηκαν στην Επιτροπή δεν ήταν τέτοιες ώστε να μπορούν να τεθούν υπό αμφισβήτηση οι παραδοχές της ίδιας ή της εταιρίας, δεν έχει λόγους να τις αμφισβητήσει. Η Επιτροπή θεωρεί λοιπόν ότι οι προβολές είναι αληθοφανείς και οι σχετικές αμφιβολίες της παύουν να υφίστανται.

(52) Στην απόφασή της για την κίνηση της διαδικασίας, η Επιτροπή διαπίστωνε επίσης ότι το σχέδιο αναδιάρθρωσης περιείχε ορισμένα εσωτερικά μέτρα τα οποία, σε περίπτωση

εφαρμογής τους, ήταν πιθανόν να συμβάλουν στην ανάκαμψη της εταιρίας. Κατά τη διάρκεια της έρευνας, η Επιτροπή έλαβε πληροφορίες ότι η εταιρία δεν είχε ακόμη εφαρμόσει όλα τα προγραμματισμένα μέτρα αναδιάρθρωσης. Σύμφωνα με τις σλοβενικές αρχές, ο λόγος γι' αυτό ήταν, μεταξύ άλλων, η καθυστερημένη λήψη της κρατικής ενίσχυσης και τα χειρότερα του αναμενομένου λειτουργικά αποτελέσματα. Στο πλαίσιο αυτό η Επιτροπή παρατηρεί ότι, βάσει του σχεδίου αναδιάρθρωσης, η τεχνική αναδιάρθρωση θα χρηματοδοτούσαν κυρίως από ίδιους πόρους. Ωστόσο, η αδυναμία αυτή δεν ήταν εμφανής εκ των προτέρων και μπορεί να αιτιολογηθεί και από το γεγονός ότι η κρατική ενίσχυση έπρεπε όντως να είναι η ελάχιστη αναγκαία, ιδίως για ένα κράτος μέλος που δεσμεύεται σε ένα τέτοιο σχέδιο⁽¹¹⁾ τις παραμονές της ένταξής του. Σ' αυτή λοιπόν την ειδική περίπτωση, η Επιτροπή δεν θα θεωρήσει την αδυναμία αυτή ικανό λόγο προκειμένου να αμφισβητήσει την ύπαρξη βιώσιμου σχεδίου αναδιάρθρωσης. Ωστόσο, η Επιτροπή επιθυμεί να υπενθυμίσει ότι η έγκριση της ενίσχυσης υπόκειται στον όρο της πλήρους εφαρμογής του σχεδίου αναδιάρθρωσης (σημείο 43) και θα παρακολουθείται (σημείο 46).

(53) Επομένως, η Επιτροπή αναμένει από τη Σλοβενία, δυνάμει του σημείου 46 των κατευθυντήριων γραμμών, να της υποβάλει δύο τουλάχιστον εκδόσεις παρακολούθησης, μία για το 2007 στο τέλος Ιανουαρίου 2008 και μία για το 2008 στο τέλος Ιανουαρίου 2009, με λεπτομερείς πληροφορίες για τις χρηματοοικονομικές επιδόσεις της εταιρίας και τις πραγματοποιηθείσες επενδύσεις. Η Επιτροπή τονίζει ιδιαίτερα ότι, ακόμη και στην περίπτωση που η εταιρία αποκαταστήσει τη βιωσιμότητά της αλλά δεν πραγματοποιήσει το σύνολο των επενδύσεων, μπορεί να της ζητηθεί να επιστρέψει ποσά της κρατικής ενίσχυσης εφόσον δεν υλοποιηθούν πλήρως οι προγραμματισμένες επενδύσεις⁽¹²⁾.

3.3. Περιορισμός της ενίσχυσης στο ελάχιστο

(54) Η ενίσχυση περιορίζεται επίσης στο ελάχιστο. Ειδικότερα, οι αμφιβολίες της Επιτροπής όσον αφορά την παροχή σημαντικής ίδιας συνεισφοράς διαλύθηκαν. Σύμφωνα με το σημείο 40 των κατευθυντήριων γραμμών, η ενίσχυση πρέπει να περιορίζεται στο ελάχιστο απαραίτητο που θα επιτρέψει την αποκατάσταση της βιωσιμότητας, ενώ οι αποδέκτες της ενίσχυσης πρέπει να συμβάλλουν σημαντικά στο σχέδιο αναδιάρθρωσης με δικούς τους πόρους.

(55) Οι εξηγήσεις που παρέχουν οι σλοβενικές αρχές σχετικά με την ίδια συνεισφορά, όπως περιγράφονται στην παράγραφο (27), είναι αρκετά λεπτομερείς ώστε να μπορεί η Επιτροπή να επαληθεύσει αν η εταιρία πραγματοποίησε ή θα πραγματοποιήσει σημαντικό αριθμό αποεπενδύσεων μεταξύ 2005 και 2008 που αντιστοιχούν στο 30,5 % του κόστους αναδιάρθρωσης. Περαιτέρω, η Επιτροπή έλαβε υπό σημείωση ότι η Novoles Straža έλαβε εξωτερική χρηματοδότηση εκτός ενισχύσεων που ανέρχεται στο 8,5 %.

⁽¹¹⁾ Βλ. σημείο 32 των κατευθυντήριων γραμμών. Η δέσμευση για το σχέδιο ήταν πράγματι πριν από την ένταξη, απλώς η ενίσχυση χορηγήθηκε αργότερα.

⁽¹²⁾ Βλ. απόφαση της Επιτροπής της 13ης Σεπτεμβρίου 2006, υπόθεση N 350a/2006 MSO, EE C 280 της 18.11.2006, σ. 4.

- (56) Από την άλλη πλευρά, η Επιτροπή επαναλαμβάνει ότι δεν μπορεί να αποδεχθεί απομείωση ως ίδια συνεισφορά επειδή δεν παρέχει στην εταιρία πόρους προς διάθεση, ενώ εξαρτάται επίσης από τις μελλοντικές εργασίες που είναι αποτέλεσμα της παρεχόμενης κρατικής ενίσχυσης ⁽¹³⁾.
- (57) Συνεπώς, η Επιτροπή μπορεί συνοπτικά να αναγνωρίσει ότι η ίδια συνεισφορά ανέρχεται στο 39 %, ποσοστό το οποίο μπορεί να θεωρηθεί ως σημαντικό βάσει των κατευθυντήριων γραμμών του 1999 ⁽¹⁴⁾.
- (58) Περαιτέρω, η ενίσχυση περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο για την αποκατάσταση της βιωσιμότητας, δεδομένου ότι καλύπτει κατ' ουσίαν τις επικείμενες ανάγκες χρηματοδότησης για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων βραχυπρόθεσμων δανείων και επομένως δεν προσπορίζει στην εταιρία οποιαδήποτε υπερβολική ρευστότητα.

3.4. Αντισταθμιστικά μέτρα

- (59) Σύμφωνα με τα σημεία 35 και 36 των κατευθυντήριων γραμμών, πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για τον περιορισμό στο μέτρο του δυνατού των δυσμενών συνεπειών της κρατικής ενίσχυσης στους ανταγωνιστές. Ωστόσο, σύμφωνα με το σημείο 36 των κατευθυντήριων γραμμών, δεν απαιτούνται τέτοια μέτρα εφόσον το μερίδιο του αποδέκτη στη σχετική αγορά είναι αμελητέο. Στις περιπτώσεις αυτές, τα αντισταθμιστικά μέτρα δεν αποτελούν προϋπόθεση προκειμένου η ενίσχυση να χαρακτηριστεί συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά.
- (60) Η Επιτροπή δεν αμφισβητεί τους ισχυρισμούς των σλοβενικών αρχών ότι η Novoles Straža δραστηριοποιείται σε διάφορες αγορές προϊόντων, τις οποίες ορίζει ως κόντρα πλακέ, καρέκλες και άλλα έπιπλα. Όσον αφορά τα κόντρα πλακέ, η Επιτροπή σημειώνει ότι σε μια υπόθεση συγχώνευσης «έρευνα της αγοράς επιβεβαίωσε σε μεγάλο βαθμό ότι οι διάφοροι τύποι σανίδων με βάση το ξύλο όπως τα κόντρα πλακέ, οι ινοσανίδες, οι ακατέργαστες μοριοσανίδες και οι επιστρωμένες μοριοσανίδες, οι διακοσμητικές πολυστρωματικές σανίδες (HPL/CPL) και τα χωρίσματα με βάση το ξύλο για τον κλάδο επίπλων και τον οικοδομικό κλάδο ανήκουν σε ξεχωριστές αγορές προϊόντων ⁽¹⁵⁾».
- (61) Για τον ορισμό της σχετικής αγοράς, η Σλοβενία παρέδωσε στην Επιτροπή έρευνα αγοράς που δείχνει τα μερίδια αγοράς στην αγορά των σχετικών προϊόντων στην ΕΕ των 25. Σχετικά με το θέμα αυτό, η Επιτροπή δεν έχει λόγους να παρεκκλίνει από την παραδοχή της υποσημείωσης 20 των

κατευθυντήριων γραμμών ότι η σχετική αγορά είναι ο ΕΟΧ. Υπενθυμίζει ότι έχει διεξαγάγει στο παρελθόν ορισμένες έρευνες αγοράς στην ευρωπαϊκή βιομηχανία προϊόντων με βάση το ξύλο (συμπεριλαμβανομένων ειδικότερα των ξύλινων μοριοσανίδων) σε μια περίπτωση συγχώνευσης ⁽¹⁶⁾, και συνήγαγε ότι η σχετική αγορά ήταν ευρύτερη από την εθνική αγορά και τουλάχιστον διασυνοριακώς περιφερειακή. Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνεται και από τις μεγάλες διασυνοριακές εμπορικές ροές. Το ότι παρόμοιες εμπορικές ροές υπάρχουν και στην περίπτωση των κόντρα πλακέ επιβεβαιώνεται από στοιχεία που δόθηκαν από τους εσωτερικούς εμπειρογνώμονες της Επιτροπής (αλλά και οι ενδοκοινοτικές εξαγωγές της Novoles Straža αντιστοιχούν στο μεγαλύτερο μέρος του κύκλου εργασιών της — 60 %). Επιπλέον, η «διασυνοριακή περιφερειακή» αγορά θεωρείται ότι καλύπτει μια απόσταση περίπου 1 000 χλμ, όπου η απόσταση αυτή ποικίλει ανάλογα με την προστιθέμενη αξία των προϊόντων, δηλ. η απόσταση είναι μεγαλύτερη για επενδεδυμένα προϊόντα σε σύγκριση με μη επενδεδυμένα προϊόντα. Καθώς τα κόντρα πλακέ είναι ήδη ένα υψηλότερης ποιότητας προϊόν και οι εξαγωγές αφορούν κυρίως επενδεδυμένα κόντρα πλακέ, το κόστος μεταφοράς είναι χαμηλότερο από εκείνο των μοριοσανίδων (και ακόμη χαμηλότερο για καρέκλες και άλλα έπιπλα που κατασκευάζονται από κόντρα πλακέ). Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή δέχεται ότι η σχετική αγορά για τα προϊόντα που κατασκευάζονται από τη Novoles Straža θα πρέπει να είναι, αν όχι ολόκληρος ο ΕΟΧ ή η ΕΕ των 25, τουλάχιστον ένα μεγάλο τμήμα της ΕΕ των 25.

- (62) Δεδομένου ότι το μερίδιο αγοράς της Novoles Straža στην ΕΕ των 25, σε καμία περίπτωση δεν υπερβαίνει το 0,13 % και ότι το μερίδιο αυτό δεν θα υπερβαίνει ούτε το διπλάσιο ακόμη κι αν η γεωγραφική αγορά μειωνόταν στο μισό, η Επιτροπή θεωρεί ότι το μερίδιο αγοράς εξακολουθεί να είναι αρκετά κάτω από το 1 % το οποίο, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι η αγορά περιλαμβάνει ένα μεγάλο αριθμό μικρών και μεσαίων παραγωγών, μπορεί να θεωρηθεί αμελητέο ⁽¹⁷⁾. Κατά συνέπεια, δεν απαιτούνται αντισταθμιστικά μέτρα για να διασφαλιστεί το συμβιβάσιμο της κρατικής ενίσχυσης με την κοινή αγορά.

3.5. Άλλες ενισχύσεις

- (63) Τέλος, η Σλοβενία έδωσε στην Επιτροπή επαρκείς πληροφορίες για όλες τις υπόλοιπες ενισχύσεις που είχε λάβει η εταιρία προκειμένου να επιτραπεί η ορθή αξιολόγηση στη βάση της αρχής της εφάπαξ χορήγησης («one time, last time»). Βάσει της εν λόγω αρχής, που θεσπίζεται στα σημεία 48 και επόμενα των κατευθυντήριων γραμμών, η Επιτροπή δεν μπορεί να εγκρίνει ενίσχυση αναδιάρθρωσης σε εταιρία που έχει λάβει και προηγουμένως ενίσχυση αναδιάρθρωσης. Η Επιτροπή θεωρεί ότι βάσει της εν λόγω αρχής πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κάθε ενίσχυση αναδιάρθρωσης που έχει χορηγηθεί μέσα στα δέκα προηγούμενα χρόνια από την υπό εξέταση ενίσχυση, άσχετα με το αν η προηγούμενη ενίσχυση χορηγήθηκε πριν από την ένταξη του σχετικού κράτους μέλους στην ΕΕ.

⁽¹³⁾ Αυτό επιβεβαιώθηκε στην απόφαση της Επιτροπής της 22ας Φεβρουαρίου 2006 για την υπόθεση N464/05 AB Kauno, σημείο 17 και, όσον αφορά τις ταμειακές ροές στο πλαίσιο των κατευθυντήριων γραμμών του 1999, στις αποφάσεις της Επιτροπής για την υπόθεση C-19/2000 TGI, ΕΕ L 62 της 5.3.2002, σ. 30, σημείο 106 και την υπόθεση C-30/1998 Wildauer Kurbelwelle, ΕΕ L 287 της 14.11.2000, σ. 51, σημείο 52.

⁽¹⁴⁾ Βλ. επίσης τις αποφάσεις της Επιτροπής για την υπόθεση C39/2000 Doppstadt, ΕΕ L 108 της 30.4.2003, σ. 8, σημείο 74 και την υπόθεση C33/1998 Babcock Wilcox, ΕΕ L 67 της 9.3.2002, σ. 50.

⁽¹⁵⁾ Απόφαση της Επιτροπής της 28.6.2006, υπόθεση COMM/M.4165 — *Sonae Industria / Hornitex*, σημείο 11.

⁽¹⁶⁾ Απόφαση της Επιτροπής της 28.6.2006, υπόθεση COMM/M.4165 — *Sonae Industria / Hornitex*, σημείο 13.

⁽¹⁷⁾ Τουλάχιστον υπό το πρίσμα άλλων παραδειγμάτων στο πλαίσιο των κατευθυντήριων γραμμών του 1999. Βλ. απόφαση της Επιτροπής για την υπόθεση C-3/2005 FSO, ΕΕ C 100 της 26.4.2005, σ. 2, σημείο 38 και επόμενα.

(64) Η Επιτροπή σημειώνει καταρχήν ότι η εταιρία δεν έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης στο παρελθόν. Ειδικότερα, όσον αφορά την ενίσχυση των 18,1 εκατ. SIT (75 000 ευρώ) που χορηγήθηκε το 1999 ως επιδότηση επιτοκίου, οι φόβοι της Επιτροπής ότι εν λόγω ενίσχυση θα μπορούσε να είναι ενίσχυση αναδιάρθρωσης διαψεύστηκαν, αφού εκείνη την εποχή η εταιρία είχε διαβάθμιση A/B και δεν μπορούσε συνεπώς να χαρακτηριστεί ως προβληματική. Η ενίσχυση αυτή λοιπόν δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ενίσχυση αναδιάρθρωσης που μπορεί να στοιχειοθετήσει παράβαση του όρου της εφάπαξ χορήγησης («one time, last time»).

(65) Ακόμη, η Επιτροπή σημειώνει τη διόρθωση των σφαλμάτων καταγραφής από τις σλοβενικές αρχές σε μια προηγούμενη επιστολή της, το οποίο είχε αναπαραχθεί στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, που σημαίνει ότι όλα τα μέτρα ενίσχυσης που αναφέρονται στην εν λόγω απόφαση είναι ήσσονος σημασίας ⁽¹⁸⁾. Περαιτέρω, οι σλοβενικές αρχές διευκρίνισαν ότι το σύνολο της ενίσχυσης χορηγήθηκε πριν από την ένταξη για άλλους σκοπούς εκτός της αναδιάρθρωσης. Δεδομένου λοιπόν ότι η αξιολόγηση της ενίσχυσης εμπίπτει εκτός των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής και ότι ακόμη και το γεγονός ότι η εταιρία αντιμετώπιζε προβλήματα δεν σημαίνει ότι η εν λόγω ενίσχυση συνιστά ενίσχυση αναδιάρθρωσης βάσει των κατευθυντήριων γραμμών του 1999 ⁽¹⁹⁾, δεν στοιχειοθετείται παράβαση του όρου «one time, last time» για οποιαδήποτε από τις προηγούμενες χορηγηθείσες ενισχύσεις.

VI. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

(66) Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή κρίνει ότι η υπό εξέταση ενίσχυση αποτελεί ενίσχυση αναδιάρθρωσης σύμφωνη με τους όρους των ισχυουσών κατευθυντήριων γραμμών, δηλ. των κατευθυντήριων γραμμών του 1999 για την αναδιάρθρωση. Συνεπώς, η Επιτροπή κρίνει ότι, αν και η Σλοβενία χορήγησε παρανόμως την ενίσχυση αναδιάρθρωσης στη Novoles Straža κατά παράβαση του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ, η κρατική ενίσχυση συμβιβάζεται με την κοινή αγορά,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η κρατική ενίσχυση που χορήγησε η Σλοβενία στη Novoles Straža είναι συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ και των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών του 1999 σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων.

Άρθρο 2

1. Το σχέδιο αναδιάρθρωσης πρέπει να εφαρμοστεί εξ ολοκλήρου και να ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή του.

2. Η εφαρμογή του σχεδίου θα παρακολουθείται μέσω ετήσιων εκθέσεων που θα υποβάλλει η Σλοβενία στην Επιτροπή. Μια πρώτη έκθεση θα υποβληθεί στο τέλος Ιανουαρίου 2008 σχετικά με τις δραστηριότητες του 2007 και μια δεύτερη έκθεση στο τέλος Ιανουαρίου 2009 για τις δραστηριότητες του 2008. Οι εκθέσεις θα περιέχουν λεπτομερείς πληροφορίες για τις χρηματοοικονομικές επιδόσεις της εταιρίας και τις πραγματοποιηθείσες επενδύσεις.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Σλοβενίας.

Βρυξέλλες, 10 Ιουλίου 2007.

Για την Επιτροπή

Neelie KROES

Μέλος της Επιτροπής

⁽¹⁸⁾ Βλ. κανονισμό αριθ. 69/2001 της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 2001, για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, ΕΕ L 10 της 13.1.2001, σ. 30.

⁽¹⁹⁾ Αυτό μπορεί να μην ισχύει βάσει του σημείου 20 των κατευθυντήριων γραμμών του 2004.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 10ης Ιουλίου 2007

σχετικά με την κρατική ενίσχυση C 19/06 (ex NN 29/06) που χορήγησε η Σλοβενία στη Javor Pivka Lesna Industrija d.d.

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2007) 3227]

(Το κείμενο στη σλοβενική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2008/91/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

άρθρου 88 και να είχε αξιολογηθεί βάσει του άρθρου 87 της συνθήκης ΕΚ (2).

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 88 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις (1),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(3) Με επιστολή της 16ης Μαΐου 2006, η Επιτροπή ενημέρωσε τη Σλοβενία ότι είχε αποφασίσει να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ σχετικά με την ενίσχυση.

(4) Η απόφαση της Επιτροπής για την κίνηση της διαδικασίας δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* (3). Η Επιτροπή κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με την ενίσχυση.

(5) Η Επιτροπή δεν έλαβε παρατηρήσεις από ενδιαφερόμενα μέρη.

(6) Η Σλοβενία υπέβαλε παρατηρήσεις με επιστολή της 17ης Ιουλίου 2006. Με επιστολή της 23ης Φεβρουαρίου 2007 (σχ. D/50797) η Επιτροπή ζήτησε πρόσθετες πληροφορίες, οι οποίες υποβλήθηκαν στις 23 Απριλίου 2007. Επιπλέον, στις 28 Ιουνίου 2006 πραγματοποιήθηκε συνάντηση μεταξύ των υπηρεσιών της Επιτροπής και των σλοβενικών αρχών.

I. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Την 1η Δεκεμβρίου 2004, η Επιτροπή έλαβε καταγγελία σχετικά με εικαζόμενη ενίσχυση που είχε χορηγηθεί στη σλοβενική επιχείρηση επεξεργασίας ξύλου Javor Pivka Lesna Industrija d.d. (στο εξής «Javor Pivka»).

(2) Η καταγγελία αφορούσε οικονομικά μέτρα που είχαν εφαρμοστεί υπέρ της Javor Pivka με απόφαση της σλοβενικής κυβέρνησης της 27ης Μαΐου 2004 δυνάμει του άρθρου 21 του σλοβενικού νόμου σχετικά με ενισχύσεις διάσωσης και αναδιάρθρωσης προβληματικών επιχειρήσεων. Στην καταγγελία αναφερόταν επίσης ότι το εν λόγω μέτρο δεν κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή με το σκεπτικό ότι είχε εγκριθεί από τη σλοβενική διυπουργική επιτροπή εμπειρογνομόνων για τις κρατικές ενισχύσεις στις 23 Απριλίου 2004, δηλ. πριν από την έναρξη. Ωστόσο, δεδομένου ότι το εφαρμοστέο κριτήριο προκειμένου να προσδιοριστεί ο χρόνος χορήγησης μιας ενίσχυσης είναι η νομικά δεσμευτική πράξη με την οποία η αρμόδια εθνική αρχή αναλαμβάνει την υποχρέωση να χορηγήσει την κρατική ενίσχυση, η Επιτροπή έκρινε ότι το σχετικό μέτρο συνιστούσε νέα ενίσχυση, η οποία θα έπρεπε επομένως να είχε κοινοποιηθεί βάσει του

II. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

1. Ο αποδέκτης

(7) Η Javor Pivka κατασκευάζει ημικατεργασμένα προϊόντα ξύλου και έπιπλα. Είναι εγκατεστημένη στην περιοχή Pivka στη Σλοβενία, μια ενισχυόμενη περιοχή κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης ΕΚ. Το 2003, είχε περίπου 800 υπαλλήλους. Έχει τέσσερις κατά 100 % ελεγχόμενες θυγατρικές.

(8) Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας κατέχουν 1 264 μέτοχοι: εννέα επενδυτικές εταιρείες ή άλλα νομικά πρόσωπα κατέχουν το 60 % των μετοχών, ενώ το υπόλοιπο 40 % είναι κατανεμημένο σε 1 255 μετόχους, από τους οποίους κανένας δεν κατέχει ποσοστό πάνω από 1 % (4).

(2) Λεπτομέρειες της διαδικασίας περιγράφονται στην απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας (βλ. υποσημείωση 1) και παραμένουν σχετικές με την παρούσα απόφαση.

(3) Βλ. υποσημείωση 1.

(4) Στοιχεία της 30ής Ιανουαρίου 2004.

(1) ΕΕ C 194 της 18.8.2006, σ. 26.

- (9) Κατά τα τελευταία έτη πριν από τη χορήγηση της ενίσχυσης, η Javor Pivka αντιμετώπιζε οικονομικές δυσκολίες. Οι βασικοί χρηματοοικονομικοί και λειτουργικοί δείκτες περιλαμβάνονται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 1

Χρηματοοικονομικοί δείκτες της Javor Pivka

Δείκτης (σε χιλιάδες SIT) (*)	2000	2001	2002	2003
Καθαρά έσοδα από πωλήσεις	8 114 374	7 884 954	8 174 323	8 124 711
Αποθέματα έτοιμων προϊόντων, εν εξελίξει εργασίες	867 609	1 030 323	894 302	1 121 632
Καθαρά λειτουργικά αποτελέσματα	56 566	- 137 030	- 303 729	- 578 268
Σωρευτικά κέρδη/ζημίες	56 566	- 80 464	- 384 193	- 962 461
Ταμειακές ροές	480 468	333 324	104 522	- 162 879

(*) Οι μετατροπές ποσών από SIT σε ευρώ είναι καθαρά ενδεικτικές και βασίζονται στην ισοτιμία 1 ευρώ = 240 SIT.

2. Πρόγραμμα αναδιάρθρωσης

- (10) Για να επιλύσει τα προβλήματά της, η Javor Pivka υπέβαλε τον Απρίλιο του 2004 στο Υπουργείο Οικονομίας ένα σχέδιο αναδιάρθρωσης για την περίοδο 2004-2008.
- (11) Η εταιρεία δήλωσε ότι οι δυσκολίες της οφείλονταν στην αδυναμία της να ανταγωνισθεί στις παραδοσιακές εξαγωγικές της αγορές (ιδίως Γερμανία και ΗΠΑ) τις εισαγωγές από παραγωγούς χαμηλού κόστους εγκατεστημένους σε αναπτυσσόμενες χώρες. Για να αντιμετωπίσει τον ανταγωνισμό αυτό και να επιστρέψει στη βιωσιμότητα, η Javor Pivka ανέφερε ότι έπρεπε να αυξήσει την παραγωγικότητά της εκσυγχρονίζοντας τεχνολογικά και μειώνοντας το κόστος της, καθώς και να επανατοποθετηθεί όχι μόνο σε εξειδικευμένες αγορές με υψηλότερα περιθώρια κέρδους αλλά και σε νέες γεωγραφικές αγορές.
- (12) Για το σκοπό αυτό, το πρόγραμμα αναδιάρθρωσης προέβλεπε τα ακόλουθα μέτρα:
- (13) **Τεχνολογική αναδιάρθρωση:** Περιλάμβανε τον πλήρη εκσυγχρονισμό του απαρχαιωμένου εξοπλισμού και των προγραμμάτων παραγωγής. Στόχος δεν ήταν η αύξηση της παραγωγικής ικανότητας αλλά η αύξηση της παραγωγικότητας και η κάλυψη της ζήτησης των πελατών με την εισαγωγή νέων προϊόντων και την προσαρμογή σε οικολογικά κατασκευαστικά πρότυπα. Ο νέος παραγωγικός εξοπλισμός θα επέτρεπε επίσης στην εταιρεία να μετακινηθεί από τα ενδιάμεσα προϊόντα προς νέα περισσότερο επεξεργασμένα προϊόντα με υψηλότερη προστιθέμενη αξία (ιδίως στο πρόγραμμα παραγωγής κόντρα πλακέ). Το κόστος του τμήματος αυτού του σχεδίου αναδιάρθρωσης προβλεπόταν να καλυφθεί ως εξής: το 50 % από τραπεζικά δάνεια με την εγγύηση του Δημοσίου και το υπόλοιπο 50 % από ίδια κεφάλαια της Javor Pivka.
- (14) **Αναδιάρθρωση του εργατικού δυναμικού:** Το τμήμα αυτό του σχεδίου προέβλεπε τη μείωση του εργατικού δυναμικού με την απόλυση 100 περίπου εργαζομένων (με λήψη της σχετικής αποζημίωσης) και την κατάρτιση των υπόλοιπων 700 εργαζομένων για την προσαρμογή τους στις νέες απαιτήσεις του προγράμματος αναδιάρθρωσης.
- (15) **Ανασκόπηση της εμπορικής στρατηγικής:** Ένα άλλο στοιχείο του σχεδίου αναδιάρθρωσης ήταν η προσαρμογή στη ζήτηση και τον ανταγωνισμό στις παλιές αγορές της εταιρείας με την επανατοποθέτησή της σε νέες, πιο επικερδείς εξειδικευμένες αγορές προϊόντων και με την είσοδό της σε νέες αγορές (Ρωσία, ιδίως όσον αφορά τα έπιπλα, και Νοτιοανατολική Ευρώπη). Όσον αφορά τα προϊόντα, η εταιρεία αποσκοπούσε να επικεντρωθεί σε κόντρα πλακέ μεγαλύτερης επεξεργασίας, ειδικά κόντρα πλακέ για τον οικοδομικό κλάδο και, στον τομέα των επίπλων, ειδικές πολυθρόνες για νοσοκομεία, γηροκομεία και άλλα ιδρύματα.
- (16) **Αναδιοργάνωση των δομών της εταιρείας:** Η επιστροφή στη βιωσιμότητα θα απαιτούσε επίσης μια ορισμένη αναδιοργάνωση της εταιρείας (π.χ. τη συγχώνευση θυγατρικών και τη βελτίωση του ελέγχου του κόστους με τη συγκέντρωση των λειτουργιών πώλησης, αγορών και χρηματοοικονομικής διαχείρισης). Το κόστος των μέτρων αυτών θα καλυπτόταν αποκλειστικά από ίδιους πόρους της Javor Pivka.

- (17) Χρηματοοικονομική αναδιάρθρωση: Η ανεπαρκής ρευστότητα οδηγούσε σε διόγκωση των υποχρεώσεων και σε αύξηση των χρηματοοικονομικών βαρών. Σκοπός της χρηματοοικονομικής αναδιάρθρωσης ήταν η προσαρμογή των πηγών χρηματοδότησης της εταιρείας και των προγραμμάτων αποπληρωμής για να διασφαλιστεί η τρέχουσα και μακροπρόθεσμη ικανότητά της όσον αφορά τις πληρωμές. Οι σχετικές ενέργειες θα επικεντρώνονταν στην αναδιάρθρωση του χρέους, στη μείωση των επιτοκίων, στη διεύρυνση των προθεσμιών εξόφλησης και στην επίτευξη χρεοστασίου όσον αφορά την καταβολή του αρχικού κεφαλαίου.

3. Κόστος και χρηματοδότηση της αναδιάρθρωσης

- (18) Ο πίνακας που ακολουθεί περιλαμβάνει μια επισκόπηση της χρηματοδότησης του κόστους αναδιάρθρωσης ⁽⁵⁾:

Πίνακας 2

Κόστος και χρηματοδότηση της αναδιάρθρωσης

Απαιτούμενα κεφάλαια (σε χιλιάδες SIT)	Ίδια κεφάλαια	Επιδότησεις	Εγγύηση	Σύνολο
Χρηματοοικονομική αναδιάρθρωση	400 000	0	0	400 000
Αναδιάρθρωση αγορών	496 000	0	0	496 000
Τεχνολογική αναδιάρθρωση	999 000	0	1 100 000	2 099 000
Αναδιάρθρωση εργατικού δυναμικού	219 750	382 250	0	602 000
Οργανωτική αναδιάρθρωση	4 900	0	0	4 900
Σύνολο	2 119 650	382 250	1 100 000	3 601 900

- (19) Το βασικό στοιχείο της στήριξης με κρατικούς πόρους συνίσταται στην παροχή κρατικής εγγύησης, η οποία καλύπτει δάνεια που ανέρχονται στο ποσό του 1 100 000 000 SIT και που προορίζονται για τη χρηματοδότηση της τεχνολογικής αναδιάρθρωσης της Javor Pivka. Για τη διασφάλιση των εγγυήσεων, οι ολοβενικές αρχές ενέγραψαν υποθήκη σε περιουσιακά στοιχεία της Javor Pivka αξίας ίσης με το ποσό που καλύπτεται από τις εγγυήσεις, δηλ. 1 100 000 000 SIT (περίπου 4 584 000 ευρώ).
- (20) Επιπλέον, δόθηκε ενίσχυση με τη μορφή μη επιστρεπτέας επιχορήγησης ύψους 382 250 000 SIT (περίπου 1 592 000 ευρώ) για το κόστος της αναδιάρθρωσης του εργατικού δυναμικού. Η ενίσχυση αυτή θα καλύψει τις αποζημιώσεις των απολυμένων και το κόστος κατάρτισης του παραμένοντος προσωπικού.
- (21) Η Σλοβενία ανέφερε ότι η Javor Pivka θα συνεισέφερε 2 119 650 000 SIT (περίπου 8 832 000 ευρώ) στην αναδιάρθρωση, που αντιστοιχούν στο 53,7 % του συνολικού κόστους.

4. Κατάσταση της αγοράς

- (22) Η Javor Pivka παράγει τα ακόλουθα προϊόντα, έχοντας τα παρακάτω επιμέρους μερίδια αγοράς στην ΕΕ (τα στοιχεία αναφέρονται στο 2003, ενώ οι αριθμοί CN αναφέρονται στη συνδυασμένη ονοματολογία):
- α) φύλλα για ξυλότυπους (CN 4418 40): 3,91 %·
 - β) κόντρα πλακέ (CN 4412): 0,18 %·
 - γ) λεπτά ξυλόφυλλα (CN 4408): 0,22 %·
 - δ) ξύλινες καρέκλες (CN 9401 61 + 9401 69 + 9401 90 30): 0,08 %.

⁽⁵⁾ Κατά τη διαδικασία, η Σλοβενία δήλωσε ότι το κόστος της χρηματοοικονομικής αναδιάρθρωσης ήταν «εκτός του προγράμματος αναδιάρθρωσης» και θα καλυπτόταν με εμπορικά δάνεια που θα ελάμβανε η Javor Pivka χωρίς καμία κρατική ενίσχυση. Το σχετικό ποσό, 400 000 000 SIT, δεν περιελήφθη από τη Σλοβενία στο κόστος του προγράμματος αναδιάρθρωσης. Ωστόσο, η Επιτροπή έχει την άποψη ότι η χρηματοοικονομική αναδιάρθρωση αποτελεί αναπόσπαστο και αναγκαίο τμήμα του προγράμματος αναδιάρθρωσης και ότι, κατά συνέπεια, το κόστος της θα πρέπει να περιληφθεί στο κόστος αναδιάρθρωσης. Η χρηματοδότησή του, στο βαθμό που εξασφαλίζεται με δάνεια που λαμβάνονται με όρους της αγοράς, χωρίς τη χορήγηση ενίσχυσης, πρέπει να θεωρηθεί ως ίδια συνεισφορά της Javor Pivka. Στο σχετικό πίνακα, όπως και στην υπόλοιπη απόφαση, η Επιτροπή ενσωμάτωσε τα ποσά αυτά στο κόστος αναδιάρθρωσης και στα «ίδια κεφάλαια».

- (23) Το συνολικό μερίδιο αγοράς των προϊόντων της Javor Pivka στην αγορά της ΕΕ των 25 το 2003 ήταν 0,21 %.

III. ΛΟΓΟΙ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 88 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΕΚ

- (24) Όπως αναφέρεται παραπάνω, οι σλοβενικές αρχές δεν κοινοποίησαν τα μέτρα υπέρ της Javor Pivka. Στην επιστολή της 16ης Μαΐου 2006 με την οποία κίνησε τη διαδικασία του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης, η Επιτροπή εξήγούσε λεπτομερώς γιατί τα υπό εξέταση μέτρα συνιστούσαν νέα ενίσχυση, που θα έπρεπε να είχε κοινοποιηθεί βάσει του άρθρου 88 ΕΚ και να είχε αξιολογηθεί βάσει του άρθρου 87 ΕΚ.

- (25) Επιπλέον, η Επιτροπή εξέφραζε αμφιβολίες όσον αφορά το συμβιβασμό της ενίσχυσης με την κοινή αγορά και, ιδίως, με τις κατευθυντήριες γραμμές του 1999 σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων ⁽⁶⁾ (στο εξής «οι κατευθυντήριες γραμμές») για τους ακόλουθους λόγους:

- α) Η Επιτροπή είχε αμφιβολίες κατά πόσον η Javor Pivka ήταν επιλέξιμη για τη λήψη ενίσχυσης αναδιάρθρωσης βάσει των κατευθυντήριων γραμμών. Ειδικότερα, η Επιτροπή αμφέβαλλε για το κατά πόσο ήταν «προβληματική» κατά την έννοια των κατευθυντήριων γραμμών, καθώς οι μέτριες επιδόσεις της το 2003 θα μπορούσαν να είναι μια συγκυρία και όχι η εκδήλωση μιας τάσεως. Η Επιτροπή δεν ήταν επίσης βέβαιη για το κατά πόσο η Javor Pivka δεν ανήκε σε ένα μεγαλύτερο επιχειρηματικό όμιλο και δεν θα μπορούσε να αντλήσει τα αναγκαία κεφάλαια από τους ιδιοκτήτες της.
- β) Δεν ήταν σαφής ο τρόπος με τον οποίο η εταιρεία θα αποκαθιστούσε τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά της, δεδομένου ότι δεν είχαν δοθεί στην Επιτροπή επαρκή στοιχεία για να αξιολογήσει τις μελλοντικές της επιδόσεις στο πλαίσιο του σχεδίου αναδιάρθρωσης.
- γ) Δεν υποβλήθηκε ανάλυση αγοράς για να δικαιολογηθεί η μη λήψη αντισταθμιστικών μέτρων.
- δ) Η Επιτροπή είχε επίσης αμφιβολίες για το κατά πόσο η ενίσχυση περιορίστηκε στο ελάχιστο αναγκαίο, καθώς δεν ήταν βέβαιη για το κατά πόσο η Javor Pivka είχε συνεισφέρει σημαντικούς ίδιους πόρους στο κόστος αναδιάρθρωσής της, δεδομένου ότι δεν ήταν σαφής ο τρόπος άντλησης αυτών των κεφαλαίων.
- ε) Τέλος, η Επιτροπή ζήτησε πληροφορίες για όλες τις υπόλοιπες ενισχύσεις που είχαν χορηγηθεί στη Javor Pivka το 2004 για να βεβαιωθεί ότι δεν είχε λάβει άλλες προηγούμενες ενισχύσεις διάσωσης και αναδιάρθρωσης, οπότε βάσει του όρου «one time, last time» που προβλέπεται στα σημεία 48-51 των κατευθυντήριων γραμμών μπορεί να μην ήταν δυνατόν να λάβει και πάλι ενίσχυση.

IV. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗ ΣΛΟΒΕΝΙΑ

- (26) Κατά τη διάρκεια της επίσημης διαδικασίας έρευνας, η Σλοβενία υπέβαλε τις ακόλουθες παρατηρήσεις.

1. Νέα ενίσχυση ή ενίσχυση που χορηγήθηκε πριν από την ένταξη

- (27) Η Σλοβενία επέμεινε ότι η απόφαση για τη χορήγηση της ενίσχυσης, η οποία ήταν δεσμευτική για το σλοβενικό κράτος, ελήφθη με τη σύμφωνη γνώμη της διυπουργικής επιτροπής εμπειρογνομόνων. Δεδομένου ότι η απόφαση αυτή εκδόθηκε στις 6 Απριλίου 2004, δηλ. πριν από την είσοδο της Σλοβενίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, και δεδομένου ότι η ενίσχυση δεν εφαρμόζοταν πλέον μετά την είσοδο, η Σλοβενία θεωρήσε ότι συνιστούσε ενίσχυση πριν από την ένταξη, στην οποία δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 87 και του άρθρου 88 παράγραφος 3 ΕΚ.

2. Επιλεξιμότητα

2.1. Η έννοια της «προβληματικής» εταιρείας

- (28) Η Σλοβενία κατέδειξε, προσκομίζοντας μεταξύ άλλων τους δείκτες απόδοσης του πίνακα 1 ανωτέρω, ότι η Javor Pivka εμφάνιζε ορισμένα από τα χαρακτηριστικά μιας προβληματικής επιχείρησης, και ότι αυτό δεν ήταν απλώς ένα μεμονωμένο φαινόμενο του 2003 αλλά εκδήλωση μια τάσης που είχε εμφανιστεί εδώ και τέσσερα χρόνια (2000-2003).
- (29) Σχετικά με το εν λόγω ζήτημα, η Σλοβενία επισήμανε ότι η Javor Pivka δεν κατόρθωσε να αυξήσει τα καθαρά έσοδα από τις πωλήσεις της κατά την εν λόγω περίοδο. Τα λειτουργικά αποτελέσματα ήταν αρνητικά καθ' όλη την περίοδο, εκτός από το 2000, και οι ζημιές αυξάνονταν μεταξύ 2001 και 2003. Οι τρέχουσες ζημιές το 2003 ήταν περίπου στο ύψος του μισού μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας. Η απόδοση των πωλήσεων, του κεφαλαίου και του ενεργητικού ήταν αρνητική και έφθινε συνεχώς μεταξύ 2001 και 2003. Οι διαθέσιμες ταμειακές ροές από τις επιχειρηματικές εργασίες έπεσαν κατά την εν λόγω περίοδο και ήταν αρνητικές το 2003. Η αρνητική αυτή τάση κορυφώθηκε με τη Javor Pivka να αντιμετωπίζει σοβαρή απειλή πτώχευσης το 2003.

2.2. Ιδιοκτησία της Javor Pivka

- (30) Η Σλοβενία έδωσε ορισμένες διευκρινίσεις σχετικά με την ιδιοκτησιακή δομή της Javor Pivka σε σχέση με τις ιδιαιτερότητες του μοντέλου ιδιωτικοποιήσεων που εφαρμόζεται στη Σλοβενία μετά το τέλος του κομμουνιστικού καθεστώτος. Σύμφωνα με το οικονομικό μοντέλο που ίσχυε πριν στη Σλοβενία, το κεφάλαιο των εταιρειών δεν είχε αναγνωρίσιμους κατόχους, ούτε ιδιώτες ούτε φορείς του δημοσίου, αλλά ήταν «κοινωνικό κεφάλαιο» που ανήκε γενικά στον πληθυσμό. Κατά τη διεργασία των ιδιωτικοποιήσεων, επιδιώχθηκε η αφηρημένη αυτή έννοια να μετασχηματιστεί σε σαφέστερες ιδιοκτησιακές δομές μέσω πιστοποιητικών κυριότητας που διανεμήθηκαν στον πληθυσμό. Τα πιστοποιητικά αυτά μπορούσαν να ανταλλάγουν με μετοχές πρώην «κοινωνικών» εταιρειών.

⁽⁶⁾ Κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων, ΕΕ C 288 της 9.10.1999, σ. 2.

- (31) Κατά τη διεργασία αυτή, σημαντικό ρόλο έπαιξαν οι καλούμενες εγκεκριμένες επενδυτικές εταιρίες (γνωστές με τα αρχικά «PID») και οι εταιρείες διαχείρισης («DZU»), οι οποίες συστήθηκαν για να μπορέσουν οι ιδιώτες επενδυτές να συγκεντρώσουν τα πιστοποιητικά τους. Στη συνέχεια, τα πιστοποιητικά αυτά μετασχηματίζονταν από τις PID σε μετοχές διαφόρων ιδιωτικοποιούμενων εταιρειών, ενώ οι επιμέρους επενδυτές ελάμβαναν σε αντάλλαγμα μετοχές της PID αντί να λαμβάνουν απευθείας μετοχές των ιδιωτικοποιημένων εταιρειών (δηλ. η PID λειτουργούσε κατά κάποιον τρόπο ως επενδυτικό κεφάλαιο).
- (32) Ωστόσο, οι PID δεν έχουν ελεύθερα διαθέσιμα κεφάλαια (το νόμισμα των επενδύσεών τους ήταν τα πιστοποιητικά), ούτε διαθέτουν τις επαγγελματικές δεξιότητες και εμπειρία για να διαδραματίσουν ενεργό ρόλο στην εταιρική διακυβέρνηση. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να είναι παθητικοί ιδιοκτήτες με μικρή ή και μηδενική συμμετοχή στο μανάτζμεντ των εταιρειών που κατέχουν.
- (33) Στην περίπτωση λοιπόν της Javor Pivka, ένα μεγάλο μέρος του μετοχικού της κεφαλαίου κατέχουν οι εν λόγω παθητικοί επενδυτές (το 44 % περίπου του κεφαλαίου), οι οποίοι δεν διαθέτουν ρευστό να επενδύσουν στην εταιρεία. Πράγματι, όταν καταρτίστηκε το πρόγραμμα αναδιάρθρωσης, όλοι οι θεσμικοί ιδιοκτήτες κλήθηκαν να συμμετάσχουν στην αναχρηματοδότηση αλλά δεν υπήρξε καμία απόκριση. Ένα μικρότερο ποσοστό 40 % του κεφαλαίου είναι μοιρασμένο σε 1 255 μικρομετόχους, με αποτέλεσμα οι κάτοχοι του 80 % τουλάχιστον των μετοχών της Javor Pivka να είναι εκτός των διαχειριστικών πραγμάτων της εταιρείας.

3. Επιστροφή στη βιωσιμότητα

- (34) Σχετικά με το θέμα αυτό, η Σλοβενία εξήγησε ότι οι προβολές της απόδοσης της Javor Pivka βάσει του σχεδίου αναδιάρθρωσης και της επιστροφής της κατά συνέπεια στη βιωσιμότητα βασίστηκαν σε αναλύσεις της αγοράς ενσωματωμένες στο σχέδιο αναδιάρθρωσης, σε προβλέψεις πωλήσεων για τα διάφορα τμήματα της εταιρείας και σε έρευνα αγοράς.
- (35) Για να αποδείξει την αξιοπιστία αυτών των προβλέψεων, η Σλοβενία παρέσχε και ορισμένες πρόσθετες πληροφορίες. Ειδικότερα, η Σλοβενία περιέγραψε τις πηγές των στοιχείων στα οποία στηρίχθηκαν οι προβολές και υπέβαλε προβλέψεις πωλήσεων για τα έτη 2004-2006 με ανάλυση κατ' είδος στο πλαίσιο της συνολικής σειράς των προϊόντων της εταιρείας.

4. Αντισταθμιστικά μέτρα

- (36) Σχετικά με το θέμα αυτό, η Σλοβενία ισχυρίστηκε ότι δεν ήταν αναγκαία η λήψη αντισταθμιστικών μέτρων αφού, λόγω του αμελητέου μεριδίου αγοράς της Javor Pivka, δεν τίθεται θέμα αδικαιολόγητης στρέβλωσης του ανταγωνισμού. Επιπλέον, η Σλοβενία ισχυρίστηκε ότι η αναγκαιότητα λήψης αντισταθμιστικών μέτρων πρέπει να εκτιμηθεί λαμβάνοντας δεόντως υπόψη το γεγονός ότι η Javor Pivka βρίσκεται σε περιοχή επιλέξιμη για περιφερειακή ενίσχυση βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης ΕΚ (βλ. σημείο 54 των κατευθυντήριων γραμμών).

5. Ίδια συνεισφορά

- (37) Η Σλοβενία προσδιόρισε τις πηγές των ίδιων συνεισφορών της Javor Pivka που παρατίθενται στον πίνακα της αιτιολο-

γικής σκέψης 18 της παρούσας απόφασης. Ο τρόπος άντλησης των κεφαλαίων είναι ο εξής: από την αποεπένδυση ενεργητικού (χρηματοοικονομικά και ακίνητα) 958 427 170 SIT, από τραπεζικά δάνεια με όρους της αγοράς 900 000 000 SIT και από «απομειώσεις και αποσβέσεις» ενεργητικού το υπόλοιπο ποσό (που αναμένεται να ανέλθει το 2004-2006 στο ύψος των 1 111 786 000 SIT).

6. Άλλες ενισχύσεις

- (38) Τέλος, όσον αφορά τις άλλες ενισχύσεις, η Σλοβενία ενημέρωσε την Επιτροπή ότι η Javor Pivka είχε λάβει πράγματι κρατική ενίσχυση για μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας. Η ενίσχυση δόθηκε στο πλαίσιο ενός προγράμματος προώθησης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, αποδοτικής χρήσης της ενέργειας και συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού. Η ενίσχυση χορηγήθηκε την 1η Σεπτεμβρίου 2003 και αποπληρώθηκε στις 19 Φεβρουαρίου 2004. Οι πληροφορίες αυτές επιβεβαιώθηκαν με έγγραφα στοιχεία.

V. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

1. Ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης

- (39) Σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, ενισχύσεις που χορηγούνται με οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό δια της ενοίκισης μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν μπορεί να δικαιολογηθούν βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 2 ή 3 της συνθήκης.
- (40) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η ενίσχυση χορηγείται με κρατικούς πόρους σε μια μεμονωμένη εταιρεία. Πληρούνται επίσης και το κριτήριο της ενοίκισης μεταχείρισης μιας ορισμένης επιχείρησης. Όσον αφορά την ενίσχυση που δίδεται με τη μορφή μη επιστρεπτέας ενίσχυσης, το πλεονέκτημα του δικαιούχου είναι προφανές. Στην περίπτωση της εγγύησης, το πλεονέκτημα μπορεί να είναι λιγότερο ευδιάκριτο καθώς η Javor Pivka παρέσχε διασφαλίσεις με τη μορφή υποθήκης σε αντάλλαγμα της εγγύησης. Ωστόσο, οι σλοβενικές αρχές συμφώνησαν να παράσχουν την ενυπόθηκη εγγύηση με σχέση 1:1 (δηλ. αξία της υποθήκης ίση με το ποσό που καλύπτεται από την εγγύηση). Ωστόσο, οι εμπορικοί πιστωτές δεν θα παρείχαν δάνειο με σχέση μικρότερη του 2,5:1. Την εποχή εκείνη, η Javor Pivka δεν θα μπορούσε να παράσχει υποθήκη ικανής αξίας ώστε να διασφαλίσει την ίδια πίστωση με εμπορικούς όρους. Πράγματι, η υποθήκη που δόθηκε για την εγγύηση αντιπροσώπευε το σύνολο της άνευ βαρών περιουσίας της Javor Pivka κατά την εποχή εκείνη. Κατά συνέπεια, η εγγύηση που δόθηκε από τις σλοβενικές αρχές ευνόησε τη Javor Pivka παρέχοντας στην εταιρεία τη δυνατότητα να εξασφαλίσει μεγαλύτερο δάνειο από εκείνο που θα μπορούσε πράγματι να εξασφαλίσει με τις διασφαλίσεις που μπορούσε να παράσχει.
- (41) Δεδομένου ότι μεταξύ της Σλοβενίας και άλλων κρατών μελών διενεργούνται συναλλαγές σε επεξεργασμένα προϊόντα ξύλου και έπιπλα, το μέτρο είναι πιθανόν να βελτιώσει τη θέση του αποδέκτη σε σχέση με τους ανταγωνιστές του στη Σλοβενία και την ΕΕ. Μπορεί επομένως να νοθεύσει τον ανταγωνισμό και να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών.

- (42) Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι η υπό εξέταση εγγύηση και επιδότηση συνιστούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 ΕΚ.

2. Ύπαρξη νέας ενίσχυσης

- (43) Οι ολοβενικές αρχές αμφισβήτησαν αρχικά κατά πόσο η Επιτροπή είχε την εξουσιοδότηση να αξιολογήσει την ενίσχυση βάσει των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ, ισχυριζόμενες ότι χορηγήθηκε πριν από την ένταξη. Όπως διευκρίνισε η Επιτροπή στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, προκειμένου να προσδιοριστεί κατά πόσο μια ενίσχυση έχει τεθεί σε εφαρμογή πριν ή μετά την ένταξη, το σχετικό κριτήριο είναι η νομικά δεσμευτική πράξη με την οποία οι αρμόδιες εθνικές αρχές αναλαμβάνουν να χορηγήσουν την ενίσχυση⁽⁷⁾. Εφόσον δεν έχει εκδοθεί τέτοια απόφαση πριν από την ένταξη, το μέτρο συνιστά νέα ενίσχυση, ακόμη κι αν η δέσμευση του Δημοσίου ήταν γνωστή από πριν.

- (44) Στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η δεσμευτική πράξη με την οποία οι αρμόδιες εθνικές αρχές ανέλαβαν να χορηγήσουν την ενίσχυση δεν τέθηκε σε ισχύ πριν από την ένταξη. Η σχετική ολοβενική νομοθεσία προβλέπει ότι η ενίσχυση χορηγείται με κυβερνητική απόφαση κατόπιν προτάσεως του αρμόδιου υπουργού. Αν και πράγματι, για τη χορήγηση μιας ενίσχυσης είναι αναγκαία η προηγούμενη λήψη αποφάσεων της διυπουργικής επιτροπής εμπειρογνομώνων και του αρμόδιου υπουργού, αυτές δεν αρκούν για τη χορήγηση της ενίσχυσης. Η τελική απόφαση εναπόκειται στην κυβέρνηση. Στην προκειμένη περίπτωση, η κυβερνητική απόφαση εκδόθηκε στις 27 Μαΐου 2004, και η Σλοβενία εισήλθε στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 1η Μαΐου 2004. Συνεπώς, τα μέτρα συνιστούν νέα ενίσχυση και θα έπρεπε να είχαν κοινοποιηθεί βάσει του άρθρου 88 ΕΚ και να είχαν αξιολογηθεί βάσει του άρθρου 87 ΕΚ.

3. Συμβιβασμο της ενίσχυσης

- (45) Δεδομένου ότι η υπό εξέταση ενίσχυση είναι ενίσχυση αναδιάρθρωσης, είναι συμβατή με την κοινή αγορά εφόσον είναι σύμφωνη με τα κριτήρια των κατευθυντήριων γραμμών.
- (46) Υπό το πρίσμα των παρατηρήσεων της Σλοβενίας και των πληροφοριών που συγκεντρώθηκαν κατά τη διάρκεια της έρευνάς της, η Επιτροπή κατέληξε στα ακόλουθα συμπεράσματα σχετικά με τα σημεία τα οποία αποτέλεσαν το κίνητρο για να κινηθεί την επίσημη διαδικασία.

3.1. Επιλεξιμότητα

- (47) Βάσει των πληροφοριών που δόθηκαν από τη Σλοβενία, η Επιτροπή καταλήγει στην άποψη ότι οι επιδόσεις της Javor Pivka, όπως περιγράφονται στο τμήμα II.1 ανωτέρω, αποτελούν πράγματι γνώρισμα μιας εταιρείας που αντιμετωπίζει προβλήματα κατά το χρόνο που χορηγήθηκε η υπό εξέταση ενίσχυση. Η Επιτροπή σημειώνει ειδικότερα ότι η Javor Pivka εμφάνιζε αυξανόμενες ζημιές, μείωση του κύκλου εργασιών και φθίνουσα πορεία των ταμειακών ροών. Η Επιτροπή

σημειώνει περαιτέρω ότι τα προβλήματα αυτά αποτελούσαν συστατικό μιας τάσεως που είχε εμφανιστεί κατά την περίοδο 2000-2004, και όχι απλώς ένα συγκυριακό συμβάν του έτους 2003.

- (48) Η Επιτροπή λαμβάνει επίσης υπό σημείωση τις εξηγήσεις της Σλοβενίας σχετικά με τη φύση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της Javor Pivka. Υπό το πρίσμα της παθητικής φύσης και των φτωχών κεφαλαιακών πόρων των θεσμικών ιδιοκτητών της Javor Pivka και του κατακερματισμού του υπολοίπου μετοχικού κεφαλαίου, η Επιτροπή δέχεται ότι η εταιρεία δεν μπορούσε να αντλήσει τα αναγκαία κεφάλαια από τους μετόχους της. Για τους ίδιους λόγους, και λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι κανένας μεμονωμένος ιδιοκτήτης δεν κατέχει ποσοστό μεγαλύτερο του 15 % του μετοχικού κεφαλαίου της Javor Pivka, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η Javor Pivka δεν ανήκει σε κάποιο μεγαλύτερο επιχειρηματικό όμιλο.

- (49) Η Επιτροπή αποδέχεται κατά συνέπεια ότι η Javor Pivka ήταν επιλέξιμη για ενίσχυση αναδιάρθρωσης.

3.2. Επιστροφή στη βιωσιμότητα

- (50) Η Επιτροπή επισημάνει στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας ότι δεν ήταν σαφές ο τρόπος με τον οποίο το σχέδιο αναδιάρθρωσης θα μπορούσε να συμβάλει στην αποκατάσταση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας της Javor Pivka. Το σχέδιο αφορούσε κυρίως πενταετείς προβολές που έδειχναν πώς η εταιρεία ήταν πιθανόν να εξελιχθεί ως αποτέλεσμα των μέτρων αναδιάρθρωσης. Η Επιτροπή παρατηρούσε ότι η Σλοβενία δεν είχε υποβάλει τις πληροφορίες που είχε ζητήσει η Επιτροπή για να αξιολογήσει τις υποθέσεις σχετικά με τις πιθανές επιδόσεις της Javor Pivka βάσει του σχεδίου αναδιάρθρωσης.

- (51) Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, η Σλοβενία υπέβαλε τις πρόσθετες πληροφορίες που αναφέρονται στο τμήμα IV.3 ανωτέρω. Οι πληροφορίες αυτές περιγράφουν επαρκώς τη βάση στην οποία στηρίχθηκαν οι υποθέσεις. Η Επιτροπή σημειώνει ότι οι προβλέψεις για την απόδοση των πωλήσεων της Javor Pivka θα μπορούσαν σήμερα να χαρακτηριστούν μάλλον αισιόδοξες δεδομένου ότι το 2005 και το 2006 ο τομέας αντιμετώπισε σκληρό ανταγωνισμό από την Άπω Ανατολή, ο οποίος απέληξε σε υπερβολική προσφορά στην αγορά και σε πιέσεις των τιμών. Ωστόσο, δεν είναι σαφές ότι οι πληροφορίες αυτές ήταν ήδη γνωστές στις αρχές του 2004. Περαιτέρω, η ίδια η Επιτροπή το 2006 παρατηρούσε ότι «η παραγωγή και η κατανάλωση κόντρα πλακέ αυξήθηκαν σημαντικά τα τελευταία χρόνια, με ισχυρή ανάπτυξη των εξαγωγών για ορισμένες ποιότητες»⁽⁸⁾. Δεδομένου ότι οι πληροφορίες που δόθηκαν στην Επιτροπή δεν ήταν τέτοιες ώστε να μπορούν να τεθούν υπό αμφισβήτηση οι παραδοχές της ίδιας ή της εταιρείας, δεν έχει λόγους να τις αμφισβητήσει. Η Επιτροπή θεωρεί λοιπόν ότι οι προβολές που έγιναν το 2004 είναι αληθοφανείς και οι σχετικές αμφιβολίες της δεν υφίστανται πλέον.

⁽⁷⁾ Βλ. απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας (που αναφέρεται στην υποσημείωση 1), σημεία 19 και 20, καθώς και την απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση C-3/2005 FSO, EE C 100 της 26.4.2005, σ. 2, αιτιολογική σκέψη 38 και επόμενες.

⁽⁸⁾ http://ec.europa.eu/enterprise/forest_based/tradeflows_en.html

3.3. Αντισταθμιστικά μέτρα

- (52) Σύμφωνα με τα σημεία 35 και 36 των κατευθυντήριων γραμμών, πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για τον περιορισμό στο μέτρο του δυνατού των δυσμενών συνεπειών της κρατικής ενίσχυσης στους ανταγωνιστές. Ωστόσο, εφόσον το μερίδιο του αποδέκτη στη σχετική αγορά είναι αμελητέο, δεν απαιτούνται αντισταθμιστικά μέτρα. Στις περιπτώσεις αυτές, τα αντισταθμιστικά μέτρα δεν αποτελούν προϋπόθεση προκειμένου η ενίσχυση να χαρακτηριστεί συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά.
- (53) Η Επιτροπή σημειώνει ότι, σύμφωνα με τις πληροφορίες που δόθηκαν από τις σλοβενικές αρχές, η Javor Pivka δραστηριοποιείται σε αγορές διαφόρων προϊόντων (κόντρα πλακέ, φύλλα ξυλοτύπου, λεπτά ξυλόφυλλα και έπιπλα, βλ. αιτιολογική σκέψη 22 της παρούσας απόφασης). Όσον αφορά τα κόντρα πλακέ, η Επιτροπή σημειώνει καταρχήν ότι σε μια υπόθεση συγχώνευσης η «έρευνα της αγοράς επιβεβαίωσε σε μεγάλο βαθμό ότι οι διάφοροι τύποι σανίδων με βάση το ξύλο όπως τα κόντρα πλακέ, οι ινοσανίδες, οι ακατέργαστες μοριοσανίδες και οι επενδεδυμένες μοριοσανίδες, οι διακοσμητικές πολυστρωματικές σανίδες (HPL/CPL) και τα χωρίσματα με βάση το ξύλο για τον κλάδο επίπλων και τον οικοδομικό κλάδο ανήκουν σε ξεχωριστές αγορές προϊόντων»⁽⁹⁾.
- (54) Όσον αφορά τον ορισμό της σχετικής αγοράς, η Σλοβενία παρέδωσε στην Επιτροπή έρευνα αγοράς η οποία δείχνει τα μερίδια αγοράς στην αγορά των σχετικών προϊόντων στην ΕΕ των 25. Σχετικά με το θέμα αυτό, η Επιτροπή δεν έχει λόγους να παρεκκλίνει από την παραδοχή της υποσημείωσης 20 των κατευθυντήριων γραμμών ότι η σχετική αγορά είναι ο ΕΟΧ. Υπενθυμίζει ότι έχει διεξαγάγει στο παρελθόν ορισμένες έρευνες αγοράς στην ευρωπαϊκή βιομηχανία προϊόντων με βάση το ξύλο (συμπεριλαμβανομένων ειδικότερα των μοριοσανίδων ξύλου) σε μια περίπτωση συγχώνευσης⁽¹⁰⁾, και συνήγαγε ότι η σχετική αγορά ήταν ευρύτερη από την εθνική αγορά και τουλάχιστον διασυνοριακώς περιφερειακή. Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνεται και από τις μεγάλες διασυνοριακές εμπορικές ροές. Το ότι παρόμοιες εμπορικές ροές υπάρχουν και στην περίπτωση των κόντρα πλακέ φαίνεται από τα στοιχεία που δόθηκαν από τη Σλοβενία και επιβεβαιώθηκαν από εσωτερικούς εμπειρογνώμονες της Επιτροπής (αυτό επιβεβαιώνεται και από το γεγονός ότι οι ενδοκοινωνικές εξαγωγές αντιστοιχούν στο μεγαλύτερο μέρος του κύκλου εργασιών της Javor Pivka — 55 %). Επιπλέον, μια «διασυνοριακή περιφερειακή» αγορά θεωρείται ότι αντιστοιχεί σε μια απόσταση περίπου 1 000 km, όπου η απόσταση αυτή ποικίλλει ανάλογα με την προστιθέμενη αξία των προϊόντων, π.χ. για τα επενδεδυμένα προϊόντα η απόσταση αυτή είναι μεγαλύτερη από εκείνη των μη επενδεδυμένων προϊόντων. Καθώς τα κόντρα πλακέ είναι ήδη ένα υψηλότερης ποιότητας προϊόν και οι εξαγωγές αφορούν κυρίως κόντρα πλακέ, το κόστος μεταφοράς είναι χαμηλότερο από εκείνο των μοριοσανίδων (και ακόμη χαμηλότερο για καρέκλες και άλλα έπιπλα που κατασκευάζονται από κόντρα πλακέ). Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή καταλήγει στην

άποψη ότι η σχετική αγορά για τα προϊόντα που κατασκευάζονται από τη Javor Pivka θα πρέπει να είναι, αν όχι ολόκληρος ο ΕΟΧ ή η ΕΕ των 25, τουλάχιστον ένα μεγάλο τμήμα της ΕΕ των 25.

- (55) Δεδομένου ότι το μερίδιο αγοράς της Javor Pivka στην ΕΕ των 25, όπως αναφέρεται στο τμήμα II.4 ανωτέρω, είναι 0,21 % (το 2003) για το σύνολο των προϊόντων της, και ότι το μερίδιο αυτό δεν θα υπερέβαινε ούτε το διπλάσιο ακόμη κι αν η γεωγραφική αγορά μειωνόταν στο μισό, η Επιτροπή θεωρεί ότι το μερίδιο αγοράς εξακολουθεί να είναι αρκετά κάτω από το 1 % το οποίο, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι η αγορά περιλαμβάνει ένα μεγάλο αριθμό μικρών και μεσαίων παραγωγών, μπορεί να θεωρηθεί αμελητέο⁽¹¹⁾. Κατά συνέπεια, και δεδομένου ότι η απόφαση αυτή βασίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές του 1999, δεν απαιτούνται αντισταθμιστικά μέτρα για να διασφαλιστεί το συμβιβάσιμο της κρατικής ενίσχυσης με την κοινή αγορά.

3.4. Περιορισμός της ενίσχυσης στο ελάχιστο

- (56) Σύμφωνα με το σημείο 40 των κατευθυντήριων γραμμών, η ενίσχυση πρέπει να περιορίζεται στο ελάχιστο απαραίτητο που θα επιτρέψει την αναδιάρθρωση, ενώ οι αποδέκτες της ενίσχυσης πρέπει να συμβάλλουν σημαντικά στο σχέδιο αναδιάρθρωσης με δικούς τους πόρους «περιλαμβανομένης της πώλησης ενεργητικού, εφόσον δεν είναι απαραίτητο για την επιβίωση της επιχείρησης, ή με εξωτερική χρηματοδότηση που θα λάβουν υπό τους όρους της αγοράς».
- (57) Η ίδια συνεισφορά της Javor Pivka στην αναδιάρθρωση περιγράφεται στο τμήμα IV.5 ανωτέρω. Θα πρέπει να αναφερθεί εξ αρχής ότι η Επιτροπή δεν μπορεί να αποδεχθεί την απομείωση ενεργητικού ως γνήσια ίδια συνεισφορά⁽¹²⁾ επειδή δεν παρέχει στην εταιρεία πόρους προς διάθεση, ενώ εξαρτάται επίσης από μελλοντικές εργασίες που είναι αποτέλεσμα της παρεχόμενης κρατικής ενίσχυσης⁽¹³⁾. Επομένως, για τον υπολογισμό της ίδιας συνεισφοράς της Javor Pivka, δεν είναι δυνατόν να ληφθούν υπόψη κεφάλαια από αυτή την πηγή.
- (58) Αντιθέτως, τα περιουσιακά στοιχεία που αποσπενδύει η Javor Pivka δεν φαίνεται να είναι σημαντικά για την επιβίωσή της· συνεπώς, οι πρόσοδοι από την πώληση αυτή συνιστούν έγκυρη ίδια συνεισφορά. Το ίδιο ισχύει και για τα κεφάλαια που αντλούνται μέσω δανείων που λαμβάνονται από τράπεζες με όρους της αγοράς χωρίς να συνδέονται με την ενίσχυση. Συνολικά, τα κεφάλαια από τις πηγές αυτές ανέρχονται σε 2 119 650 000 SIT, ποσό το οποίο η Επιτροπή θεωρεί ως ίδια συνεισφορά της Javor Pivka στην αναδιάρθρωση.
- (11) Τουλάχιστον υπό το πρίσμα άλλων παραδειγμάτων στο πλαίσιο των κατευθυντήριων γραμμών του 1999. Βλ. απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση C-3/2005 FSO, ΕΕ C 100 της 26.4.2005, σ. 2, αιτιολογική σκέψη 38 και επόμενες.
- (12) Απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση N 464/05 AB Kauno της 22ας Φεβρουαρίου 2006, αιτιολογική σκέψη 17.
- (13) Αυτό επιβεβαιώθηκε, όσον αφορά τις ταμειακές ροές, στις αποφάσεις της Επιτροπής στην υπόθεση C-19/2000 TGI, ΕΕ L 62 της 5.3.2002, σ. 30, αιτιολογική σκέψη 106 και στην υπόθεση C-30/1998 Wildauer Kurbelwelle, ΕΕ L 287 της 14.11.2000, σ. 51, αιτιολογική σκέψη 52 και, όσον αφορά τις κατευθυντήριες γραμμές του 2004, στην υπόθεση AB Kauno (βλ. υποσημείωση 12).

⁽⁹⁾ Υπόθεση COMM/M.4165 — *Sonae Industria/Hornitex*, Απόφαση της Επιτροπής της 28ης Ιουνίου 2006, αιτιολογική σκέψη 11.

⁽¹⁰⁾ Υπόθεση COMM/M.4165 — *Sonae Industria/Hornitex*, Απόφαση της Επιτροπής της 28ης Ιουνίου 2006.

- (59) Η ίδια συνεισφορά αντιστοιχεί στο 45,5 % του συνολικού κόστους της αναδιάρθρωσης, ποσοστό το οποίο μπορεί να θεωρηθεί σημαντικό βάσει των κατευθυντήριων γραμμών ⁽¹⁴⁾. Η ενίσχυση φαίνεται επίσης ότι περιορίζεται στο ελάχιστο απαραίτητο, αφού με αυτή διατίθενται απλώς τα πρόσθετα κεφάλαια που απαιτούνται για την τεχνολογική αναδιάρθρωση και την αναδιάρθρωση του εργατικού δυναμικού χωρίς την παροχή πρόσθετου ρευστού στην εταιρεία.

3.5. Άλλες ενισχύσεις

- (60) Βάσει της αρχής της εφάπαξ χορήγησης («one time, last time») που θεσπίζεται στα σημεία 48-51 των κατευθυντήριων γραμμών, η Επιτροπή δεν μπορεί να εγκρίνει ενίσχυση αναδιάρθρωσης σε εταιρεία που έχει λάβει και προηγουμένως ενίσχυση αναδιάρθρωσης. Η Επιτροπή θεωρεί ότι βάσει της εν λόγω αρχής πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κάθε ενίσχυση αναδιάρθρωσης που έχει χορηγηθεί μέσα σε μια δεκαετία πριν από την υπό εξέταση ενίσχυση, άσχετα με το αν η προηγούμενη ενίσχυση χορηγήθηκε πριν από την έναρξη του σχετικού κράτους μέλους στην ΕΕ. Κάθε άλλη κρατική ενίσχυση εκτός από ενίσχυση αναδιάρθρωσης δεν λαμβάνεται υπόψη.
- (61) Η Σλοβενία ισχυρίστηκε ότι σκοπός της προηγούμενης ενίσχυσης ήταν η προώθηση της εξοικονόμησης ενέργειας για περιβαλλοντικούς σκοπούς. Σχετικά με τον ισχυρισμό αυτό, δεν υπήρξαν στοιχεία που θα μπορούσαν να οδηγήσουν την Επιτροπή να αμφισβητήσει την εν λόγω πληροφορία. Συνεπώς, η Επιτροπή δέχεται ότι η εν λόγω ενίσχυση δεν δόθηκε για σκοπούς αναδιάρθρωσης και δεν θα πρέπει να ληφθεί υπόψη στην εφαρμογή της αρχής «one time, last time».

4. Πρόσθετη παρατήρηση

- (62) Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, διαπιστώθηκε ότι η εφαρμογή του σχεδίου αναδιάρθρωσης είχε καθυστερήσει και ότι ορισμένα τμήματα της τεχνολογικής αναδιάρθρωσης δεν είχαν εφαρμοστεί σύμφωνα με το σχέδιο. Τα προβλήματα αυτά στο σχέδιο αναδιάρθρωσης δεν φαίνεται να ήταν ορατά κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης, επομένως δεν δικαιολογούν οποιαδήποτε αμφισβήτηση της επάρκειας του σχεδίου για την επιστροφή της Javor Pivka στη βιωσιμότητα. Ωστόσο, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι η έγκριση της ενίσχυσης υπόκειται στον όρο της πλήρους εφαρμογής του σχεδίου αναδιάρθρωσης (σημείο 43 των κατευθυντήριων γραμμών) και ότι η εφαρμογή θα παρακολουθείται (σημείο 45 των κατευθυντήριων γραμμών).
- (63) Επομένως, η Επιτροπή αναμένει από τη Σλοβενία, δυνάμει του σημείου 46 των κατευθυντήριων γραμμών, να της υποβάλει δύο τουλάχιστον εκθέσεις παρακολούθησης, μία για το 2007 στο τέλος Ιανουαρίου 2008 και μία για το 2008 στο τέλος Ιανουαρίου του 2009, με λεπτομερείς πληροφορίες για τις χρηματοοικονομικές επιδόσεις της εταιρείας και τις πραγματοποιηθείσες επενδύσεις. Η Επιτροπή επιθυμεί να τονίσει ιδιαίτερα ότι εφόσον η εταιρεία δεν πραγματοποιήσει όλες τις επενδύσεις που προβλέπονται στο σχέδιο αναδιάρ-

θρωσης, μπορεί να της ζητηθεί να επιστρέψει ποσά της κρατικής ενίσχυσης, έστω κι αν έχει κατορθώσει να επανέλθει στη βιωσιμότητα ⁽¹⁵⁾.

VI. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

- (64) Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή κρίνει ότι η υπό εξέταση ενίσχυση αποτελεί ενίσχυση αναδιάρθρωσης σύμφωνη με τους όρους των ισχυουσών κατευθυντήριων γραμμών, δηλ. των κατευθυντήριων γραμμών του 1999 για τη διάσωση και αναδιάρθρωση. Συνεπώς, η Επιτροπή κρίνει ότι, αν και η Σλοβενία χορήγησε παρανόμως την ενίσχυση αναδιάρθρωσης στη Javor Pivka κατά παράβαση του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ, η κρατική ενίσχυση συμβιβάζεται με την κοινή αγορά,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η κρατική ενίσχυση που χορήγησε η Σλοβενία στη Javor Pivka είναι συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ και των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών του 1999 σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων.

Άρθρο 2

1. Το σχέδιο αναδιάρθρωσης πρέπει να εφαρμοστεί εξ ολοκλήρου και να ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή του.

2. Η εφαρμογή του σχεδίου θα παρακολουθείται μέσω ετήσιων εκθέσεων που θα υποβάλλει η Σλοβενία στην Επιτροπή. Μια πρώτη έκθεση θα υποβληθεί στο τέλος Ιανουαρίου 2008 σχετικά με τις δραστηριότητες του 2007 και μια δεύτερη έκθεση στο τέλος Ιανουαρίου του 2009 για τις δραστηριότητες του 2008. Οι εκθέσεις θα περιέχουν λεπτομερείς πληροφορίες για τις χρηματοοικονομικές επιδόσεις της εταιρείας και τις πραγματοποιηθείσες επενδύσεις.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Σλοβενίας.

Βρυξέλλες, 10 Ιουλίου 2007.

Για την Επιτροπή

Neelie KROES

Μέλος της Επιτροπής

⁽¹⁴⁾ Βλ. αποφάσεις της Επιτροπής στην υπόθεση C-39/2000 *Doppstadt*, ΕΕ L 108 της 30.4.2003, σ. 8, αιτιολογική σκέψη 74 και την υπόθεση C-33/1998 *Babcock Wilcox*, ΕΕ L 67 της 9.3.2002, σ. 50.

⁽¹⁵⁾ Βλ. απόφαση της Επιτροπής της 13ης Σεπτεμβρίου 2006 στην υπόθεση N 350/06 MSO, ΕΕ C 280 της 18.11.2006.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 10ης Ιουλίου 2007

όσον αφορά ένα καθεστώς κρατικών ενισχύσεων της Ιταλίας υπέρ του ναυτιλιακού κλάδου στη Σαρδηνία
C 23/96 (NN 181/95) και C 71/97 (N 144/97)

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2007) 3257]

(Το κείμενο στην ιταλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2008/92/EK)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

αγορά ⁽²⁾. Στις 12 Νοεμβρίου 1997 [SG (97) D/9375], η απόφαση αυτή γνωστοποιήθηκε στις ιταλικές αρχές.

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ιδίως το άρθρο 93 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους, σύμφωνα με τα προαναφερόμενα άρθρα,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(4) Η Επιτροπή ενημέρωσε τις ιταλικές αρχές με την επιστολή της 14ης Νοεμβρίου σχετικά με την απόφασή της να κινήσει την προβλεπόμενη από το άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ (πρώην άρθρο 93 παράγραφος 2) διαδικασία κατά του περιφερειακού νόμου αριθ. 9 της Σαρδηνίας, της 15ης Φεβρουαρίου 1996, με τον οποίο τροποποιήθηκε το αρχικό καθεστώς ενισχύσεων που είχε θεσπισθεί υπέρ των ναυτιλιακών εταιρειών ⁽³⁾. Οι ιταλικές αρχές κοινοποίησαν τις παρατηρήσεις τους στις 16 Ιανουαρίου 1998 (ΓΔ VII-Μεταφορές Α/1221) και στις 23 Δεκεμβρίου 1997 (ΓΔ VII-Μεταφορές Α/144). Δεν διαβιβάστηκαν παρατηρήσεις από άλλα κράτη μέλη ή από τρίτους ενδιαφερόμενους εντός της καθοριζόμενης προθεσμίας του ενός μηνός από τη στιγμή της δημοσίευσης της απόφασης για την κίνηση της διαδικασίας.

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Η Επιτροπή ενημέρωσε τις ιταλικές αρχές με την επιστολή της 24ης Ιουνίου 1996 ⁽¹⁾, για την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ αναφορικά με ένα παράνομο καθεστώς ενισχύσεων της περιφέρειας της Σαρδηνίας υπέρ ναυτιλιακών εταιρειών για τη ναυπήγηση, αγορά, μετασκευή, μετατροπή και επισκευή πλοίων (εφεξής «αρχικό καθεστώς ενισχύσεων»).

(2) Μετά την κίνηση της διαδικασίας, η ιταλική κυβέρνηση κοινοποίησε τις παρατηρήσεις της στην Επιτροπή, με την επιστολή της 31ης Οκτωβρίου 1996 (ΓΔ VII- Μεταφορές Α/23443). Οι περιφερειακές αρχές της Σαρδηνίας διαβίβασαν τις παρατηρήσεις τους με τις επιστολές της 11ης Οκτωβρίου 1996 (ΓΔ VII- Μεταφορές Α/21870) και της 22ας Ιανουαρίου 1997. Δεν διαβιβάστηκαν παρατηρήσεις από άλλα κράτη μέλη ή από τρίτους ενδιαφερόμενους εντός της καθοριζόμενης προθεσμίας του ενός μηνός από τη στιγμή της δημοσίευσης της απόφασης για την κίνηση της διαδικασίας. Πρέπει πάντως να σημειωθεί ότι ορισμένοι τρίτοι ενδιαφερόμενοι υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους μετά την παρέλευση της εν λόγω προθεσμίας.

(3) Η Επιτροπή εξέδωσε στις 21 Οκτωβρίου 1997 την απόφαση 98/95/ΕΚ, στην οποία διαπιστώνεται ότι το επίμαχο καθεστώς ενισχύσεων δεν είναι συμβιβάσιμο με την κοινή

(5) Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (απόφαση του Δικαστηρίου Ιταλική Δημοκρατία και Sardegna Lines – Servizi Marittimi della Sardegna SpA κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-15/98 και C-105/99) ⁽⁴⁾ ακύρωσε με την απόφασή του της 19ης Οκτωβρίου 2000 την απόφαση 98/95/ΕΚ λόγω ανεπαρκούς αιτιολογίας όσον αφορά τον επηρεασμό των κοινοτικών συναλλαγών.

(6) Συνεπεία της επιστολής που διαβίβασε η Επιτροπή στις 23 Νοεμβρίου 2006 (D 2006 224962) με την οποία ζητούσε να της χορηγηθούν πληροφορίες από τις ιταλικές αρχές, η σχετική απάντηση της περιήλθε με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στις 8 Μαρτίου 2007 (TRENA/26193).

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

2.1. Το αρχικό καθεστώς

(7) Η Επιτροπή πληροφορήθηκε το 1993, κατόπιν σχετικής καταγγελίας, την ύπαρξη ενός καθεστώτος ενισχύσεων που είχε θεσπισθεί από την περιφέρεια της Σαρδηνίας υπέρ ναυτιλιακών εταιρειών για τη ναυπήγηση, αγορά, μετασκευή και επισκευή πλοίων. Επρόκειτο ιδίως για δάνεια και χρηματοδοτικές μισθώσεις που παρέχονταν με ευνοϊκούς όρους. Τα δάνεια αυτά προορίζονταν αρχικά μόνο για τις εταιρείες με έδρα, φορολογική κατοικία καθώς και λιμένα νηολογήσεως στη Σαρδηνία.

⁽¹⁾ C 23/96 (NN 181/95), ΕΕ C 368 της 6.12.1996, σ. 2.

⁽²⁾ ΕΕ L 20 της 27.1.1998, σ. 30.

⁽³⁾ C 71/97 (NN 144/97), ΕΕ C 386 της 20.12.1997.

⁽⁴⁾ Συλλογή 2000, σ. I-08855.

Ο περιφερειακός νόμος αριθ. 20 της 15ης Μαΐου 1951, όπως τροποποιήθηκε με τον νόμο αριθ. 15 της 11ης Ιουλίου 1954

(8) Το προαναφερόμενο καθεστώς θεσπίστηκε με τον περιφερειακό νόμο της Σαρδηνίας αριθ. 20, της 15ης Μαΐου 1951 (εφεξής «νόμος αριθ. 20/1951»), όπως τροποποιήθηκε διαδοχικά με τους περιφερειακούς νόμους αριθ. 15 της 11ης Ιουλίου 1954 (εφεξής «νόμος αριθ. 15/1954») και αριθ. 11 της 4ης Ιουνίου 1988 (εφεξής «νόμος αριθ. 11/1988»). Ο νόμος αριθ. 20/1951, όπως τροποποιήθηκε με το νόμο αριθ. 15/1954, προέβλεπε τη σύσταση ενός ταμείου προορισμός του οποίου ήταν η χορήγηση δανείων σε ναυτιλιακές εταιρείες για τη ναυπήγηση, αγορά, μετατροπή, μετασκευή και επισκευή εμπορικών πλοίων. Οι εν λόγω ευνοϊκοί όροι μπορούσαν να ισχύσουν μόνο για τις εταιρείες με έδρα, φορολογική κατοικία καθώς και λιμένα νηολογήσεως στο έδαφος της περιφέρειας της Σαρδηνίας.

(9) Τα δάνεια αυτά δεν ήταν δυνατόν να υπερβούν το 20 % του επενδυτικού κόστους στην περίπτωση εργασιών ναυπηγήσεως, μετατροπής ή επισκευής, για τις οποίες ο ενδιαφερόμενος είχε ήδη λάβει ενίσχυση βάσει της ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας. Εάν ο ενδιαφερόμενος δεν είχε λάβει καμία ενίσχυση σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, τα δάνεια δεν ήταν δυνατόν να υπερβούν το 60 % του επενδυτικού κόστους.

(10) Σύμφωνα με τον νόμο αριθ. 20/1951, οι τόκοι, οι προμήθειες και οι άλλες επιβαρύνσεις οι συνδεδεμένες με τα δάνεια δεν μπορούν να υπερβούν, σε ετήσια βάση, το 4,5 % του ποσού του δανείου, σε περίπτωση που η ενδιαφερόμενη επιχείρηση είχε ήδη λάβει ενίσχυση βάσει της ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας και το 3,5 % σε όλες τις άλλες περιπτώσεις (γεγονός που ισοδυναμεί με μέση μείωση των επιτοκίων κατά 10-12 ποσοστιαίες μονάδες). Η αποπληρωμή του κεφαλαίου έπρεπε να γίνει σε δώδεκα κατ' ανώτατο όριο ετήσιες δόσεις, αρχής γενομένης από το τρίτο έτος μετά την έναρξη λειτουργίας του πλοίου για το οποίο χορηγήθηκε το δάνειο.

Ο περιφερειακός νόμος αριθ. 11 της 4ης Ιουνίου 1988

(11) Το καθεστώς ενισχύσεων τροποποιήθηκε ουσιαστικά με τα άρθρα 99 και 100 του περιφερειακού νόμου αριθ. 11/1988, χωρίς ωστόσο οι τροποποιήσεις αυτές να κοινοποιηθούν στην Επιτροπή. Εφόσον το καθεστώς ενισχύσεων τροποποιήθηκε, συνιστούσε επομένως μη κοινοποιηθείσα ενίσχυση.

(12) Οι όροι που καθιερώθηκαν από το νόμο αριθ. 20/1951 για τη χορήγηση ενίσχυσης στις δικαιούχους επιχειρήσεις συμπεριλήφθηκαν από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

«α) η επιχείρηση πρέπει να έχει την κύρια και πραγματική έδρα της, τα διοικητικά της γραφεία και τον λιμένα της νηολογήσεως, καθώς και, κατά περίπτωση, τις κύριες

αποθήκες και τον βοηθητικό εξοπλισμό της σε μία από τις παραθαλάσσιες πόλεις της περιφέρειας·

β) όλα τα πλοία της εταιρείας πρέπει να είναι νηολογημένα σε λιμάνια της περιφέρειας·

γ) η εταιρεία πρέπει να χρησιμοποιεί τα λιμάνια της περιφέρειας ως κέντρο των ναυτιλιακών της δραστηριοτήτων χρησιμοποιώντας τα συνήθως ως ενδιάμεσο σταθμό· σε περίπτωση παροχής τακτικών υπηρεσιών, αυτές πρέπει να έχουν την αφετηρία τους ή να περιλαμβάνουν μία ή περισσότερες τακτικές στάσεις σε ένα από τα λιμάνια αυτά·

δ) η εταιρεία δεσμεύεται να επισκευάζει τα πλοία της στα λιμάνια της περιφέρειας εφόσον τα ναυπηγεία της Σαρδηνίας διαθέτουν την αναγκαία υποδομή και δεν συντρέχει περίπτωση ανωτέρας βίας, αναπόφευκτες απαιτήσεις ναυλώσεως ή προφανείς λόγοι οικονομικού ή χρονικού χαρακτήρα·

ε) για τα πλοία ολικής χωρητικότητας άνω των 250 τόνων, η εταιρεία έχει την υποχρέωση να εξασφαλίζει ειδικό πλήρωμα με όλες τις κατηγορίες ναυτικών που απαιτούνται για την καλή λειτουργία του πλοίου καλώντας μόνο ναυτικούς εγγεγραμμένους στον γενικό πίνακα υπηρεσίας του λιμένα νηολογήσεως· επιλέγει το προσωπικό του πληρώματος, τόσο γενικών όσο και ειδικών καθηκόντων, από τον εν λόγω πίνακα, με μοναδικούς περιορισμούς αυτούς που προβλέπουν οι εθνικές κανονιστικές ρυθμίσεις περί απασχολήσεως των ναυτικών.»

(13) Ο νόμος αριθ. 11/1988 παραχώρησε επίσης στις αρχές της Σαρδηνίας τη δυνατότητα να επιδοτούν το κόστος των χρηματοδοτικών μισθώσεων για τις ναυτιλιακές εταιρείες που προτιμούν αυτήν την εναλλακτική μορφή χρηματοδότησης από τα δάνεια. Η επιδότηση αυτή είναι ίση με τη διαφορά μεταξύ των πραγματικά οφειλόμενων τόκων για το δάνειο, υπολογιζόμενων με το εμπορικό επιτόκιο αναφοράς για ναυτιλιακές εταιρείες στην Ιταλία και των οφειλόμενων τόκων για δάνεια του αυτού ύψους, υπολογιζόμενων με επιτόκιο 5 % (η οποία αντιστοιχεί με μέση επιδότηση επιτοκίου κατά περίπου 10 ποσοστιαίες μονάδες).

(14) Με τη λήξη της σύμβασης, τα πλοία για τα οποία χορηγήθηκε επιδότηση μπορούν να αγοραστούν από τον μισθωτή για ποσό ίσο προς το 1 % της τιμής αγοράς. Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς των ιταλικών αρχών (επιστολή της 5ης Ιουνίου 1988 και απάντηση της 1ης Ιουλίου 1998), δεν υπογράφηκε καμία χρηματοδοτική μίσθωση βάσει του νόμου αριθ. 11/1988.

(15) Με βάση τις πληροφορίες που διαθέτει η Επιτροπή, από την εποχή που τέθηκε σε ισχύ το αρχικό καθεστώς ενισχύσεων χορηγήθηκαν δάνεια συνολικού ύψους 12 697 450 000 ΙΤΛ (σχεδόν 6,5 εκατομμυρίων ευρώ). Η τελευταία απόφαση χρηματοδότησης εκδόθηκε το Δεκέμβριο του 1991.

- (16) Όπως ισχυρίστηκαν οι ιταλικές αρχές στην τελευταία επιστολή τους της 8ης Μαρτίου 2007, οι χρηματοδοτήσεις που εγκρίθηκαν βάσει των διατάξεων του νόμου του 1988 αφορούσαν την αγορά πλοίων ολικής χωρητικότητας 24 έως 138 τόνων· κύριος προορισμός τους ήταν οι θαλάσσιες ενδομεταφορές στις παράκτιες περιοχές σε μια αγορά που δεν ήταν ακόμη ανοικτή στον ανταγωνισμό την εποχή εκείνη.

2.2. Οι αμφιβολίες που διατυπώθηκαν σχετικά με το αρχικό καθεστώς ενισχύσεων, αντικείμενο της διαδικασίας C 23/96

- (17) Στο έγγραφο με το οποίο κίνησε την αρχική διαδικασία στις 24 Ιουνίου 1996, η Επιτροπή, βασιζόμενη στις πληροφορίες που είχε στη διάθεσή της, εξέφρασε σοβαρές αμφιβολίες σχετικά με το συμβιβασμό της ενίσχυσης με την κοινή αγορά για τους ακόλουθους λόγους:

- το καθεστώς ενισχύσεων περιείχε διατάξεις που συνεπάγονταν διακρίσεις βάσει της ιδιγένειας, αφού, για να υπάρχει δικαίωμα ενίσχυσης, ο αρμόδιος εκμετάλλευσης των πλοίων υποχρεωνόταν, μεταξύ άλλων, να απασχολεί πληρώματα από τη Σαρδηνία·
- το καθεστώς εναντιωνόταν στην αρχή της ελεύθερης εγκατάστασης αφού προϋπόθεση για τη χορήγηση ενίσχυσης ήταν, μεταξύ άλλων, να έχουν οι εταιρείες εκμετάλλευσης έδρα στη Σαρδηνία·
- το καθεστώς περιλάμβανε ενισχύσεις για την ενθάρρυνση επενδύσεων σε πλοία, με τρόπους οι οποίοι ενείχαν κίνδυνο καταστρατήγησης της κοινοτικής νομοθεσίας.

2.3. Το καθεστώς όπως τροποποιήθηκε με το νόμο αριθ. 9 της 15ης Φεβρουαρίου 1996

- (18) Για να καταστεί ο νόμος αριθ. 20/1951 συμβιβασμός με το κοινοτικό δίκαιο και τις αντίστοιχες οδηγίες που ισχύουν στα ζητήματα αυτά, οι περιφερειακές αρχές τροποποίησαν με τον περιφερειακό νόμο αριθ. 9 της 15ης Φεβρουαρίου 1996 (εφεξής «ο νόμος αριθ. 9/1996») το αρχικό καθεστώς ενισχύσεων ως εξής:

- α) καταργήθηκαν τα στοιχεία που συνεπάγονταν διακρίσεις λόγω ιδιγένειας·
- β) καθιερώθηκε ένας νέος όρος, βάσει του οποίου θεσπίζεται προτίμηση σε καινοτόμα και υψηλής τεχνολογίας μέσα μεταφοράς·
- γ) έγιναν τεχνικές αλλαγές: η διάρκεια των δανείων/χρηματοδοτικών μισθώσεων δεν είναι δυνατόν να υπερβαίνει τη δωδεκαετία και το ύψος τους πρέπει να είναι κατώτερο από το 70 % του προβλεπόμενου κόστους με ανώτατο

όριο το ποσό των 40 δισεκατομμυρίων ΙΤΛ (περίπου είκοσι εκατομμύρια ευρώ) για κάθε πλοίο· η ενίσχυση χορηγείται υπό τη μορφή της επιδότησης επιτοκίου η οποία είναι ίση με τη διαφορά μεταξύ της εξοφλητικής δόσης, υπολογιζόμενης με το βασικό επιτόκιο αναφοράς που ισχύει για τα δάνεια προς τον ναυτιλιακό κλάδο στην Ιταλία και μιας εξοφλητικής δόσης αποπληρωμής υπολογιζόμενης με επιτόκιο ίσο προς το 36 % αυτού του βασικού επιτοκίου αναφοράς·

- δ) καθιερώθηκε ένα σύστημα με δυνατότητες ελέγχου, έτσι ώστε να αποφεύγεται η διπλή χορήγηση της ενίσχυσης (από τις εθνικές και από τις περιφερειακές αρχές) για τα ίδια δάνεια/χρηματοδοτικές μισθώσεις.

2.4. Αμφιβολίες που εκφράστηκαν στο πλαίσιο της διαδικασίας C 71/97

- (19) Στην απόφασή της, που εξέδωσε στις 14 Νοεμβρίου 1997, η Επιτροπή, παρά το ότι έλαβε υπόψη της ότι το κοινοποιηθέν καθεστώς ενισχύσεων δεν περιείχε πλέον διατάξεις με τις οποίες θεσπίζονται διακρίσεις λόγω παράβασης του δικαιώματος εγκατάστασης, εξέφρασε σοβαρές αμφιβολίες κατά πόσο οι τροποποιήσεις συμβιβάζονται με την κοινή αγορά για τους ακόλουθους λόγους:

- υπήρχε ο κίνδυνος διαμάχης με τις διατάξεις της κοινοτικής νομοθεσίας για τις ναυπηγικές εργασίες που ίσχυαν τότε ⁽⁵⁾,
- το καθεστώς ενισχύσεων ήταν ασυμβίβαστο με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα των θαλασσιών μεταφορών που ίσχυαν τότε ⁽⁶⁾,
- συνέτρεχε η περίπτωση της χορήγησης παράνομων λειτουργικών ενισχύσεων υπό τη μορφή των ευνοϊκών όρων χρηματοδοτικής μίσθωσης για την αγορά των πλοίων.

2.5. Η απόφαση 98/95/ΕΚ της Επιτροπής

- (20) Στην απόφασή της 98/95/ΕΚ, η Επιτροπή, χωρίς να υπεισέλθει στις τροποποιήσεις που είχαν επέλθει μεταγενέστερα, χαρακτήρισε ως κρατικές ενισχύσεις τις ενισχύσεις που χορηγήθηκαν δυνάμει του αρχικού καθεστώτος εφόσον: α) «οι δικαιούχοι εταιρείες ανακουφίζονται από ένα χρηματοδοτικό βάρος που κανονικά επωμίζονται οι ίδιες (συνήθη επιτόκια εμπορικών χρεών και άλλες επιβαρύνσεις δανείων/εκμισθώσεων)», β) «η επιβάρυνση αυτή μεταφέρεται σε κρατικούς πόρους (ειδικότερα στις αρχές της Σαρδηνίας)», γ) «η ενίσχυση έχει επιλεκτικό χαρακτήρα (προβλέπεται για τον ναυτιλιακό κλάδο)» και δ) «η ενίσχυση θίγει το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών».

⁽⁵⁾ Οδηγία 90/684/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1990, σχετικά με τις ενισχύσεις στις ναυπηγικές εργασίες (ΕΕ L 380 της 31.12.1990) και κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 3094/95 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1995, για τις ενισχύσεις στη ναυπηγική βιομηχανία (ΕΕ L 332 της 30.12.1995), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1904/96 (ΕΕ L 251 της 3.10.1996).

⁽⁶⁾ Χρηματοδοτικά και φορολογικά μέτρα για την εκμετάλλευση πλοίων νηολογημένων στην Κοινότητα, SEC(89) 921 τελικό της 3ης Αυγούστου 1989 και κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα των θαλασσιών μεταφορών (ΕΕ C 205 της 5.7.1997).

(21) Αναφορικά με το στοιχείο δ), στην απόφαση περί κινήσεως της διαδικασίας σημειώνεται ότι «πλέον του 90 % του εμπορίου από τα κράτη μέλη προς τη Σαρδηνία διεξάγεται διά θαλάσσης και ότι πλέον του 90 % του εμπορίου από τη Σαρδηνία προς τα κράτη μέλη διεξάγεται επίσης διά θαλάσσης. Επιπλέον, σημειώνεται ότι 65 % της τουριστικής κίνησης (επιβάτες με οχήματα) μεταξύ της Κοινότητας και της Σαρδηνίας ελέγχεται από ναυτιλιακές εταιρείες». Η Επιτροπή σημείωσε επίσης ότι οι ιταλικές αρχές δεν αμφισβήτησαν τις παραπάνω στατιστικές, ούτε άλλωστε το χαρακτηρισμό των ενισχύσεων στο πλαίσιο του καθεστώτος ως κρατικών ενισχύσεων κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1.

(22) Υπό το φως του σκεπτικού που αναπτύχθηκε προηγουμένως, η Επιτροπή κατέληγε στο συμπέρασμα ότι:

α) οι χρηματοδοτικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν βάσει του νόμου αριθ. 11/1988 αποτελούν κρατικές ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης (νυν άρθρο 87 παράγραφος 1).

β) η ενίσχυση χορηγήθηκε κατά παράβαση του άρθρου 93 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 88 παράγραφος 3) και

γ) εν προκειμένω δεν εφαρμόζεται καμία από τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 92.

Η Επιτροπή διέταξε ως εκ τούτου η Ιταλία να ανακτήσει τις ενισχύσεις που χορηγήθηκαν παράνομα βάσει του καθεστώτος ενισχύσεων του 1988 (άρθρο 2).

2.6. Η απόφαση της 19ης Οκτωβρίου 2000 και οι νομικές συνέπειές της

(23) Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (απόφαση του Δικαστηρίου Ιταλική Δημοκρατία και Sardegna Lines – Servizi Marittimi della Sardegna SpA κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-15/98 και C-105/99) ⁽⁷⁾ ακύρωσε με την απόφασή του της 19ης Οκτωβρίου 2000 την απόφαση 98/95/ΕΚ λόγω ανεπαρκούς αιτιολογίας όσον αφορά τη νόθευση των κοινοτικών συναλλαγών.

(24) Όπως διέγνωσε το Δικαστήριο, η Επιτροπή, περιοριζόμενη στο να επιβεβαιώσει ότι η ενίσχυση είναι επιλεκτική και ότι επιφυλάσσεται στον ναυτιλιακό κλάδο στη Σαρδηνία, ότι η μεταφορά εμπορευμάτων μεταξύ αυτών των τελευταίων και της Σαρδηνίας διεξάγεται σε ποσοστό πλέον του 90 % διά θαλάσσης και ότι το 65 % της τουριστικής κινήσεως (επιβάτες με οχήματα) μεταξύ της Κοινότητας και της Σαρδηνίας ελέγχεται από ναυτιλιακές εταιρείες, παρέλειψε να χορηγήσει οποιαδήποτε στοιχεία σχετικά με τον ανταγωνισμό μεταξύ των ναυτιλιακών εταιρειών της Σαρδηνίας και των ομολόγων τους που έχουν την έδρα τους σε άλλα κράτη μέλη. Κατά την άποψη του Δικαστηρίου, η Επιτροπή δεν είχε λάβει υπόψη της αναφορικά με το σημείο αυτό ότι οι θαλάσσιες ενδομεταφορές με τις νήσους της Μεσογείου

είχαν εξαιρεθεί από την ελευθέρωση των υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών στο εσωτερικό των κρατών μελών.

(25) Το Δικαστήριο κατέληξε, τέλος, στο συμπέρασμα ότι η Επιτροπή, παρά το ότι υπέδειξε ότι το καθεστώς των ενισχύσεων προς τις ναυτιλιακές εταιρείες της Σαρδηνίας παραβιάζει τις θεμελιώδεις αρχές της ελευθερίας εγκαταστάσεως και της απαγορεύσεως οποιασδήποτε διακρίσεως λόγω ιδιαιτερείας, δεν στηρίχθηκε στις παραβάσεις αυτές για να στοιχειοθετήσει τη νόθευση των συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών.

(26) Η απόφαση της 19ης Οκτωβρίου 2000 οδήγησε στην εκ νέου κίνηση της επίσημης διαδικασία έρευνας που είχε κινηθεί με την απόφαση της 24ης Ιουνίου 1996. Στην Επιτροπή εναπόκειται επομένως να εκδώσει νέα τελική απόφαση.

(27) Εκτός από την έκδοση μιας νέας απόφασης συνεπεία της ακύρωσης ενός μέρους της απόφασης 98/95/ΕΚ από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η Επιτροπή θα πρέπει να αποφανθεί σχετικά με την τροποποίηση του καθεστώτος που έχει θεσπισθεί με το νόμο αριθ. 9/1996, το οποίο αποτέλεσε αντικείμενο της διαδικασίας έρευνας που κινήθηκε στις 14 Νοεμβρίου 1997. Μολονότι η Επιτροπή είχε αποφασίσει την εποχή εκείνη να προχωρήσει σε χωριστή εξέταση των δύο καθεστώτων, στην παρούσα απόφαση θα πρέπει να προβεί σε ενιαία εξέτασή τους, προκειμένου να προσδιορίσει τη συνολική τους εμβέλεια.

3. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ

3.1. Παρατηρήσεις σχετικά με το αρχικό καθεστώς ενισχύσεων που διατυπώθηκαν στο πλαίσιο της διαδικασίας C 23/96

(28) Οι ιταλικές αρχές ενημέρωσαν την Επιτροπή στο πλαίσιο της διαδικασίας C 23/96 με την επιστολή τους της 31ης Οκτωβρίου 1996 αναφορικά με τις τροποποιήσεις που είχαν επιφέρει στον περιφερειακό νόμο αριθ. 9/1996, προκειμένου αυτός να καταστεί, κατά την άποψή τους, συμβιβασμένος με το κοινοτικό δίκαιο. Η κύρια τροποποίηση ήταν η έγκριση του περιφερειακού νόμου αριθ. 9/1996 με τον οποίο διαγράφονταν οι διατάξεις με τις οποίες καθιερώνονταν διακρίσεις λόγω ιδιαιτερείας, καθώς και οι ρυθμίσεις που ήταν αντίθετες προς την αρχή της ελεύθερης εγκατάστασης. Οι αρχές γνωστοποίησαν επίσης στην Επιτροπή ότι είχαν καθιερώσει έναν άμεσο μηχανισμό ελέγχου, προορισμός του οποίου ήταν να αποκλείεται η δυνατότητα διπλής χορήγησης των ενισχύσεων (από τις εθνικές και από τις περιφερειακές αρχές).

(29) Με τις επιστολές τους που κοινοποίησαν στις 11 Οκτωβρίου 1996 και στις 22 Ιανουαρίου 1997 οι περιφερειακές αρχές δικαιολόγησαν την ανάγκη λήψης μέτρων λόγω των τροποποιήσεων που είχαν επέλθει με τον περιφερειακό νόμο αριθ. 9/1996, επικαλούμενες, μεταξύ άλλων, το επιχείρημα των δυσχερών οικονομικών συνθηκών που επικρατούν στην Σαρδηνία, η οποία συγκαταλέγεται στις περιοχές του «στόχου Ι».

⁽⁷⁾ Συλλογή 2000, σ. I-08855.

3.2. Παρατηρήσεις σχετικά με το τροποποιημένο καθεστώς ενισχύσεων που διατυπώθηκαν στο πλαίσιο της διαδικασίας C 71/97

- (30) Σε ό,τι αφορά τις παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν στο πλαίσιο της διαδικασίας C 71/97, οι ιταλικές αρχές επισήμαναν πρώτα από όλα ότι δεν τους ήταν δυνατόν να γνωρίζουν τις κοινοτικές νομοθετικές ρυθμίσεις στις οποίες παρέπεμψε η Επιτροπή στην απόφασή της για την κίνηση της διαδικασίας έρευνας, προβάλλοντας το επιχείρημα ότι τόσο ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 3094/95 του Συμβουλίου ⁽⁸⁾, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό αριθ. 1904/96, όσο και οι κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών του 1997 δημοσιεύθηκαν μετά την έγκριση του νόμου αριθ. 9/1996.
- (31) Η Ιταλία τόνισε, κατά δεύτερο λόγο, ότι τα μέτρα που προβλέπονταν από τον νόμο αριθ. 9/1996 δεν είχαν τεθεί σε εφαρμογή και ότι δεν είχαν αναληφθεί οποιεσδήποτε χρηματοδοτικές δεσμεύσεις έναντι τρίτων. Η Ιταλία υποστήριξε περαιτέρω την άποψη ότι τα προβλεπόμενα μέτρα ήταν αναγκαία για να αντιμετωπισθεί η έλλειψη οικονομικών κλίμακας στον κλάδο των θαλάσσιων μεταφορών εμπορευμάτων και επιβατών σε μια νησιωτική περιοχή όπως η Σαρδηνία.
- (32) Στα συμπεράσματά τους, οι ιταλικές αρχές διακήρυξαν ότι είναι πρόθυμες να τροποποιήσουν το νομοθέτημα και να σεβαστούν τις διατάξεις της ισχύουσας κοινοτικής νομοθεσίας.

4. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

4.1. Εκτίμηση του αρχικού καθεστώτος που ίσχυσε κατά το χρονικό διάστημα 1988-1996

Υπαρξη νέας παράνομης κρατικής ενίσχυσης

- (33) Όπως εκτιμά η Επιτροπή, οι ιταλικές αρχές, μη προβαίνοντας σε κοινοποίηση του επίμαχου καθεστώτος ενισχύσεων υπέρ των εταιρειών που έχουν την έδρα τους στη Σαρδηνία για τη ναυπήγηση, αγορά, μετασκευή, μετατροπή και επισκευή πλοίων παρέβησαν τις υποχρεώσεις που υπέχουν βάσει του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης (πρώην άρθρο 93 παράγραφος 3). Πράγματι, έστω και εάν το καθεστώς τέθηκε σε εφαρμογή πριν αρχίσει να ισχύει η συνθήκη, ο νόμος αριθ. 11/1988 τροποποίησε ουσιαστικά το καθεστώς ενισχύσεων που είχε θεσμοθετηθεί με τους νόμους αριθ. 20/1951 και αριθ. 15/1954. Οι τροποποιήσεις που έγιναν το 1988 θα έπρεπε συνεπώς να έχουν κοινοποιηθεί στην Επιτροπή, με αποτέλεσμα να συνιστούν νέες, μη κοινοποιηθείσες ενισχύσεις. Εφόσον οι εκτιμήσεις αυτές δεν αμφισβητήθηκαν από τις ιταλικές αρχές στις παρατηρήσεις που υπέβαλαν μετά την κίνηση της σχετικής διαδικασίας στις 24 Ιουνίου 1996, επιβεβαιώνεται στην παρούσα απόφαση.
- (34) Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι το εν λόγω μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης. Οι εταιρείες της Σαρδηνίας όντως επωφελήθηκαν από τα ευνοϊκότερα επιτόκια σε σύγκριση με τα επιτόκια της αγοράς και από το μειωμένο ύψος των παρεπόμενων εξόδων για τα δάνεια και τις χρηματοδοτικές μισθώσεις. Είχαν συνεπώς απαλλαγεί από οικονομικά βάρη που θα έπρεπε υπό κανονικές συνθήκες να επωμισθούν οι ίδιες. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι τα βάρη αυτά χρηματοδοτήθηκαν από κρατικούς πόρους και ότι η ενίσχυση είχε επιλεκτικό χαρακτήρα, εφόσον επιφύλασσόταν για τις εταιρείες που ασκούσαν δραστηριότητες στον ναυτιλιακό κλάδο και είχαν την έδρα τους στην Σαρδηνία.

- (35) Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι το μέτρο έδωσε τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών. Το καθεστώς που τέθηκε σε εφαρμογή από τις ιταλικές αρχές αφορούσε τις ναυτιλιακές εταιρείες της Σαρδηνίας, εν γένει, είτε αυτές ασκούσαν τις δραστηριότητές τους στο χώρο των θαλάσσιων ενδομεταφορών, είτε στις διεθνείς μεταφορές. Έστω και εάν αληθεύει ότι ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3577/92 ⁽⁹⁾ με τον οποίο ελευθερώθηκε η αγορά των υπηρεσιών θαλάσσιων ενδομεταφορών στο εσωτερικό των κρατών μελών απέκλεισε την ελευθέρωση των θαλάσσιων μεταφορών με τα νησιά της Μεσογείου έως την 1η Ιανουαρίου 1999, αληθεύει επίσης ότι ο κανονισμός αυτός δεν απέκλεισε από το πεδίο εφαρμογής του το ενδεχόμενο να επηρεαστούν οι εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των διαφόρων κρατών μελών και ιδίως μεταξύ της Γαλλίας, της Ισπανίας και της ηπειρωτικής Ιταλίας. Σε συνδυασμό με το σημείο αυτό θα πρέπει επίσης να διαπιστωθεί ότι η εν λόγω ενίσχυση δεν περιοριζόταν στις θαλάσσιες ενδομεταφορές, δηλαδή στις θαλάσσιες υπηρεσίες που προσφέρονταν στα ιταλικά χωρικά ύδατα, η παροχή των οποίων είχε ελευθερωθεί από την 1η Ιανουαρίου του 1999, αλλά αφορούσε επίσης και τις ναυτιλιακές εταιρείες της Σαρδηνίας οι οποίες εκτελούσαν διεθνή δρομολόγια θαλάσσιων μεταφορών τα οποία είχαν ελευθερωθεί από το 1986 ⁽¹⁰⁾ με αποτέλεσμα οι εταιρείες αυτές να μπορούν συνεπώς να δρουν σε ανταγωνισμό με τις άλλους κοινοτικούς φορείς εκμετάλλευσης.
- (36) Όπως πράγματι προκύπτει από τα στοιχεία που είναι στη διάθεση της Επιτροπής ⁽¹¹⁾, κατά το χρονικό διάστημα από το 1992 έως και το 1997 οι θαλάσσιες μεταφορές προσελάμβαναν τη μορφή των μεταφορών με εμπορικά πλοία (και με κρουαζιερόπλοια), από και προς τα λιμάνια της Σαρδηνίας από κοινοτικούς και εξωκοινοτικούς προορισμούς. Σημειώνεται ιδίως η ύπαρξη μιας γαλλικής εταιρείας η οποία ασκούσε τις δραστηριότητές της από την Τουλόν με προορισμό την Σαρδηνία και δύο ιταλικών εταιρειών που εκτελούσαν δρομολόγια από την Κορσική προς την Σαρδηνία. Από τα στοιχεία αυτά αποδεικνύεται ότι κατά τη διάρκεια εκείνης της χρονικής περιόδου (από το 1988 έως και το 1996) οι εμπορικές συναλλαγές στο χώρο των υπηρεσιών διεθνών θαλάσσιων μεταφορών μεταξύ της Ιταλίας και ορισμένων κρατών μελών επηρεάζονταν.
- (37) Στην τελευταία τους επιστολή που διαβίβασαν στις 8 Μαρτίου 2007, οι ιταλικές αρχές υποστηρίζουν ότι οι χρηματοδοτήσεις που δόθηκαν βάσει του νόμου αριθ. 11/1988 είχαν ως αντικείμενο «την αγορά πλοίων ολικής χωρητικότητας από 24 έως και 138 τόνων». Τα πλοία αυτά υποτίθεται ότι προορίζονταν κυρίως να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες των παράκτιων θαλάσσιων μεταφορών σε μια αγορά που δεν ήταν ακόμα ανοικτή στον ανταγωνισμό την εποχή εκείνη. Όπως αποδείχθηκε, πάντως, η διαδικασία χρησιμοποιήθηκε σε δύο τουλάχιστον περιπτώσεις για την αγορά οχηματαγωγών που χρησιμοποιήθηκαν για τη μεταφορά επιβατών και οχημάτων μεταξύ της Σαρδηνίας και της ηπειρωτικής χώρας, που μπορούσαν να ανταγωνισθούν τους άλλους εθνικούς και κοινοτικούς φορείς εκμετάλλευσης. Όπως δήλωσαν οι ιταλικές αρχές, δεν διέθεταν οποιαδήποτε στοιχεία για τις μεταφορές εμπορευμάτων και επιβατών μεταξύ της Σαρδηνίας, αφενός, και της υπόλοιπης Ιταλίας και των άλλων χωρών της Κοινότητας, αφετέρου, για το εν λόγω χρονικό διάστημα.

⁽⁹⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3577/92 του Συμβουλίου, της 7ης Δεκεμβρίου 1992, για την εφαρμογή της αρχής της ελεύθερης κυκλοφορίας των υπηρεσιών στις θαλάσσιες μεταφορές στο εσωτερικό των κρατών μελών (θαλάσσιες ενδομεταφορές- καμποτάζ) (ΕΕ L 364 της 12.12.1992).

⁽¹⁰⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 4055/86 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1986, για την εφαρμογή της αρχής της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών μεταξύ κρατών μελών και μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών (ΕΕ L 378 της 31.12.1986).

⁽¹¹⁾ Στοιχεία από το μητρώο του Λιμεναρχείου στο λιμάνι της Olbia.

⁽⁸⁾ Βλέπε υποσημείωση 5.

- (38) Πρέπει εξάλλου να σημειωθεί ότι ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 3577/92 δεν απέκλειε καν την ύπαρξη του ανταγωνισμού μεταξύ των εταιρειών στην αγορά των θαλάσσιων μεταφορών, οι οποίες ασκούσαν τις δραστηριότητές τους στο χώρο ανάμεσα στη Σαρδηνία και την ηπειρωτική Ιταλία κατά το χρονικό διάστημα πριν από την 1η Ιανουαρίου 1999, εφόσον οι αλλοδαπές εταιρείες ήταν μεν σε θέση να εκτελέσουν τα δρομολόγια των θαλάσσιων ενδομεταφορών στην Ιταλία, υπό τον όρο της νηολόγησης του πλοίου τους εκεί, χωρίς ωστόσο να έχουν τη δυνατότητα να επωφεληθούν από τα καθεστώτα ενισχύσεων που προορίζονταν αποκλειστικά για τις ναυτιλιακές εταιρείες της Σαρδηνίας. Το καθεστώς αυτό είχε σε τελική ανάλυση ως αποτέλεσμα να αποθαρρύνονται οι ναυτιλιακές εταιρείες από τα άλλα κράτη μέλη από το να ανοίγουν θυγατρικές επιχειρήσεις στην Ιταλία με σκοπό την εκτέλεση δρομολογίων θαλάσσιων μεταφορών προς τη Σαρδηνία, εφόσον δεν θα ήταν σε θέση να επωφεληθούν από τις υφιστάμενες ενισχύσεις, έχοντας παράλληλα να αντιμετωπίσουν τον ανταγωνισμό άλλων φορέων, οι οποίοι μπορούσαν να λάβουν τις ενισχύσεις αυτές.
- Μη εφαρμογή των εξαιρέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 87, παράγραφοι 2 και 3*
- (39) Καμία από τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 87 παράγραφοι 2 και 3 (πρώην άρθρο 92 παράγραφοι 2 και 3) δεν είναι δυνατόν να εφαρμοστεί, για τους λόγους που αναπτύσσονται στη συνέχεια.
- (40) Οι ιταλικές αρχές επιβεβαίωσαν ότι οι ενισχύσεις προορίζονται για την ανάπτυξη μιας περιοχής η οποία αντιμετωπίζει οικονομικές δυσχέρειες.
- (41) Παρά το γεγονός ότι η Σαρδηνία αποτελεί περιφέρεια επιλέξιμη για τις περιφερειακές ενισχύσεις, η εξαίρεση που θεσπίζεται από το άρθρο 87, παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης δεν είναι δυνατόν να εφαρμοσθεί, επειδή η εν λόγω ενίσχυση δεν χορηγήθηκε για τους σκοπούς της προώθησης της περιφερειακής ανάπτυξης, αλλά απλώς για να αποκομίσουν οφέλη οι ναυτιλιακές εταιρείες. Οι ιταλικές αρχές παρέλειψαν να στοιχειοθετήσουν επαρκώς με ποιο τρόπο τα καθεστώτα ενισχύσεων από τα οποία αντλούσαν οφέλη οι ναυτιλιακές εταιρείες της Σαρδηνίας θα καθιστούσαν δυνατή την ανάπτυξη της περιοχής σύμφωνα με τις ρυθμίσεις της κοινοτικής νομοθεσίας που ίσχυαν την εποχή εκείνη και συγκεκριμένα με βάση την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη μέθοδο εφαρμογής του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο α) και γ) στις περιφερειακές ενισχύσεις ⁽¹²⁾. Μολονότι η περιφέρεια της Σαρδηνίας συγκαταλέγεται στον κατάλογο των προτεινόμενων περιοχών για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο α) (βλέπε παράρτημα Ι της προαναφερόμενης ανακοίνωσης), δεν έχει αποδειχθεί ότι το μέτρο αυτό ήταν αναγκαίο, αποτελώντας ενίσχυση προς υποστήριξη των αρχικών επενδύσεων ή για τη δημιουργία θέσεων εργασίας ή ότι θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι αποτελεί βραχυπρόθεσμη λειτουργική ενίσχυση η οποία παρέχεται για να αντισταθμιστούν τα ιδιόζοντα ή τα διαρκή περιφερειακά μειονεκτήματα και για να επιτραπεί η βιώσιμη και εξισορροπημένη ανάπτυξη χωρίς να υπάρξει πλεονάζον παραγωγικό δυναμικό στον εν λόγω κλάδο.
- (42) Η ανακοίνωση επιβεβαιώνει ταυτόχρονα ότι κάθε περιφερειακή ενίσχυση πρέπει να συμμορφώνεται με τις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές που καθορίζονται για τους συγκεκριμένους βιομηχανικούς κλάδους, όπως για τον κλάδο των ναυπηγικών εργασιών, πράγμα που δεν ισχύει για το εν λόγω καθεστώς ενισχύσεων, όπως θα καταδειχθεί στη συνέχεια.
- (43) Η ενίσχυση δεν ήταν ως εκ τούτου δυνατόν να υπαχθεί στην ευεργετική εξαίρεση του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α).
- (44) Δεν μπορεί εξάλλου να γίνει επίκληση της εξαίρεσης που ισχύει σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) όσον αφορά τις ενισχύσεις για την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, εφόσον το επίμαχο καθεστώς ενισχύσεων δεν είχε συμμορφωθεί με τις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές που ίσχυαν κατά το χρονικό διάστημα 1988-1996. Στις αντίστοιχες κοινοτικές ρυθμίσεις που ίσχυαν την εποχή εκείνη, δηλαδή στο κεφάλαιο II του παραρτήματος Ι των κατευθυντήριων γραμμών του 1989 για τις κρατικές ενισχύσεις στις ναυτιλιακές εταιρείες ⁽¹³⁾, προβλεπόταν στην ουσία ότι επιτρέπεται η χορήγηση τέτοιων ενισχύσεων στις ναυτιλιακές εταιρείες, υπό τον όρο ότι δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που αντίκειται στο κοινό συμφέρον. Όπως αναφέρεται στην έβδομη παράγραφο των προαναφερόμενων κατευθυντήριων γραμμών «...Το κοινό συμφέρον εξυπηρετείται από μέτρα που έχουν ως στόχο πάνω από όλα να παραμείνουν τα πλοία υπό κοινοτική σημαία, να εξουδετερωθεί με άλλα λόγια η τάση να χρησιμοποιούνται σημαίες τρίτων χωρών, προβαίνοντας ιδίως σε βελτίωση του τεχνολογικού εξοπλισμού και, κατά δεύτερο λόγο, νηολογώντας όσο το δυνατόν περισσότερους κοινοτικούς ναυτικούς για την επάνδρωση των πλοίων αυτών». Οι ιταλικές αρχές δεν μπόρεσαν εν προκειμένω να χορηγήσουν επαρκή στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι το αρχικό καθεστώς περιφερειακών ενισχύσεων της Σαρδηνίας μπορούσε να δικαιολογηθεί με την επίκληση λόγων ασφαλείας στα πλοία ή για να διαφυλαχθεί η απασχόληση ναυτικών από την Κοινότητα.
- (45) Στο παράρτημα Ι, κεφάλαιο II παράγραφος 6 των κατευθυντήριων γραμμών του 1989 για τις κρατικές ενισχύσεις στις ναυτιλιακές εταιρείες, για τις οποίες έγινε λόγος προηγουμένως, προβλεπόταν ότι οι ενισχύσεις αυτές επιτρεπόταν να καταβληθούν στις τελευταίες για τους σκοπούς της ναυπήγησης, της μετατροπής ή της επισκευής πλοίων, υπό τον όρο ότι το ποσό τους δεν υπερβαίνει τα ανώτατα όρια που καθιερώνονται από τις κοινοτικές κανονιστικές ρυθμίσεις και ιδίως από την οδηγία 87/167/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 26ης Ιανουαρίου 1987, σχετικά με τις ενισχύσεις στις ναυπηγικές εργασίες ⁽¹⁴⁾ την οποία διαδέχθηκε η οδηγία 90/684/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽¹⁵⁾ και ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 3094/95 του Συμβουλίου ⁽¹⁶⁾. Το άρθρο 4 της οδηγίας 87/167/ΕΟΚ ορίζει τα εξής: Οι ενισχύσεις στην παραγωγή για τη ναυπήγηση και τη μετατροπή πλοίων μπορούν να θεωρούνται ότι συμβιβάζονται με την κοινή αγορά, εάν το συνολικό ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται για κάποια σύμβαση δεν υπερβαίνει σε ισοδύναμο επιδότησης ένα κοινό ανώτατο όριο, το οποίο στο εξής καλείται «όριο», και εκφράζεται ως ποσοστό της συμβατικής αξίας πριν την ενίσχυση.
- (46) Αναφορικά με το θέμα αυτό, εναπόκειται στις εθνικές αρχές να διασφαλίσουν την τήρηση των κοινοτικών κανονιστικών ρυθμίσεων για τις ενισχύσεις στις ναυπηγικές επιχειρήσεις, ως προς τις οποίες η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να εγκρίνει παρεκκλίσεις. Εφόσον η τήρηση των κοινοτικών κανονιστικών ρυθμίσεων αποτελεί προφανώς προαπαιτούμενο όρο για τον συμβιβασμό χαρακτήρα των εν λόγω ενισχύσεων, το κράτος μέλος οφείλει να το αποδείξει, παρέχοντας «όλα τα στοιχεία που είναι ικανά να επιτρέψουν [στην Επιτροπή] να επαληθεύσει ότι πληρούνται όλοι οι όροι της αιτούμενης παρέκκλισης» (απόφαση του Δικαστηρίου των ΕΚ στην υπόθεση C-364/90, Συλλογή 1993, σ. I-2097, αιτιολογική σκέψη 20 και επόμενες).

⁽¹²⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη μέθοδο εφαρμογής του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχεία α) και γ) στις περιφερειακές ενισχύσεις και ιδίως το κεφάλαιο Ι παράγραφος 6 (ΕΕ C 212 της 12.8.1988), όπως τροποποιήθηκε το 1990 και το 1994 (ΕΕ C 163 της 4.7.1990 και ΕΕ C 364 της 20.12.1994).

⁽¹³⁾ SEC (89) 921 τελικό, της 3ης Αυγούστου 1989.

⁽¹⁴⁾ ΕΕ L 69 της 12.3.1987, σ. 55.

⁽¹⁵⁾ ΕΕ L 380 της 31.12.1990, σ. 1.

⁽¹⁶⁾ ΕΕ L 332 της 30.12.1995, σ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1904/96 (ΕΕ L 251 της 3.10.1996, σ. 5).

- (47) Εφόσον οι ιταλικές αρχές δεν χορήγησαν στοιχεία σχετικά με το γεγονός ότι το συνολικό ποσό της χορηγηθείσας ενίσχυσης συμμορφώνεται με το ανώτατο όριο που καθορίζεται στο άρθρο 4 της οδηγίας 87/167/ΕΟΚ⁽¹⁷⁾ και ελλείπει άλλων στοιχείων σχετικά με τη συμμόρφωση του αρχικού μέτρου με την προαναφερθείσα οδηγία ή με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 3094/95⁽¹⁸⁾, η Επιτροπή είναι υποχρεωμένη να συμπεράνει ότι οι ενισχύσεις αυτές δεν είναι πλέον συμβιβάσιμες με τους κανόνες για τις ναυπηγικές εργασίες⁽¹⁹⁾.
- (48) Εξάλλου, δεν είναι δυνατόν να γίνει επίκληση εξαιρέσεων αυτής της μορφής, για να εγκριθούν καθεστώτα ενισχύσεων που αντιβαίνουν στις θεμελιώδεις αρχές της συνθήκης. Πράγματι, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι το καθεστώς των ενισχύσεων στις ναυτιλιακές εταιρείες της Σαρδηνίας δεν συμβιβάζεται με το κοινοτικό δίκαιο, λόγω του ότι πολλές από τις συμπληρωματικές ρυθμίσεις που θεσπίστηκαν με τον νόμο αριθ. 11/1988 παραβιάζουν τις θεμελιώδεις αρχές της ελεύθερης εγκατάστασης (άρθρο 52) και της απαγόρευσης της καθιέρωσης διακρίσεων με κριτήριο την ιδιγένεια (άρθρο 6 και άρθρο 48 παράγραφος 2).
- (49) Σε αντίθεση με τις διατάξεις του άρθρου 52 της συνθήκης, το καθεστώς των ενισχύσεων όχι μόνο προέβλεπε ότι η δικαιούχος επιχείρηση πρέπει να έχει την έδρα της στη Σαρδηνία, αλλά και ότι έπρεπε επίσης να εγκαταστήσει τα διοικητικά της γραφεία και τις ναυτιλιακές δραστηριότητές της, αλλά και τα κύρια αποθέματα, τις αποθήκες και τις βοηθητικές εγκαταστάσεις της, σε μόνιμη βάση, σε ένα από τα λιμάνια της περιφέρειας. Στο καθεστώς καθοριζόταν επίσης ότι όλα τα πλοία ιδιοκτησίας της δικαιούχου εταιρείας (και όχι μόνο εκείνα για τα οποία είχε χορηγηθεί κάποιο δάνειο βάσει του καθεστώτος) πρέπει να είναι νηολογημένα στη Σαρδηνία.
- (50) Όπως εξάλλου προκύπτει από το άρθρο 99 στοιχείο ε) του νόμου αριθ. 11/1988 και όπως τόνισε το Δικαστήριο στην απόφασή του που εξέδωσε στις 19 Οκτωβρίου 2000 (σκέψη 19), για πλοία ολικής χωρητικότητας άνω των 250 τόνων απαιτείται από την επιχείρηση ελάχιστη ποσόστωση ναυτε-
- (17) Το άρθρο 4 ορίζει τα εξής: Οι ενισχύσεις στην παραγωγή προς υποστήριξη της ναυπήγησης και της μετατροπής πλοίων είναι δυνατόν να θεωρείται ότι δεν αντιβαίνουν προς την κοινή αγορά, εφόσον το συνολικό ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται για μια σύμβαση δεν υπερβαίνει, σε ισοδύναμο επιδότησης, ένα κοινό ανώτατο όριο, το οποίο εκφράζεται ως ποσοστό της συμβατικής αξίας πριν από την ενίσχυση και που στο εξής καλείται «ανώτατο όριο».
- (18) Παράγραφος 1: Οι ενισχύσεις σε εφοπλιστές ή σε τρίτους, υπό μορφή κρατικών δανείων και εγγυήσεων, για τη ναυπήγηση ή τη μετατροπή, αλλά όχι για την επισκευή πλοίων, μπορούν να θεωρούνται συμβιβάσιμες προς την κοινή αγορά, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούν τις διατάξεις του μνημονίου συμφωνίας του ΟΟΣΑ σχετικά με τις εξαγωγικές πιστώσεις για τα πλοία, ή οποιασδήποτε άλλης συμφωνίας που τροποποιεί ή αντικαθιστά το εν λόγω μνημόνιο συμφωνίας. [...] Παράγραφος 3: Οι ενισχύσεις που χορηγεί κράτος μέλος στους εφοπλιστές του ή σε τρίτους στο κράτος αυτό για τη ναυπήγηση ή τη μετατροπή πλοίων δεν πρέπει να στρεβλώνουν ή να απειλούν να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό μεταξύ των ναυπηγείων αυτού του κράτους μέλους και των ναυπηγείων άλλων κρατών μελών κατά την ανάθεση των συμβάσεων.
- (19) Σε ό,τι αφορά εξάλλου την εφαρμογή των κανόνων για τις ναυπηγικές εργασίες, πρέπει να σημειωθεί, όπως παρατήρησε ο Γενικός Εισαγγελέας στα συμπεράσματά του (σημεία 34 έως 38), ότι παρά το ότι οι ενισχύσεις στις ναυπηγικές εργασίες ενδέχεται να περιέχουν ενισχύσεις προς τις ναυτιλιακές εταιρείες, η Επιτροπή έκρινε ορθά ότι το καθεστώς ενισχύσεων του 1988 συνιστούσε ενίσχυση προς τις ναυτιλιακές εταιρείες που πρέπει να εξετάζεται μόνο υπό το πρίσμα των λιγότερο επαχθών υποχρεώσεων που επιβάλλονται από τη συνθήκη, ιδίως μάλιστα εφόσον οι ιταλικές αρχές παρέβησαν την υποχρέωση κοινοποίησης βάσει του άρθρου 11 της προαναφερθείσας οδηγίας.

γατών εγγεγραμμένων στο γενικό πίνακα υπηρεσίας του λιμανιού νηολόγησης. Στη δικαιούχο εταιρεία επιβάλλεται επομένως η υποχρέωση να απασχολεί ορισμένο ποσοστό ντόπιων ναυτεργατών, ακόμη και αν υπάρχουν άλλοι ναυτεργάτες αντικειμενικά εξίσου κατάλληλοι να εκτελέσουν τις προβλεπόμενες εργασίες. Συνέπεια αυτού είναι η παραβίαση της αρχής που απαγορεύει την καθιέρωση διακρίσεων με κριτήριο την ιδιγένεια. Από αυτό έπεται ότι η επίμαχη ενίσχυση είναι αντίθετη προς τις θεμελιώδεις αρχές του κοινοτικού δικαίου.

4.2. Εκτίμηση του αρχικού καθεστώτος όπως τροποποιήθηκε από το νόμο αριθ. 9 της 15ης Φεβρουαρίου 1996 που ίσχυε από το 1996

Υπαρξη κρατικής ενίσχυσης

- (51) Η Επιτροπή κρίνει ότι το καθεστώς ενισχύσεων, όπως τροποποιήθηκε από το νόμο αριθ. 9/1996, συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1, για τους ακόλουθους λόγους: α) οι δικαιούχοι εταιρείες ανακουφίζονται από ένα οικονομικό βάρος που κανονικά επωμίζονται οι ίδιες (συνήθη επιτόκια εμπορικών χρεών και άλλες επιβαρύνσεις δανείων/εκμισθώσεων)· β) η επιβάρυνση αυτή καλύπτεται από κρατικούς πόρους· γ) η ενίσχυση έχει επιλεκτικό χαρακτήρα (επιφυλάσσεται για τις εταιρείες που ασκούν δραστηριότητες στον ναυτιλιακό κλάδο) και δ) το μέτρο επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών, εφόσον το τροποποιημένο καθεστώς αφορά ναυτιλιακές εταιρείες σκοπός των οποίων είναι η αγορά, ναυπήγηση και μετασκευή πλοίων που θα χρησιμοποιηθούν για την εξυπηρέτηση των δρομολογίων μεταφοράς εμπορευμάτων και επιβατών με τη Σαρδηνία και τα άλλα νησιά περί την Σαρδηνία. Στην ουσία, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, οι εταιρείες που είναι σε θέση να επωφεληθούν από τις ενισχύσεις δεν ασκούν τις δραστηριότητές τους μόνο στην αγορά των θαλάσσιων ενδομεταφορών, η οποία ελευθερώθηκε από την 1η Ιανουαρίου 1999, αλλά και στην αγορά των διεθνών θαλάσσιων μεταφορών, που έχει ελευθερωθεί από το 1986⁽²⁰⁾. Δεν υπάρχει πάντως καμιά αμφιβολία ότι το καθεστώς, στο βαθμό που συνεχίζει να ισχύει, εξακολουθεί να επηρεάζει τον ανταγωνισμό σε έναν κλάδο ο οποίος έχει πλήρως ελευθερωθεί από το 1999.

- (52) Με βάση τις πληροφορίες που κοινοποιήθηκαν από τις ιταλικές αρχές τον Οκτώβριο του 1996 και τον Ιανουάριο του 1997, κανένας δικαιούχος δεν έλαβε οποιαδήποτε ενίσχυση βάσει του νόμου αριθ. 9/1996. Εφόσον στο παρελθόν δεν καταβάλλονταν τέτοιες ενισχύσεις, η Επιτροπή κρίνει ότι δεν είναι αναγκαία η εξέταση του συμβιβάσιμου χαρακτήρα με τις τότε ισχύουσες διατάξεις του κοινοτικού δικαίου, στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης. Ωστόσο, εάν ληφθεί υπόψη ότι οι ενισχύσεις αυτές θα μπορούσαν να χορηγηθούν μελλοντικά, θα πρέπει να προσδιοριστεί το συμβιβάσιμο με τους ισχύοντες κανόνες του κοινοτικού δικαίου δηλαδή με τις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών του 2004⁽²¹⁾ (εφεξής: «οι κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές του 2004»).

(20) Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 4055/86 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1986, για την εφαρμογή της αρχής της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών μεταξύ κρατών μελών και μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών (ΕΕ L 378 της 31.12.1986).

(21) Ανακοίνωση C(2004) 43 της Επιτροπής — Κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών (ΕΕ C 13 της 17.1.2004).

Ασυμβίβαστο του τροποποιημένου καθεστώτος

- (53) Το τροποποιημένο καθεστώς ενισχύσεων δεν περιέχει πλέον διατάξεις που συνεπάγονται διακρίσεις με κριτήριο την ιδιγένεια ή την παραβίαση της αρχής της εγκατάστασης. Η Επιτροπή θεωρεί ωστόσο ότι το τροποποιημένο καθεστώς δεν πληροί τους όρους που καθορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές του 2004 και ότι δεν είναι δυνατόν να υπαχθεί στις ευεργετικές διατάξεις του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχεία α) και γ) για τους λόγους που αναλύονται στη συνέχεια.
- (54) Σύμφωνα με την παράγραφο 5 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών του 2004, οι επιδοτήσεις που καταβάλλονται για την ανανέωση του στόλου τείνουν εν γένει να νοθεύουν τον ανταγωνισμό. Η Επιτροπή υποστηρίζει εν προκειμένω την άποψη ότι οι εν λόγω επιδοτήσεις δεν είναι σκέλος διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, προορισμός των οποίων είναι η συρρίκνωση του παραγωγικού δυναμικού, ούτε στοχεύουν σε βελτίωση του εξοπλισμού ή σε προώθηση της χρήσης ασφαλέστερων σκαφών. Σε συνάρτηση με το θέμα αυτό, το γεγονός ότι οι ενισχύσεις προορίζονται για «καινοτόμα και υψηλής τεχνολογίας» μέσα μεταφοράς δεν παρέχει τη δυνατότητα, όσο δεν έχει υπάρξει ορισμός των προαναφερόμενων τεχνολογιών και των συναφών εξόδων, να εκτιμηθεί η πραγματική εμβέλεια της νέας τροποποίησης.
- (55) Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι το καθεστώς των ενισχύσεων δεν είναι παρομοίως δυνατόν να λογισθεί ότι συνιστά περιφερειακή ενίσχυση, κατά την έννοια της παραγράφου 6 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών για τις περιφερειακές ενισχύσεις. Πράγματι, παρά το ότι η Σαρδηνία αποτελεί μειονεκτούσα περιφέρεια, οι ιταλικές αρχές δεν στοιχειοθέτησαν επαρκώς ότι θα αποκομίσει ευεργετικά οφέλη από το επίμαχο καθεστώς (κεφάλαιο 5 παράγραφος 4 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών του 2004), ούτε απέδειξαν ότι το καθεστώς είναι σύμφωνο με τις ισχύουσες ρυθμίσεις για τις περιφερειακές ενισχύσεις ⁽²²⁾.
- (56) Η Επιτροπή κρίνει εξάλλου, για τους λόγους που αναπτύχθηκαν ήδη, ότι το καθεστώς ενισχύσεων προκαλεί ζημία στις οικονομίες των άλλων κρατών μελών και ότι νοθεύει τον ανταγωνισμό μεταξύ των κρατών μελών, κατά τρόπο που αντικείται στο κοινό συμφέρον (κεφάλαιο 2 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών του 2004).
- (57) Όπως παρατηρεί επίσης η Επιτροπή σύμφωνα με τις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές του 2004, οι ενδεχόμενες επενδυτικές ενισχύσεις πρέπει να συμφωνούν με τις κοινοτικές ρυθμίσεις που ισχύουν στον κλάδο των ναυπηγικών εργασιών, να ευθυγραμμίζονται δηλαδή με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1540/98 ⁽²³⁾. Όπως προβλέπει το άρθρο 3 παράγραφος 1 του κανονισμού αυτού: «Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2000, οι ενισχύσεις στην παραγωγή για την εκτέλεση συμβάσεων με αντικείμενο τη ναυπήγηση και μετατροπή πλοίων, αλλά όχι την επισκευή πλοίων, μπορούν να θεωρούνται συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά, υπό την προϋπόθεση ότι το συνολικό ύψος όλων των μορφών ενίσχυσης που χορηγούνται για την εκτέλεση κάθε επιμέρους σύμβασης (συμπεριλαμβανομένου του ισοδύναμου επιχορήγησης οποιασδήποτε ενίσχυσης που είχε ενδεχομένως χορηγηθεί στον πλοιοκτήτη ή σε τρίτους) δεν υπερβαίνει, σε ισοδύναμο επιχορήγησης, ένα κοινό ανώτατο όριο ενίσχυσης, εκπεφρασμένο ως ποσοστό της συμβατικής αξίας προ της ενίσχυσης [...]». Εφόσον η Ιταλία δεν

χορήγησε πληροφορίες σχετικά με το γεγονός ότι το συνολικό ποσό των ενισχύσεων κάθε μορφής που χορηγήθηκε για τη συγκεκριμένη σύμβαση δεν υπερβαίνει, σε ισοδύναμο επιχορήγησης, ένα κοινό ανώτατο όριο ενίσχυσης, εκφραζόμενο ως ποσοστό της συμβατικής αξίας προ της ενίσχυσης, πρέπει να συναχθεί υποχρεωτικά το συμπέρασμα ότι το μέτρο δεν συμβιβάζεται με το άρθρο 3 παράγραφος 1.

- (58) Όπως περαιτέρω προβλέπει το άρθρο 3 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1540/98: «Ενισχύσεις υπό μορφή πιστωτικών διευκολύνσεων με την υποστήριξη του κράτους, οι οποίες χορηγούνται σε ημεδαπούς και αλλοδαπούς πλοιοκτήτες ή τρίτους για τη ναυπήγηση ή τη μετατροπή πλοίων, μπορούν να θεωρηθούν συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά και δεν συνυπολογίζονται στο προβλεπόμενο ανώτατο όριο, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούν τους όρους της απόφασης του συμβουλίου του ΟΟΣΑ της 3ης Αυγούστου 1981 (μνημόνιο συμφωνίας του ΟΟΣΑ σχετικά με τις εξαγωγικές πιστώσεις για τα πλοία) ή οποιαδήποτε συμφωνία η οποία τροποποιεί ή αντικαθιστά το εν λόγω μνημόνιο συμφωνίας». Η Επιτροπή έχει παρόλα αυτά στη διάθεσή της στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι οι ενισχύσεις που προβλέπονται από το τροποποιημένο καθεστώς ενισχύσεων είναι σύμφωνες με το ψήφισμα του Συμβουλίου του ΟΟΣΑ της 3ης Αυγούστου 1981.
- (59) Κατά την έννοια του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1540/98, οι ενισχύσεις που χορηγούνται για καινοτομίες σε υφιστάμενες μονάδες ναυπήγησης, μετατροπής και επισκευής πλοίων μπορούν να θεωρηθούν συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά μέχρι ενός ανώτατου ορίου έντασης της ενίσχυσης 10 % σε ακαθάριστους όρους όταν αφορούν τη βιομηχανική εφαρμογή καινοτόμων προϊόντων και μεθόδων, πραγματικά και ουσιαστικά νέων, δηλαδή προϊόντων και μεθόδων που δεν χρησιμοποιούνται σε εμπορική κλίμακα από άλλες επιχειρήσεις του κλάδου στην Κοινότητα και που εμπεριέχουν τον κίνδυνο τεχνολογικής ή βιομηχανικής αποτυχίας. Οι ενισχύσεις αυτές πρέπει επίσης να περιορίζονται στο να συμβάλουν στην κάλυψη δαπανών για επενδύσεις και μηχανολογικές εργασίες οι οποίες συνδέονται άμεσα και αποκλειστικά με το καινοτόμο σκέλος του σχεδίου και το ποσό και η έντασή τους δεν υπερβαίνει το απολύτως αναγκαίο, λαμβανομένου υπόψη του μεγέθους του κινδύνου που ενέχει το σχέδιο. Όμως, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, το γεγονός ότι στο τροποποιημένο καθεστώς ενισχύσεων ορίζεται ότι οι ενισχύσεις προορίζονται «για καινοτόμα και υψηλής τεχνολογίας μέσα μεταφοράς» δεν παρέχει τη δυνατότητα να εξετασθεί η εμβέλεια της τροποποίησης που έχει θεσπισθεί, όσο δεν έχει δοθεί ο ορισμός των εν λόγω τεχνολογιών και των συναφών δαπανών. Η Επιτροπή είναι συνεπώς υποχρεωμένη να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι ακόμη και το τροποποιημένο καθεστώς ενισχύσεων δεν συμβιβάζεται με τις διατάξεις για τις ενισχύσεις στις ναυπηγικές εργασίες.
- (60) Τέλος, οι εξαιρέσεις που θεσπίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχεία α) και γ) δεν είναι δυνατόν να εφαρμοστούν, εφόσον αποτελεί καθήκον των μεμονωμένων κρατικών αρχών να στοιχειοθετήσουν την τήρηση των κοινοτικών κανονιστικών ρυθμίσεων που ισχύουν για τις ενισχύσεις στις ναυπηγικές εργασίες, από τις οποίες η Επιτροπή δεν είναι δυνατόν να εγκρίνει παρεκκλίσεις. Εφόσον αυτό συνιστά σαφώς προαπαιτούμενο όρο για τον συμβιβασμό χαρακτήρα της εξεταζόμενης ενίσχυσης, το κράτος μέλος πρέπει να αποδείξει ότι έχει τηρηθεί το κοινοτικό δίκαιο, παρέχοντας όλα τα στοιχεία που είναι σε θέση να επιτρέψουν στην Επιτροπή να επαληθεύσει ότι συντρέχουν πράγματι οι όροι για την συγκεκριμένη παρέκκλιση.

⁽²²⁾ Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα 2007-2013 (ΕΕ C 54 της 4.3.2006, σ. 13).

⁽²³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1540/98 του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 1998, περί των νέων κανόνων ενισχύσεως της ναυπηγικής βιομηχανίας (ΕΕ L 202 της 18.7.1998).

Συμπεράσματα

- (61) Εν κατακλείδι, το αρχικό καθεστώς ενισχύσεων, όπως αυτό εφαρμόστηκε κατά τη χρονική περίοδο 1988-1996, είναι παράνομο και δεν είναι συμβιβάσιμο με την κοινή αγορά.
- (62) Από αυτό συνάγεται ότι το ποσό των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν υπό τη μορφή δανείων (συνολικού ύψους 12 697 450 000 ΙΤL) με ευνοϊκούς όρους, βάσει των διατάξεων του περιφερειακού νόμου αριθ. 11/1988, πρέπει να επιστραφεί από τους δικαιούχους σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο ιταλικό δίκαιο. Εφόσον δεν καταβλήθηκαν επιδοτήσεις για τις χρηματοδοτικές μισθώσεις, δεν χρειάζεται να προβλεφθεί η ανάκτησή τους.
- (63) Στην ενίσχυση που πρέπει να ανακτηθεί περιλαμβάνονται οι τόκοι, υπολογιζόμενοι από την ημερομηνία κατά την οποία η παράνομη ενίσχυση τέθηκε στη διάθεση του δικαιούχου έως την ημερομηνία της πραγματικής επιστροφής της.
- (64) Εφόσον η Επιτροπή δεν ήταν σε θέση να προβεί σε άμεσο ποσοτικό προσδιορισμό του στοιχείου της ενίσχυσης ή του συνολικού ποσού που πρέπει να επιστρέψει ο κάθε δικαιούχος, οι ιταλικές αρχές ευθύνονται για τη συγκέντρωση των στοιχείων και για την κοινοποίηση στην Επιτροπή όλων των ποσών που πρέπει να ανακτηθούν από κάθε δικαιούχο.
- (65) Όσον αφορά το καθεστώς ενισχύσεων που τροποποιήθηκε με τον νόμο αριθ. 9/1996 και το οποίο ίσχυε από το 1996, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι από το έτος εκείνο δεν καταβλήθηκε καμία ενίσχυση, συμπεραίνει όμως ότι το καθεστώς συνιστά κρατική ενίσχυση που δεν είναι συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά. Εφόσον δεν καταβλήθηκε καμία επιδότηση για το σκοπό αυτό, δεν χρειάζεται να προβλεφθεί η ανάκτησή της,

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η κρατική ενίσχυση που χορηγήθηκε σε ναυτιλιακές εταιρείες υπό τη μορφή δανείων και χρηματοδοτικών μισθώσεων δυνάμει του περιφερειακού νόμου αριθ. 20 της Σαρδηνίας, της 15ης Μαΐου 1951, όπως τροποποιήθηκε με τον περιφερειακό νόμο αριθ. 11, της 4ης Ιουνίου 1988, είναι ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά.

Άρθρο 2

1. Η Ιταλία λαμβάνει όλα τα απαιτούμενα μέτρα για να ανακτήσει από τους αποδέκτες την ενίσχυση που αναφέρεται στο άρθρο 1 που έχει ήδη τεθεί παράνομα στη διάθεσή τους και οι οποία αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ του συνολικού ποσού που οι δικαιού-

χοι θα όφειλαν να έχουν καταβάλει για τους τόκους και τα παρεπόμενα έξοδα σύμφωνα με τους συνήθεις όρους της αγοράς που ίσχυαν κατά τη χρονική στιγμή σύναψης του δανείου και του συνολικού ποσού των τόκων και των παρεπόμενων εξόδων που πραγματικά καταβλήθηκαν από τους ίδιους τους δικαιούχους.

2. Η επιστροφή πραγματοποιείται αμέσως σύμφωνα με τις διαδικασίες του εθνικού δικαίου, εφόσον αυτές επιτρέπουν την άμεση και αποτελεσματική εκτέλεση της παρούσας απόφασης. Στην ενίσχυση που πρέπει να ανακτηθεί περιλαμβάνονται οι τόκοι, υπολογιζόμενοι από την ημερομηνία κατά την οποία η παράνομη ενίσχυση τέθηκε στη διάθεση του δικαιούχου έως την ημερομηνία της πραγματικής επιστροφής της.

3. Για τις δόσεις των δανείων η εξόφληση των οποίων εκκρεμεί κατά την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης, η Ιταλία μεριμνά ώστε ο δανειζόμενος να εξοφλήσει τις εναπομένουσες δόσεις σύμφωνα με τους συνήθεις όρους της αγοράς.

Άρθρο 3

Το καθεστώς κρατικών ενισχύσεων υπό τη μορφή δανείων και χρηματοδοτικών μισθώσεων που θεσπίστηκε υπέρ των ναυτιλιακών επιχειρήσεων δυνάμει του περιφερειακού νόμου αριθ. 20 της Σαρδηνίας, της 15ης Μαΐου 1951, όπως τροποποιήθηκε με τον περιφερειακό νόμο αριθ. 9 του 1996, είναι ασυμβίβαστο με την κοινή αγορά.

Άρθρο 4

Η Ιταλία καταργεί το καθεστώς ενισχύσεων για το οποίο γίνεται λόγος στα άρθρα 1 και 3.

Άρθρο 5

Η Ιταλία ενημερώνει την Επιτροπή εντός προθεσμίας δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης σχετικά με τα μέτρα που έλαβε προκειμένου να συμμορφωθεί προς την παρούσα απόφαση.

Άρθρο 6

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ιταλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 10 Ιουλίου 2007.

Για την Επιτροπή
Jacques BARROT
Αντιπρόεδρος